

VUOSI
KERTOMUS
2019

SISÄLLYS

Tietoja osakkeenomistajille.....	2
Toimipaikat	3
Konsernin esittely	4
Strategia	5
Avainluvut 2019.....	6
Karjalaisen lukijalupaus.....	8
Toimitusjohtajan katsaus.....	10
Painotoimialan katsaus.....	14
Asiakastarina: Finnair	16
Asiakastarina: Suomen Palloliitto.....	18
Lehtitoimialan katsaus	20
Tytärlehtien kuulumisia.....	24
Henkilöstöjohtaminen.....	26
Kesätyöntekijästä tuotantopäälliköksi	28

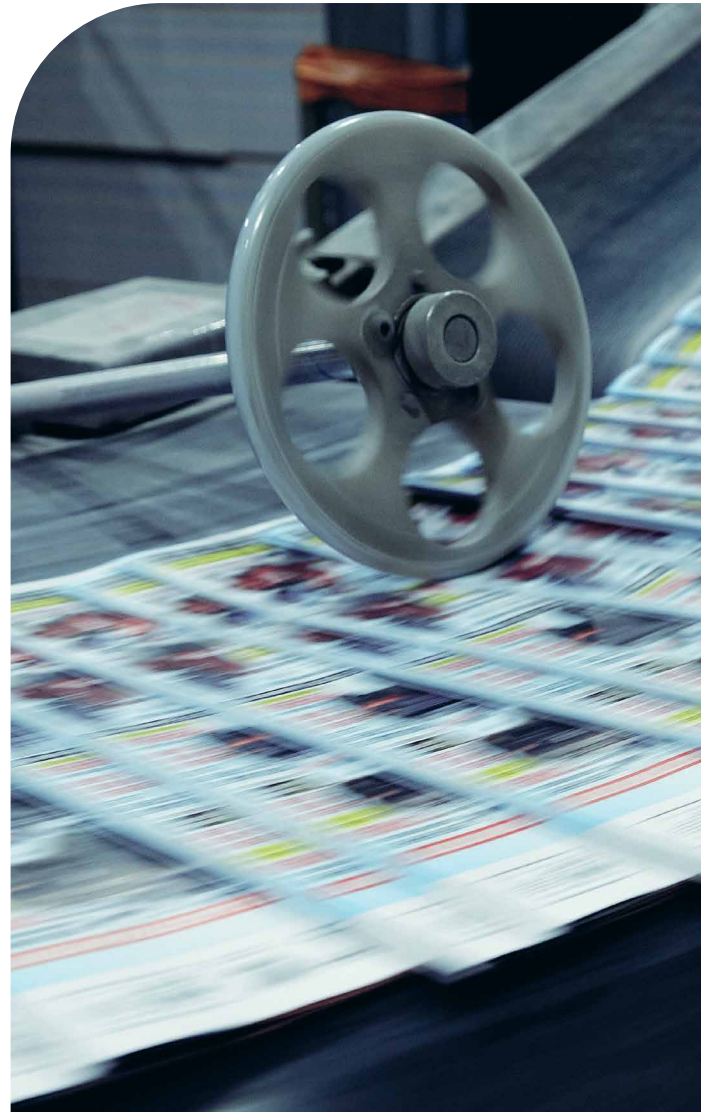
Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin toimintakertomus.....	32
Segmentti-informaatio	37
Konsernin tuloslaskelma.....	38
Konsernitase	39
Konsernin rahavirtalaskelma.....	40
Rahoitukseen liittyvien velkojen täsmäytyslaskelma.....	41
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	41
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteen	42
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	48
Konsernin tunnusluvut.....	70
Tunnuslukujen laskentakaavat	71

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma.....	74
Emoyhtiön tase	75
Emoyhtiön rahoituslaskelma	77
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot.....	78
Hallituksen voitonjakoesitys	86

Tilinpäätöksen allekirjoitukset	87
Tilintarkastuskertomus	90
Osakkeet ja osakkeenomistajat	94
Hallitus.....	98
Konsernin johtoryhmä	100
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2019	102
Yhteystiedot.....	108

VALOKUVAT

TAITTO
PAINO
KANNET
ESILEHDET
PAPERI

Sanomalehti Karjalaisen kuvatoimitus
Kuvapalvelu iStock
PunaMusta Oy, Medialogistiikka
PunaMusta Oy, Joensuu
LumiSilk 250 g
Colorit 120 g Unikko 29 Dark Red
Maxi Offset 120 g

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

www.punamustamedia.fi

Kaupankäyntitunnus PUMU

TALOUDELLISET TIEDOTTEET

PunaMusta Media Oyj julkistaa taloudellisia tiedotteita vuonna 2020 seuraavasti:

- 28.2.2020 tilinpäätös vuodelta 2019
- 27.4.2020 liiketoimintakatsaus tammi-maaliskuulta 2020
- 21.8.2020 puolivuositarkastus tammi-kesäkuulta 2020
- 23.10.2020 liiketoimintakatsaus tammi-syyskuulta 2020.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

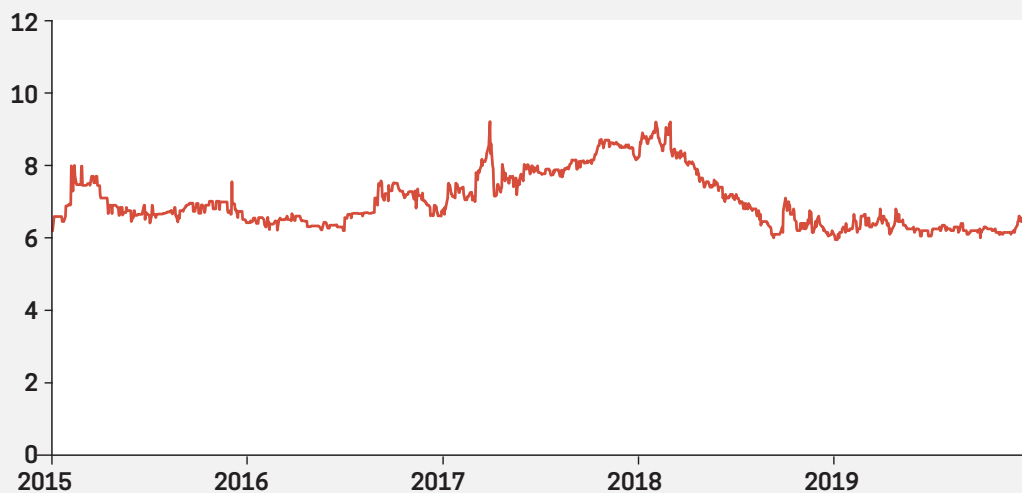
PunaMusta Media Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään perjantaina 27.3.2020 klo 10 alkaen yhtiön toimitalossa, Kosti Aaltosen tie 9, Joensuu.

OSAKEREKISTERI

PunaMusta Media Oyj:n osaketietoja ylläpitää Euroclear Finland Oy, puhelin 020 770 6000, info.finland@euroclear.eu.

Osakkeenomistajan tulee ilmoittaa muuttuneet osoitetietonsa siihen pankkiin, pankkiiriliikkeeseen tai muihin tilinhoitajayhteisöön, jossa hänellä on arvo-osuustili. PunaMusta Media Oyj:n kautta omistajatietojen muutoksia ei voida päivittää. Pelkkä pankkitilin osoitetietoihin tehty muutos ei pankeissa aina välity arvo-osuustilille, joten muutos on erityisesti syytä pyytää tekemään arvo-osuustilin tietoihin.

PUNAMUSTA MEDIA OYJ:N OSAKKEEN KURSSIKEHITYS
Nasdaq Helsinki Oy:ssä 2015-2019

TOIMIPAIKAT

PUNAMUSTA MEDIA OYJ

LEHTITOIMIALA

Sanomalehti Karjalainen Oy
- Iskelmä Rex ja Radio City Joensuu
Keski-Karjalan Kustannus Oy
Lieksan Lehti Oy
Pogostan Sanomat Oy
Ylä-Karjala Oy
Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy
Karelia Viestintä Oy

PAINOTOIMIALA

PunaMusta Oy
Hämeen Kirjapaino Oy
- Smart Files Oy
Forssan Kirjapaino Oy

PunaMusta Media -konserni on osa Laakkonen Yhtiötä.

OSAKKUUSYHTIÖT

Arena Partners Oy (8,81 % PunaMusta Media Oyj)
Väli-Suomen Media Oy (25 % Sanomalehti Karjalainen Oy)

KONSERNIN ESITTELY

Perin juurin pohjoiskarjalainen
— valtakunnallisesti vaikuttava.

PunaMusta Media Oyj ja sen tytäryhtiöt muodostavat paino- ja viestintäalan konsernin, jonka päätoimipaikkana on Joensuu. Yhtiö uusi nimi rekisteröitiin 29.4.2019, aiemmin se toimi Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj -toiminimellä.

Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernihallinnosta, arvopaperikaupasta ja osakeomistuksista sekä kiinteistöjen hallinnosta ja vuokrauksesta.

PunaMusta Media Oyj:n osake on listattuna Nasdaq Helsinki Oy:ssä, ja se kuuluu Kulutuspalvelut-toimialaluokkaan. PunaMusta Media Oyj kuuluu markkina-arvoryhmässä pienten yhtiöiden segmenttiin, ja sen kaupankäyntitunnus on PUMU.

Konsernin toimitusjohtajana toimii Raimo Puustinen.

LEHTITOIMIALA

Viestintäkonsernin lehtitoimialaan kuuluvat Karjalaista kustantava Sanomalehti Karjalainen Oy, kuutta paikallislehteä kustantavat yhtiöt Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Ylä-Karjala Oy ja Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy sekä Karjalan Heili -kaupunkilehteä kustantava Karelia Viestintä Oy. Toimialaa täydentävät Iskelmä Rex – ja Radio City Joensuu -radiokanavat, jotka ovat osa Sanomalehti Karjalainen Oy:tä.

Vuonna 1874 perustettu Karjalainen on maan kolmanneksi vanhin suomenkielinen sanomalehti ja täytti vuoden 2019 lokakuussa 146 vuotta. Vuoden 2019 kokonaislevikillään (31 116 kappaletta), painetun ja näköislehden lukijamäärällään (84 000) sekä kokonaistavoittavuudellaan (163 000) Karjalainen on Suomen 10:nneksi suurin tilattava päivälehti. Viikkotavoittavuusluvullaan (197 000) Karjalainen on 11:nneksi suurin.

Lehtitoimialan toimialajohtajana toimii Pasi Koivumaa.

PAINOTOIMIALA

PunaMusta Media -konsernin painotoimialaan kuuluvat PunaMusta Oy, Hämeen Kirjapaino Oy, Forssan Kirjapaino Oy ja Smart Files Oy. Toimimme yhteisen PunaMustan brändin alla.

PunaMusta on kotimainen yritysnäkyvyyden ja painoalan ammattilainen, ja sen osaamista ovat niin markkinoinnin digiportaalit, digitaaliset näyttöratkaisut, mainos- ja digipainaminen, korkealuokkaiset messumateriaalit, taidokkaat suurkuvat kuin asiakas- ja aikakauslehdet. PunaMusta toimii asiakkaan kumppanina markkinointiprosessin kaikissa vaiheissa suunnittelusta palvelulogistiikkaan.

Toimipisteemme sijaitsevat Vantaalla, Tampereella, Forssassa, Joensuussa ja Oulussa. Myynti toimii valtakunnallisesti palvelun koko Suomea.

Kaiken työmme pohjana on vastuullisuus, ja olemme sitoutuneet vähentämään hiilijalanjälkeämme 20 prosentilla vuoteen 2025 mennessä. Ympäristöasioita johdetaan järjestelmällisesti jatkuvan parantamisen periaatteella. PunaMustassa valmistettu tuote edistää kotimaista työllisyyttä.

Painotoimialan toimialajohtajana toimii Jari Avellan.

Vastuullinen, menestyvä ja yhteisöllinen

PUNAMUSTA MEDIA

PunaMusta Median strategian ydin pureutuu visioon vastuullisesta, menestyvästä ja yhteisöllisestä PunaMusta Mediasta, joka huomioi digiajan tuomat muutokset, tehokkaan toiminnan sekä vastuullisuuden yhtiön päätoimialoilla paino- ja lehtiliiketoiminnassa.

Digiajan megatrendit kaupungistuminen ja teknologioiden nopea kehitys ovat muokanneet paino- ja lehtitoimialan suuntaa: printtimainonta laskee edelleen ja digitaalinen mainonta kasvaa. Digitaalisuuden rooli korostuu entisestään, kun ansaintamallit ja rakenteet muuttuvat. Runsaan tarjonnan myötä kuluttajien valinnoissa nousevat esiin valmiiden ja helppojen ratkaisujen merkitys. Lisäksi erityisesti painotoimialalla vastuullisuus ja ekologisten ratkaisujen sekä kotimaisuuden arvostus lisääntyvät ilmas-

tonmuutoskeskustelun myötä. Painotoimialalla konsolidoituminen tervehtyy alan kehitystä.

Yhteisöllisyyden merkitys digiajassa vahvistuu ja PunaMusta Median tahtotilana on luoda moniosaamiseen perustuva, kehittyvä yhteisö, joka tarjoaa kasvupaikkoja uusille osaajille sekä vahvistaa kotimaisen paino- ja media-alan kehittymistä ja suomalaisen design- ja teknologiaosaamisen jatkuvuutta toimialoillaan.

PunaMusta Median uusi strategia keskittyy operatiivisen tehokkuuden parantamiseen ja kasvuun, vahvaan markkina-asemaan sekä uusien teknologioiden käyttöönottoon ja digipalvelujen kehittämiseen asiakkaiden tarpeisiin vastuullisesti.

STRATEGIAN PÄÄTAVOITTEET

1

KETTERÄ JA LUOTETTAVA KUMPPANI ASIAKKAILLEEN

Moniosaamisen vahvistaminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto, ratkaisukeskeisyys ja ainutlaatuinen järjestelmäosaaminen.

2

KANNATTAVUUDEN PARANTAMINEN

Tehokkaat prosessit ja yksiköt, toimintojen keskittäminen, tavoitteellinen ja vastuullinen johtaminen ja toiminta.

3

JOHTAVA MARKKINA-ASEMA

Aktiivinen osallistuminen toimialajärjestelyihin ja asiakassuhteiden laajentaminen konsernitarjoajalla.

TALOUDELLISET TAVOITTEET

PunaMusta Media hakee strategijaksolla omistaja-arvon kasvattamista seuraavilla taloudellisilla tavoitteilla:

1

LIKEVAIHTO

Liiketoiminnan kasvattaminen vuosittain.

2

SUHTEELLINEN KANNATTAVUUS

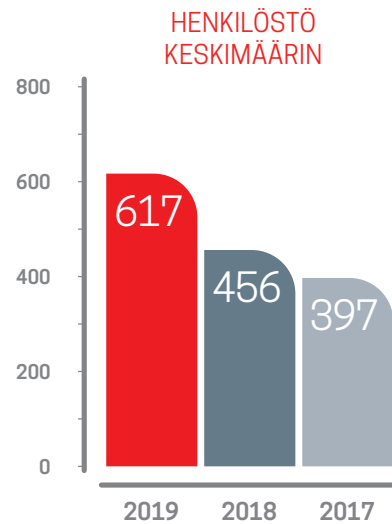
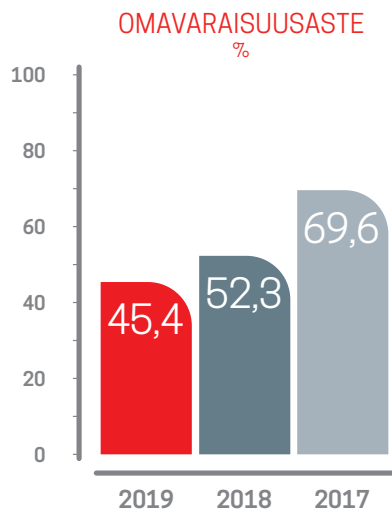
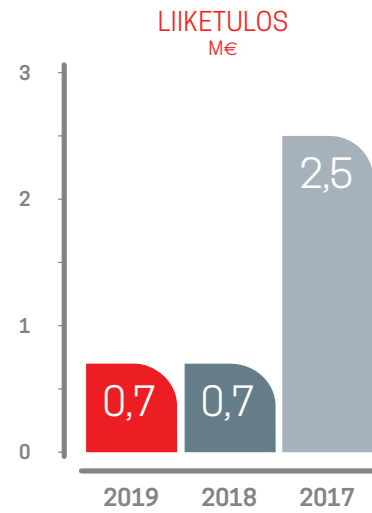
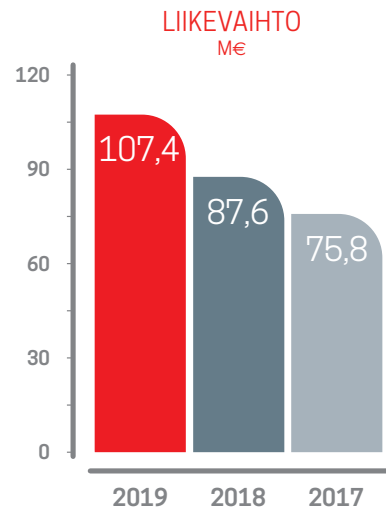
Sijoitetun pääoman tuotto yli 8 %.

3

VAKAVARAISUUS

Omavaraisuusaste suurempi kuin 40 % ja nettovelan suhde käyttökatteeseen strategijaksos lopussa pienempi kuin 2,5.

AVAINLUVUT 2019

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUKUJA	2019 IFRS	2018 IFRS	2017 IFRS	2016 IFRS
Liikevaihto (M €)	107,4	87,6	75,8	73,3
Liikevaihdon muutos, %	22,6	15,6	3,5	-9,9
Liikevoitto (M €)	0,7	0,7	2,5	10,5
% liikevaihdesta	0,6	0,8	3,3	14,3
Voitto ennen veroja (M €)	1,9	2,4	5,2	12,8
% liikevaihdesta	1,9	2,8	6,8	17,5
Tilikauden voitto (M €)	2,3	1,9	4,2	12,2
% liikevaihdesta	2,2	2,2	5,6	16,6
Rahoitustuotot, netto (M€)	1,3	1,7	2,7	2,3
% liikevaihdesta	1,2	1,9	3,5	3,5
Sijoitetun pääoman tuotto-%	3,0	4,0	8,2	18,3
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	4,7	3,7	7,8	24,7
TASEEN TUNNUSLUKUJA				
Omavaraisuusaste -%	45,3	52,3	69,6	70,8
Nettovelkaantumisaste-%	30,4	17,3	-8,0	-5,6
Korolliset nettovelat (M €)	33,5	23,6	7,4	7,9
Taseen loppusumma (M €)	108,7	96,0	77,4	79,0
OSAKEKOHTAISIA TUNNUSLUKUJA				
Osakekohtainen tulos (€)	0,18	0,15	0,34	0,99
Osinko/osake (€)	0,25	0,25	0,4	0,5
Osakekohtainen oma pääoma (€)	3,86	3,94	4,19	4,36
Osinko tuloksesta %	135,9	164,3	118,5	50,7
Efekttiivinen osinkotuotto-%	3,8	4,0	4,9	7,5
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	35,32	40,75	24,23	6,8
Osakkeen kaupank.kurssi €	6,50	6,20	8,18	6,71
Koko osakekannan markkina-arvo (M €)	81,4	77,6	102,4	84,0
Osakkeiden oik. määrä 31.12.	12 517 360	12 517 360	12 517 360	12 517 360
MUUT TUNNUSLUVUT				
Investoinnit (netto) (M €)	11,8	8,0	2,4	1,4
% liikevaihdesta	11	9,2	3,1	2,0
Henkilöstö keskimäärin	617	456	397	407

KARJALAISEN LUKIJALUPAUS

1874 2020

KARJALATAR KARJALAINEN

Karjalainen on monikanavainen media, joka tarjoaa lukijoilleen, kuuntelijoilleen ja katselijoilleen eri alustoillaan totuudenmukaisimman, nopeimman, kattavimman ja hyödyllisimmän sisällön etenkin Pohjois-Karjalaa koskettavista asioista.

Karjalaisen juuret ja voima ovat paikallisuudessa. Se edistää Pohjois-Karjalan ja koko Itä-Suomen henkistä vireyttä ja taloudellista toimeliaisuutta. Karjalainen on puoluepoliittisesti sitoutumaton mutta ei puolueeton: Karjalainen on aina pohjoiskarjalaisten asialla toimien julkisen hallinnon ja päätöksenteon arvioijana ja kriitikkona. Uskomme sanan myönteiseen voimaan.

Kansanvaltaisen järjestelmän puolustaminen on yksi Karjalaisen päätehtävistä. Tuemme demokraattista yhteiskuntaa, oikeusvaltioperiaatetta, perusoikeuksien toteutumista sekä koko maan tasapuolista kehittämistä. Annamme arvon isänmaallisuudelle, yrittäjyydelle sekä kansallisille ja karjalaisille perinteille olemalla kuitenkin samalla avoin näiden arvojen muutokselle, monikulttuurisuudelle ja Suomen kansainvälistymiselle.

Karjalainen on sisällöltään moniarvoinen, ja Karjalaisen mielipideosiot ovat avoimen keskustelun areenoja. Karjalainen edistää sananvapautta sekä käyttää omaa sanan- ja lehdistönvapauttaan mutta myös kantaa niihin sisältyvät vastuunsa.

Karjalainen luo asiakkailleen menestymisen edellytyksiä tarjoamalla heille tarpeellista ja hyödyllistä tietoa sekä kanavia niin toistensa kuin myös laajemman yleisön tavoittamiseksi. Yhteisöllisyys on Pohjois-Karjalan ja Karjalaisen voimavara.

Karjalainen on vastuullinen media, joka journalistisesta riippumattomuudestaan tinkimättä sitoutuu noudattamaan Suomen lainsäädäntöä, hyvää lehtimiestapaa sekä alan itsesääntelyelimen Julkisen sanan neuvoston määrittämiä journalistin ohjeita sekä sen muita ohjeita, lausumia ja periaatepäätöksiä.

Karjalainen sitoutuu noudattamaan myös Mainonnan eettisen neuvoston ohjeita, Kansainvälisen kauppakamarin markkinointisääntöjä sekä hyvää markkinointitapaa koskevia periaatteita.

OLEMME HARPANNEET AIVAN UUTEEN KOKOLUOKKAAN

Vuosi 2019 oli PunaMusta Media -konsernille samanlainen laajentumisen vuosi kuin edellisvuosikin ja liikevaihdon kasvulla – 22,6 prosenttia – mitattuna vielä sitä selvästi suurempikin. Tehdyt yrityskaupat tarkoittivat sitä, että harppasimme liikevaihtotasollamme aivan uuteen kokoluokkaan. Konsernin liikevaihto, 107,4 miljoonaa euroa, on historiamme suurin. Mihin tämä ennätysvuosi olisi paremmin sopinutkaan kuin konsernin 120-vuotisjuhlavuoteen, jona yhtiökokous oli päättänyt myös muuttaa yhtiömme nimeä vastaamaan entistä paremmin sitä, että olemme valtakunnallinen, dynaaminen ja kasvua tavoitteleva konserni.

Toteutetuilla laajentumisilla toteutettiin konsernin strategiaa, jota niin ikään kirkastettiin ja tiedotettiin myös ulospäin päättyneenä vuonna. Juuri liiketoiminnan kasvattaminen vuosittain on yksi kolmesta strategiaan kirjatusta taloudellisista tavoitteista, joilla haemme omistaja-arvon kasvattamista tänä ja ensi vuonna. Muut kaksi ovat suhteellinen kannattavuus ja vakavaraisuus.

Viime marraskuussa julkistettu konsernin strategia vuoteen 2021 saakka tukeutuu visioon vastuullisesta, menes-

tyvästä ja yhteisöllisestä PunaMusta Mediasta. Se keskittyy operatiivisen tehokkuuden parantamiseen ja kasvuun, vahvaan markkina-asemaan sekä uusien teknologioiden käyttöönottoon ja digipalvelujen kehittämiseen asiakkaiden tarpeisiin.

Tämän kaiken takana on entistä enemmän vastuullisuus. Se ei ole meille mikään tyhjä sana tai lupaus, vaan kaiken kattava arvo, jonka haluamme tuoda konkreettisesti esiin kaikessa toiminnassamme. Toimimme vastuullisesti sekä omistajiamme, asiakkaitamme että omaa henkilöstöämme kohtaan. Vastuullisuuteen sisältyvät painotoimialalla toimialajärjestelyt ja niiden myötä koko tämän alan tervehdyttäminen kotimaassa, ja lehtitoimialalla siihen sisältyvät vaalimamme journalistinen etiikka ja uutisoimamme tiedon luotettavuus erotuksena erityisesti valemedioihin.

Toimimme vastuullisesti myös ympäristöämme kohtaan. Tähän sisältyy painokkaasti paitsi ratkaisujemme ekologisuus myös kotimaisuus – jotka ovat voimakkaasti kytköksissä toisiinsa. Olemme laajentumisemme myötä painotoimialalla aidosti merkittävin kotimainen vaihtoehto asiak-

kaille, jotka haluavat turvata kotimaisia työpaikkoja ja alan osaamista Suomessa sekä samalla myös suojella ympäristöä ja hidastaa ilmastonmuutosta.

PAINOTOIMIALAN LIIKEVAIHTO JATKOI KASVUSSA

Painotoimialan ulkoinen liikevaihto kasvoi 30,3 % (20,0 miljoonaa euroa) ollen 85,8 miljoonaa euroa (vuonna 2018 ulkoinen liikevaihto oli 65,9 miljoonaa euroa). Kasvusta 24,8 miljoonaa euroa tuli tehtyjen yrityskauppojen myötä. Liiketulos painui negatiiviseksi tappion ollessa tilikaudella 0,8 miljoonaa euroa (vuoden 2018 liiketulos oli 0,7 miljoonaa euroa tappiollinen).

Painotoimialan liiketulosta pienensi mediamarkkinan yleisen heikon kehityksen myötä yritysostoilla oikaistun liikevaihdon lasku sekä kasvaneet poistot. Lisäksi tehtyjen yrityshankintojen myötä konsernin painotoimialalla oli selkeää ylikapasiteettia, joka näkyi kasvaneina kustannuksina. Vuoden loppupuolella käydyt yhteistoimintaneuvottelut ja niihin liittyvät uudelleenjärjestelyerät vaikuttivat negatiivisesti tuloskehitykseen.

LEHTITOIMIALA SÄILYTTI ASEMANSA VAKAANA TULOKSENTEKIJÄNÄ

Konsernin lehtitoimialan ulkoinen liikevaihto mediamyynnin osalta laski hieman ollen 10,4 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin 10,5 miljoonaa euroa). Painetun mediamyynnin laskua paikkasi kasvanut verkkomainonta. Myös konsernin lehtien tilausmyynti laski hieman edellisen vuoden tasosta ollen 11,1 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin 11,2 miljoonaa euroa). Digitilauksen kasvu kompensoi painetun lehden lehtimyyntitulosten laskua. Sähköisten lehtien arvonlisäveron alennus 1.7.2019 alkaen 24 prosentista 10:een sekä sen myötä toteutetut tilaushinnanalennukset digitilauksissa samoin kuin digitaalisten tilaajasisältöjen merkittävä lisääminen vuoden 2019 aikana edesauttoivat merkittävästi digitilauksen myyntiä.

Lehtitoimialan ulkoinen liikevaihto laski -0,7 % (0,2 miljoonaa euroa) ollen 21,5 miljoonaa euroa (21,6 miljoonaa euroa vuonna 2018). Liiketulos kasvoi 2,2 miljoonaan euroon (edellisenä vuonna 1,6 miljoonaa euroa). Liiketulosta paransivat tehdyt sopeutustoimenpiteet sekä pienentyneet valmistus- ja jakelukustannukset.

KONSERNIN LIIKEVAIHDON KASVU JATKUI

PunaMusta Media -konsernin liikevaihto kasvoi tilikaudella 22,6 % edellisvuoteen nähden. Liikevaihto kasvoi 19,8 miljoonaa euroa ja oli 107,4 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 87,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 ja 2019 toteutuneet yrityskaupat kasvattivat vertailukelpoista liikevaihtoa 24,8 miljoonaa euroa.

Painotoimialan kokonaisliikevaihto oli tilikaudella 87,3 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 71,0 miljoonaa euroa. Lehtitoimialan kokonaisliikevaihto oli tilikaudella 21,6 miljoonaa euroa (21,7 miljoonaa euroa vuotta aiemmin).

PunaMusta Media -konsernin liiketulos oli 0,7 miljoonaa euroa eli 0,6 prosenttia liikevaihdosta. Viime vuoden vastaavan ajankohdan luvut olivat 0,7 miljoonaa euroa ja 0,8 prosenttia. Lehtitoimialan liiketulos kasvoi 2,2 miljoonaa euroon, edellisvuonna liiketulos oli 1,6 miljoonaa euroa. Painotoimialan liiketulos heikkeni ollen tappiollinen 0,8 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin tappiollinen 0,7 miljoonaa euroa).

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2019 ennakkomaksuineen olivat 11,8 miljoonaa euroa eli 11,0 prosenttia liikevaihdosta (8,0 miljoonaa euroa eli 9,2 prosenttia liikevaihdosta edellisena vuonna). Merkittävin vuoden 2019 investointi oli Hämeen Kirjapaino Oy:n koko osakekannan hankinta.

Konsernin sijoitetun pääoman tuotto laski 3,0 prosenttiin (edellisvuonna 4,0 prosenttia). Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,18 euroa (0,15 euroa).

MARKKINOIDEN EPÄVARMUUTEEN VASTATAAN MUUTOKSELLA

Makrotalouden epävarmat näkymät vaikeuttavat merkittävästi mediamarkkinoiden kehityksen sekä mainos- ja tilausmyyntitulojen ennustamista. Medialiiton ekonomistin 16.1.2020 julkistetun arvion mukaan luvassa on hidastuvan kasvun vuosi, jona media- ja painotoimialan kokonaisliikevaihdon ei odoteta kasvavan. Kasvunäkymiä hillitsee se, että viime vuosina koettu talouden korkeasuhdannekaan ei kääntänyt media- ja painoalan liikevaihtoa kasvu-uralle ja printtitulojen trendinomaisen lasku jatkui euromääräisesti digin kasvua nopeammin. Suhdanteiden jäähtyminen vaikeuttaa etenkin painoalan näkymiä. Mediaryityksille helpotusta tuo se, että digitulojen odotetaan kasvavan aiempaa nopeammin erityisesti viime vuonna toteutetun digi-alv:n alennuksen myötä.

Strategiamme mukaisesti tavoittelemme kasvua, jota haemme sekä uusien teknologioiden että uusien palveluiden avulla. Konsernin painotoimialan positiiviset kasvunäkymät vuodelle 2020 perustuvat vuonna 2019 tehtyihin yritys-hankintoihin, tarjonnan laajentamiseen ja uudelleen järjes-

telyjen myötä saavutettaviin kustannushyötyihin. Lisäksi uskomme, että nykyinen palvelupakettimme, joka keskittyy asiakaskokemuksen vahvistamiseen, pystyy vastaamaan markkinoilla vallitsevaan kysyntään.

Lehtitoimialalla näkymät perustuvat oletukseen, että kuluttajien ja yritysten luottamus sekä mainosmarkkinoiden kehitys ovat edellisvuoden kaltaisella tasolla. Toiminnan laajentamisella paikallisradiotoimintaan sekä uusilla, digitaalisen arkiston ja maaliskuussa lanseerattavan, erillisen erikoisteemajulkaisujen kaltaisilla uusilla myytävillä tuotteilla kompensoidaan perinteisen liiketoiminnan odotettavissa olevaa liikevaihdon laskua. Painetun lehden jakelun tehostamisesta koituvia tilaustulojen menetyksiä kompensoidaan puolestaan säästöillä jakelukustannuksista sekä digitilauksista tavoiteltavilla lisätuloilla. Lehtitoimialan tilaustulojen ennakoidaan uusien tilaustuotteiden sekä osin myös toteutettujen hinnankorotusten myötä pysyvän edellisen vuoden tasolla. Mainostulojen ennakoidaan laskevan vähintään edellisvuoden eduskuntavaaleista saatujen mainostulojen verran muttei kuitenkaan samassa määrin kuin allalla keskimäärin.

KIITOKSET

Kiitän asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme ja osakkeenomistajiamme luottamuksesta ja hyvästä yhteistyöstämme sekä konsernin henkilöstöä hyvin tehdystä työstä.

Raimo Puustinen
toimitusjohtaja
PunaMusta Media Oyj

UUDESSA MUKANA

Konsernimme painotoimiala kasvoi yrityskauppojen myötä edelleen vuonna 2019. Alkuvuodesta PunaMusta Oy osti oululaisen Satavision Oy:n print-liiketoiminnan, jolla vahvistettiin muun muassa konsernin suurkuvatuotantoa. Pienpainamisen kasvustrategian mukaiset hankinnat jatkuivat kesällä, jolloin konsernimme hankki Hämeen Kirjapaino Oy:n koko osakekannan. Kaupan myötä saimme myös enemmistöosakkuuden Smart Files Oy:stä, joka on erikoistunut sähköisten järjestelmien kehitykseen ja räätälöintiin ennen kaikkea asiakasrajapinnassa.

Hankinnat vahvistavat edelleen merkittävästi palvelutarjontaamme ja ennen kaikkea osaamistamme printtiä tukevilla digitaalisissa palveluissa kuten aineiston hallinnassa, verkkokaupparatkaisuissa ja järjestelmien integroinnissa.

Yrityskauppojen jälkeen päällekkäisiä toimintoja purettiin ja niitä keskitettiin pienempään määrään toimipisteitä. Samalla tuotantolaitokset myös erikoistuivat, mikä vähentää investointitarvetta ja tuo tehokkuushyötyjä osaamisen kehittämisen kautta.

Yhteistyössä Satavision Oy:n kanssa pystymme tarjoamaan digitaaliset näyttöratkaisut ja niiden helpon hallinnan tukemaan asiakkaidemme liiketoimintaa ja viestintää.

Toimialamme rakenteellinen muutos jatkui voimakkaana myös vuoden 2019 aikana. Yrityskauppojen lisäksi Suomen kaksi perinteistä toimijaa lopetti rullatuotantonsa. Hansaprint Oy ajoi alas heatset-tuotantonsa ja Helprint Oy haetaan konkurssiin. Paperitehtaiden toimittamat volyymit Suomeen olivat edelleen selkeässä laskussa viime vuonna.

YMPÄRISTÖ JA LAATU

PunaMusta Oy:ssä on sitouduttu noudattamaan ympäristölainsäädäntöä ja kestäväen kehityksen periaatteita. Yhtiön laatu- ja ympäristöasioita johdetaan ISO 9001- ja 14001-standardien vaatimusten mukaisesti. Teknisen ja toiminnallisen laadun perustana ovat asiakkaiden odotukset sekä lait ja asetukset, joten kehitämme jatkuvasti ympäristö- ja laatuasioita. Suuri osa asiakaskunnastamme on erittäin kiinnostuneita näistä asioista.

PunaMusta Oy:ssä arvioidaan säännöllisesti liiketoiminnan ympäristövaikutuksia ja merkittävimmille ympäristövaikutuksille laaditaan vuosittain kehitysohjelmia.

Yhtiölle on myönnetty Joutsenmerkki eli Pohjoismainen Ympäristömerkki, joka kertoo sitoutumisesta ympäristökuormituksen minimoimiseen. Ympäristömerkki kattaa sanoma- ja aikakauslehtien sekä mainospainotuotteiden

tuotannon. PunaMustalla on myös puukuidun alkuperästä ja sen hallintaketjuista kertovat FSC- ja PEFC-sertifioinnit. FSC- tai PEFC-merkityn tuotteen valmistamiseen käytetty puuraaka-aine on peräisen kestäväällä periaatteella hoide- tuista - sertifioiduista metsistä. Suomen metsistä noin 85 %, mutta maailman metsistä vain noin 10 % on sertifioi- tuja. PunaMustalla on Avainlippu-merkin käyttöoikeus, joka kertoo, että tuote tai palvelu on tuotettu Suomessa ja työl- listää Suomessa.

Konsernin koko painotuotannon hiilijalanjälki on laskettu sertifioidulla Climate Calc-menetelmällä. Tämä mahdollistaa myös yksittäisten painotuotteiden hiilijalanjäljen laskennan. Konserni on asettanut tavoitteet ja tehnyt toimenpiteitä hii- lijalanjäljen pienentämiseksi. Vuonna 2020 konserni pystyy tarjoamaan painotuotteet tuotekohtaisen päästöhyvityk- sen myötä myös täysin hiilineutraalina. Tällöin tuote voidaan merkitä Hiilineutraali painotuote -merkinnällä.

MURROS JATKUJ

Alhainen hintataso ja vuosia laskenut alan kokonaisvolyyymi tekevät toimintaympäristöstä edelleen vaikean. Painotöiden siirtyminen ulkomaille vaikeuttaa kilpailutilannetta ja näkyy volyymin laskuna.

Viimeisen kahden vuoden aikana olemme tehneet konser- nissamme paljon rakennemuutoksia vastataksemme mark-

kinoilla tapahtuviin väistämättömiin muutoksiin. Olen saa- nut ylpeydellä seurata miten olemme uuden strategiamme myötä muuttumassa perinteisestä tuotevalmistajasta moderniksi teknologiaohjautuvaksi palvelutuottajaksi, joka pystyy ja haluaa auttaa asiakkaitamme asiakkaan jokaisessa markkinointiprosessin vaiheessa. Nykyinen palvelupaket- timme herättää mielenkiintoa ja odotamme innolla uuden vuosikymmenen mukanaan tuomia mahdollisuuksia.

Uskomme oman kehityksen jatkuvan myönteisenä. Kon- sernin painotoimialalla tehtyjen hankintojen ja toiminnan uudelleenjärjestelyjen uskotaan tehostavan toimintaa ja vaikuttavan positiivisesti vuoden 2020 tuloskehitykseen.

Jari Avellan

toimialajohtaja, toimitusjohtaja
PunaMusta Oy

SmartHub-palvelu yksin- kertaistaa prosesseja ja tehostaa **FINNAIRIN GROUND OPERATIONS -YKSIKÖN TOIMINTAA**

Finnair on yksi maailman vanhimmista jatkuvasti toimineista lentoyhtiöistä, ja se on kasvanut pienestä kansallisesta toimijasta Euroopan ja Aasian yhdistäväksi verkostoyhtiöksi. Finnairin liiketoiminta koostuu matkustajaliikenteestä, josta suuri osa on Euroopan ja Aasian välistä vaihtomatkestusta, matkustajaliikenteen lisäpalveluista, matkapalveluista sekä rahtiliikenteestä.

Finnair-konserni ja Hämeen Kirjapaino, joka kuuluu nykyisin PunaMusta Media -konserniin, aloittivat yhteistyön noin viisi vuotta sitten. Kirjapaino tuottaa ja toimittaa materiaaleja, digitaalisia ratkaisuja ja logistiikkapalveluita Finnairille moniin eri tarpeisiin. Koko konsernin toiminnan kannalta olennaisia materiaaleja tarvitaan muun muassa Finnairin Ground Operations -yksikössä, joka vastaa Finnairin toiminnasta Helsinki-Vantaalla ja noin 150 lentokentällä ympäri maailmaa. Hämeen Kirjapaino Oy toimittaa yksikölle paljon erilaisia materiaaleja laukkutageista ja koneeseenousukorteista palvelutiskien infomateriaaleihin. Digitaalinen SmartHub-palvelu sujuvoittaa materiaalien tilaus- ja toimitusprosessia.

- Kentillä operoivat handling agentit vastaavat itse kenttämateriaaleista ja tilaavat ne SmartHub-palvelusta omilla tunnuksillaan. Kaikki mitä kentillä tarvitaan, voidaan tilata kätevästi samasta paikasta. Prosessi on myös pitkälti automatisoitu: jos esimerkiksi jokin tuote uhkaa varastossa loppua, hälytys kytkeytyy päälle. Kaikkea ei onneksi tarvitse muistaa ulkoa, kertoo Finnairin Ground Operations Specialist **Tia Kurppa**.

**KURPPA ON OLLUT TYYTYVÄINEN YHTEIS-
TYÖHÖN, JOKA PERUSTUU HÄNEN MUKAANSA
LUOTETTAVUUDEN LISÄKSI KUMPPANIN
AMMATTITAIIDON KUNNIOITTAMISEEN.**

Tilaukset toimitetaan Hämeen Kirjapainon varastosta suoraan Finnairille. Kurppa on ollut tyytyväinen yhteistyöhön, joka perustuu hänen mukaansa luotettavuuden lisäksi kumppanin ammattitaidon kunnioittamiseen.

- En tiedä itse painoalasta mitään. Mutta kun kerron, että meillä olisi esimerkiksi nyt tällainen tarve, niin Hämeen Kirjapainosta osataan aina ehdottaa oikeanlaista materiaalia. He ovat sen alan ammattilaisia. Minä taas olen sisältöjen asiantuntija.

Kurpan mukaan apua on saatu mitä erilaisimpiin ongelmiin, ja asioihin reagointi on ollut nopeaa. Toiveita on toteutettu jopa päivän varoitusajalla. Tärkeäksi seikaksi Kurppa mainitseekin yhteistyössä myös sen joustavuuden sekä selkeät prosessit. Vuorovaikutus on kehittynyt välittömäksi ja avoimeksi, mikä helpottaa toimintatapojen kehittämistä, jotta ne palvelisivat kaikkia paremmin nyt ja jatkossa.

- Olemme pystyneet parantamaan prosessia yhdessä ja antamaan toisillemme palautetta – sekä ruusuja että risuja. Yhteistyösuhteemme on siten hyvin avoin.

Tom's
MAGIC TICKET

FIND YOUR WAY TO THE GATE
WITH MUMMIN AND LITTLE MY

FINNAIR

PunaMustan ja Palloliiton kumppanuus on **YHDESSÄ TEKEMISTÄ YMPÄRISTÖÄ AJATELLEN**

Jo vuonna 1907 perustettu Suomen Palloliitto on Suomen suurin urheilun lajiliitto. Jäsenseuroja liitossa on lähes 1000 ja rekisteröityjä pelaajia lähes 140 000. Liitto vastaa kaikesta jalkapallo- ja futsaltoiminnasta ja sen kehittämisestä Suomessa ja tekee monipuolisesti töitä sekä kasvatus- ja harrastustoiminnan että kilpa- ja huippu-urheilun parissa. Kaikki Suomen Palloliiton mainospainamiseen ja suurkuvänäkyvyyteen liittyvät materiaalit sekä muut painotuotteet on kesäkuusta 2019 lähtien tuotettu PunaMustalla.

Yhteistyösopimus kirjoitettiin neljäksi vuodeksi eteenpäin. Palloliiton tapahtumatoinnin päällikkö Jeannette Goodin sekä liiton myynti- ja markkinointijohtaja Mikko Variksen mukaan yhteistyö on lähtenyt hyvin liikkeelle.

- Näin yleisellä tasolla olemme todella tyytyväisiä kumppanuuteemme, Varis kommentoi.

Yhteistyö joutuikin varsinaiseen tulikokeeseen heti ensimmäisen puolen vuoden aikana, kun Suomen miesten jalkapallojoukkueen paikka EM-kisoissa varmistui marras-

kuussa. Asioihin piti reagoida nopeasti ja ylimääräistä materiaalia tuli tuottaa vauhdikkaalla aikataululla. Suomen jalkapallomenestys teki Palloliiton syksystä poikkeuksellisen kiireisen, mikä korosti yhteistyön merkitystä.

- Yhteistyössämme joustavuus on ollut todella tärkeää, sillä meidän tulee reagoida ja tehdä asioita välillä todella nopealla aikataululla. PunaMustan kanssa asiat ovat toimineet. Emme ole toistaiseksi vielä kuulleet, että jokin asia ei onnistuisi, Good toteaa.

Mutta laadusta ei tingitä – ei edes pahimmassa kiireessä. Tämä toimintamalli yhdistää Palloliittoa ja PunaMustaa. Toimen kumppanuksia yhdistävä tekijä on vastuullinen ajattelu, mikä korostui marraskuussa järjestetyssä kotimaisen jalkapallokauden päättäjäistapahtumassa Captain's Ball -gaalassa. Gaalan materiaalit pyrittiin valitsemaan ja tuottamaan ympäristön kannalta mahdollisimman kestävästi ja järkevästi.

- Captain's Ball -gaalassa yhteistyömme laitettiin oikeasti puntariin, sillä halusimme tuoda tilaisuuteen tänä vuonna jotain uutta ja ottaa ympäristöasiat huomioon. Tilaisuus on aina ollut juhlava, mutta nyt muutimme ilmettä ja toimme mukaan uusia elementtejä. Gaala oli todella onnistunut ja saimme toteutettua sen tiukalla aikataululla, Good kertoo.

Vuorovaihteinen yhteistyö on Goodin mukaan auttanut ymmärtämään, mitä kaikkea uuden yhteistyökumppanin kanssa on mahdollista tehdä ja tuottaa. Kumppanuus on opettanut paljon uutta ja tuottanut varsinaisia ”ahaa-elämyksiä”.

- PunaMusta on ollut hienosti mukana kehittämässä uusia ja erilaisia ideoita ja osannut innostaa meitä, Good toteaa.

Palloliiton arvoihin kuuluva yhteisöllisyys istuu siten saumattomasti tähän kumppanuuskuvioon. Yhdessä tekeminen ja suunnitteleminen ovat kantaneet hedelmää. Myös luottavuus on arvo, jota Palloliitto kumppaneissaan arvostaa.

- Jos jotain on sovittu, niin sana on myös pitänyt, myynti- ja markkinointijohtaja Varis tiivistää.

Hyvin alkaneen yhteistyön tulevaisuuden tavoitteena on kumppanuuden laajentaminen, kehittäminen sekä erilaisten ratkaisujen – varsinkin digitaalisten sellaisten – parempi hyödyntäminen. Myös vastuullisuutta halutaan korostaa liiton toiminnassa entistä enemmän, mikä tulee varmasti näkyväksi tulevaisuuden projekteissakin.

- Olemme suunnittelemassa ratkaisuja Huuhkajien ”kotipesään”, kun joukkueen on aika palata Olympiastadionille. Mitä kaikkea sinne keksitään – se tulee olemaan mielenkiintoista! Good toteaa.

CAPTAIN'S BALL

PAINOTOIMIALA

KARJALAINEN KEIHÄÄNKÄRKENÄ

Digitaaliset sanomalehdet ovat 18-24-vuotiaiden suomalaisten nuorten aikuisten pääasiallinen uutislähde. Yli puolet kaikista suomalaisista ilmoittaa verkon olevan heidän pääasiallinen uutislähteensä, ja perinteisen uutismedian verkkosivustot ovat Suomessa kansainvälisesti verraten erityisen suosittuja uutislähteitä. Suomalaiset saivat viime vuoden eduskuntavaaleihin liittyen eniten tietoa vaalikoneista ja seuraavaksi eniten painetuista tai digitaalisista sanomalehdistä.

Siinä tuli esiteltyä kolmen vuonna 2019 julkistetun ja muun muassa Sanomalehtien Liiton verkkosivuilla seikkaperäisemmin esiteltävän tutkimuksen päätulokset, jotka puoltavat myös sitä, miksi PunaMusta Media Oyj:n lehtitoimialalla on Karjalainen keihäänkärkenä painettu selvästi kaasua digitaalisten tuotteiden luomisessa ja kehittämisessä.

Digitalisoituminen ei ole sanomalehdille pelkästään mahdollisuus. Se on niille suorastaan ainoa mahdollisuus säilyttää elinkelpoisuutensa ja kilpailukykyä myös tulevaisuudessa, ja onnistumisesta tässä vaikeassa muutoksessa alkaa olla

yhä enemmän rohkaisevia esimerkkejä niin ulkomailla kuin vähitellen kotimaassakin – ja nyt myös PunaMusta Media Oyj:n lehtitoimialalla.

MERKITTÄVIÄ DIGIHARPPAUKSIA KARJALAISESSA

Karjalainen eteni vuonna 2019 voimakkaasti digitaalisella puolella. Pelkkien digitilausten määrä kasvoi vuoden alun noin 1 600 kappaleesta vuoden loppuun mennessä yli 2 800:aan. Yhdistelmätilauksissa digitunnuksensa aktivoineiden osuus kasvoi vuoden aikana alle 40 prosentista lähes 50 prosenttiin, osin postilakon auttamanakin. Digitaalisen näköislehden tilaajakäyttäjien määrä viikossa nousi vuoden lopulla noin 13 000:een ja ylitti parhaimmillaan päivätasolla 8 000:n rajan. Kuluttajamyynnissä alettiin vuonna 2019 hyödyntää voimakkaasti sinne hankittua markkinointi-automaatiikkaa.

Karjalainen julkaisi vuonna 2019 verkossa lähes 400 videota, käytännössä lähes päivittäin. Verkkoon tuotettiin kuunneltavia juttuja lähes sata. Suorana videostrimituksia ja usein myös selostettuja lähetyksiä tehtiin vuoden aikana verkkoon yli 20, joista suosituin oli yli 5000 katselukertaa kerännyt ampumahiihdon gp-lähetys Kontiolahdelta. Podcast-lähetyksiä tuotettiin vuoden aikana kymmenkunta. Digitaalisia mahdollisuuksia hyödyntäviä erikoisartikkeleita julkaistiin verkkosivulla syksystä alkaen yhteensä 15, joista suosituin keräsi noin 8000 lukijaa/katselijaa.

Kirsikkana kakun päällä joulukuussa 2019 lanseerattiin kestotilaille erikseen tilattavaksi Kaiku-arkisto, joka sai nopeasti satoja tilaajia ja jonka tilaajien määrä ylitti tuhanen rajan tammikuun 2020 alkupuolella. Kyseessä on Karjalaisen digitoitu lehtiarkisto koko lehden 145 vuoden historian ajalta. Digitoinnin ansiosta Karjalaisessa julkaistut yksittäiset uutiset ja mainokset löytyvät helposti nimi-, sana- tai päivämäärähaulla tästä avoimesta arkistosta, jollaista palvelutuotetta ei ole toistaiseksi yhdelläkään muulla suomenkielisellä sanomalehdellä.

Karjalaisessa on tehty nyt vuoden sisällä kolme valtavirasta poikkeavaa mutta Karjalaiselle toimivaksi osoittautunutta, merkittävää digiratkaisua: mikromaksut loppuvuonna 2018, kova maksumuuri keväällä 2019 sekä lehtiarkiston digitointi ja tuotteistaminen loppuvuonna 2019. Erityisesti ne mutta myös muut viime aikojen ratkaisumme ja kokeilumme ovat herättäneet valtakunnallista kiinnostusta mediataloissa ja muiden medioiden valveutuneimmissa kuluttajissa.

TYTÄRLEHDET DIGIIN KARJALAISEN VANAVEDESSÄ

Karjalaisen lehtimyyntistä digitilausliikevaihdon osuus oli päättyneenä vuonna 6,9 prosenttia, kun se sitä edeltävänä vuonna 2018 oli 5,5 prosenttia. Vastaavasti verkkoilmoitusmyynnin osuus nousi 6,4 prosenttiin edellisvuoden 5,2 prosentista.

Nämä luvutkin osoittavat, että painetun lehden merkitys on edelleen huomattavan suuri eikä sitä ja sen kehittämistä pidä siksi ylenkatsoa. Digitaalisuus tarjoaa kuitenkin huomattavasti enemmän mahdollisuuksia kehittää sanomalehteä ja tuoda lisäarvoa sen tilaajille kuin paperinen alusta, ja digitaalista kehittämistä puoltaa sekin, että lukeminen eri alustoilla ei ole joko-tai vaan sekä-että: yhä useampi tilaaja lukee sanomalehteä sekä sen painetussa että digitaalisissa muodoissaan.

Ensisijaisesti digitaalisiin kehitysaskeliin kannustaa sekin, että, toisin kuin muissa Pohjoismaissa, Suomessa valtiolta ei näytä tunnistavan perinteisten tilattavien sanomalehtien merkitystä eikä tue toimillaan esimerkiksi painettujen lehtien jakelua. Merkittävästi kohonneista jakelukustannuksista on muodostunut niin kriittinen tekijä toimialalla, että mediataloissa on jo karsittu ja ollaan pakotettuja edelleen karsimaan painetun lehden ilmestymis- ja jakelupäiviä etenkin haja-asutusalueilla. Näin on tapahtunut myös Puna-Musta Media Oyj:n lehtitoimialalla.

Vuonna 2019 vahvistettiin digitaalista perustaa koko Puna-Musta Media Oyj:n lehtitoimialalle muuttamalla myös tytärolehtien sovellukset ja digitaaliset näköislehdet

samoiksi kuin Karjalaisella on. Vuonna 2020 vastaavasti Karjalaisen maksumuuri- ja analytiikkatyökalut viedään mahdollisimman samankaltaisina näihin konsernin muihin lehtiin. Tämä on myös konsernin lehtitoimialalla digitaalinen etenemisstrategia: se, mikä Karjalaisessa on ensin monista vaihtoehdoista valittu, testattu ja otettu käyttöön sekä siten osoittautunut toimivaksi ja on suinkin hyödyksi myös kaupunki- ja paikallislehdille, ulotetaan mahdollisimman nopeasti kaikkiin yksikköihin.

Karjalaisen kokonaislevikki vuonna 2019 oli 31 116 kappaletta eli 4,9 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Tästä kokonaislevikistä oli yhdistelmätilauksia 27 753 ja yksinomaan digitilauksia 2 823 kappaletta.

Karjalaisen viikkotavoittavuusluku eli lehden viikon aikana ilmestyvien painettujen lehtien tavoittavuuden sekä keskimääräisen viikon aikana lehden eri digitaalisia versioita lukeneiden nettomäärä oli 197 000 lukijaa (KMT 2019). Vastaavasti Karjalaisen kokonaistavoittavuusluku eli lehden keskimääräisen painetun numeron lukijamäärä lisättyinä keskimääräisen viikon aikana lehden eri digitaalisia versioita lukeneiden nettomäärällä (vastaaja voi olla mukana vain kerran) oli 163 000 lukijaa.

ALAN MURROS JATKUU VOIMAKKAANA

Vuosi 2019 ei poikennut lehtitoimialalla sitä edeltäneistä vaikeista vuosista. Ala on murroksessa, joka jatkuu voimakkaana, eikä viime vuosien kansantalouden kasvu ole heijastunut mediamarkkinoiden elpymisenä. Sekä lehtien mainostettua tilaustulot ovat yleisesti laskussa, ja toimintoja joudutaan sopeuttamaan alenevaan liikevaihtoon samaan aikaan, kun digitaaliselle puolelle koetetaan saada aikaan uutta kasvua.

Myös Sanomalehti Karjalainen Oy:ssä käytiin toukokuussa 2019 myyntiä ja markkinointia koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joiden tuloksena sopeutettiin yhtiön toimintoja ja kuluja vastaamaan mediamarkkinoilla vallitsevaa kysyntää. Myynnin ja markkinoinnin henkilöstön määrä väheni toimenpiteiden jälkeen viidellä henkilötyövuodella, ja myynti organisoitiin uudelleen jakaen se kuluttaja- ja yritysasiakasmyyntiin, joista vastaavat kaksi myyntipäällikköä ovat päätoimittaja-toimitusjohtajan suorassa alaisuudessa samaan tapaan kuin ennen vuotta 2013 silloisen organisaation levikki- ja ilmoitusjohtaja olivat.

Kantar TNS Oy:n mukaan mediamainonta väheni vuonna 2019 suomalaisissa sanoma- ja kaupunkilehdissä 4,6 prosenttia edellisvuodesta. Painetuissa sanomalehdissä pudotus oli 8,5 prosenttia ja painetuissa kaupunkilehdissä 4,0 prosenttia, kun taas sanoma- ja kaupunkilehtien digitaali-

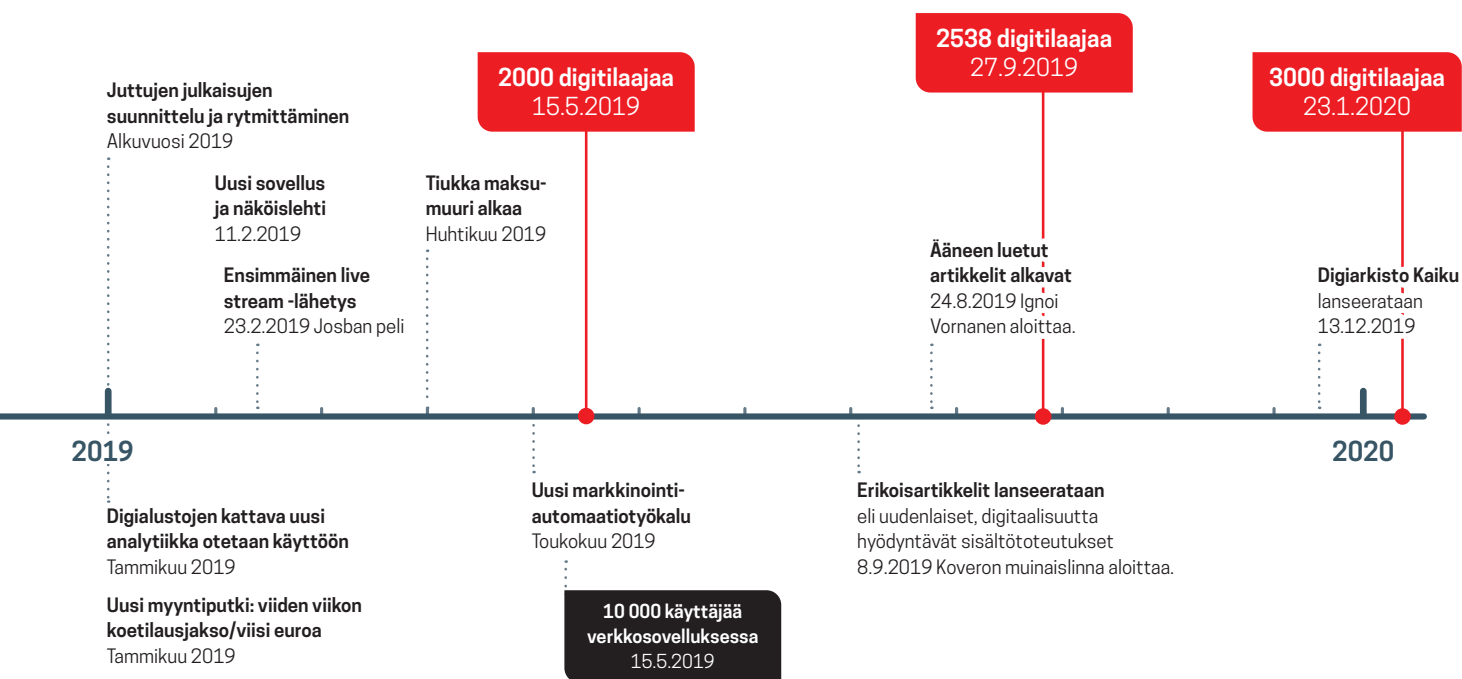

nen mainonta kasvoi edellisvuodesta 7,1 prosenttia. Myös radiomainonta kasvoi edellisvuodesta 6,1 prosenttia.

Karjalaisen mediamyynnin (mainosmyynti) liikevaihto kasvoi vuonna 2019 edellisvuodesta 0,5 prosenttia. Painetun Karjalaisen mediamyynti väheni euromääräisesti 0,7 prosenttia, mutta vastaavasti Karjalaisen verkkomainonta lisääntyi 22,3 prosenttia. Kun Karjalaisen mediamyynnistä puhdistetaan pois syyskuusta 2018 alkaen siihen sisällytetty paikallisradion mediamyynti, Karjalaisen vertailukelpoinen mediamyynti väheni edellisvuodesta kokonaisuudessaan -2,0 prosenttia ja painetun Karjalaisen mediamyynti -3,4 prosenttia. Erityisesti eduskuntavaalit mutta myös 145-vuotisjuhlalehti paransivat vuonna 2019 mediamyynnin tulosta Karjalaisessa sekä vaalien osalta myös tytärlhdissä, ja ilman niitä pudotus edellisvuodesta olisi ollut huomattavan suuri, Karjalaisen mediamyynnissä peräti -7,1 prosenttia. Edellisvuonna eli vuonna 2018 Karjalaisen mediamyynnissä oli koettu peräti 12,4 prosentin romahdus, käyty edeltävät yt-neuvottelut ja toteutettu sopeutukset.

Konsernin lehtitoimialan ulkoinen liikevaihto mediamyynnin osalta laski vuonna 2019 hieman ollen 10,4 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin 10,5 miljoonaa euroa). Painetun mediamyynnin laskua paikkasi kasvanut verkkomainonta. Myös konsernin lehtien tilausmyynti laski hieman edellisen vuoden tasosta ja oli 11,1 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin 11,2 miljoonaa euroa). Digitilausten kasvu kompensoi painetun lehden lehtimyyntitulojen laskua. Sähköisten lehtien arvonlisäveron alennus 1.7.2019 alkaen 24 prosentista 10:een sekä sen myötä toteutetut tilaushinnanalennukset digitilauksissa samoin kuin digitaalisten tilaajasisältöjen merkittävä lisääminen vuoden 2019 aikana edesauttoivat merkittävästi digitilausten myyntiä.

Lehtitoimialan ulkoinen liikevaihto laski -0,7 % (0,2 miljoonaa euroa) ja oli 21,5 miljoonaa euroa (21,6 miljoonaa euroa vuonna 2018). Liiketulos kasvoi 2,2 miljoonaa euroon (edellisenä vuonna 1,6 miljoonaa euroa). Liiketulosta paransivat tehdyt sopeutustoimenpiteet sekä pienentyneet valmistus- ja jakelukustannukset.

PALKITSEMISIA JA TASAVUOSIA LEHTITOIMIALALLA

Karjalainen sai päättyneenä vuonna jälleen menestystä kansainvälisessä European Newspaper Award -sivudesign-kisassa saaden kaksi ulkoasupalkintoa. Myös Karjalaisen ja sen yhteistyölehtien Teemasuomalaisesta palkittiin tässä kisassa kaksi kansisivua, samoin kuin viisi sivua Sunnuntaisuomalaisesta.

Karjalaisen ja sen yhteistyölehtien yhteinen viikonvaihdeseivusto Sunnuntaisuomalainen voitti koko kilpailun parhaan työn palkinnon Best of Scandinavian News Design -kilpailussa sekä palkittiin tässä kisassa neljällä muullakin palkinnolla. Sunnuntaisuomalainen palkittiin viidellä mitalilla myös pohjoismaisessa Best of News Design of Scandinavia -ulkoasukilpailussa.

Karjalaisen ja sen yhteistyölehtien Uutissuomalainen oli vuonna 2019 Suomen kolmanneksi eniten uutisvoittoja eli skuppeja tehnyt toimitus Ylen ja Helsingin Sanomien jälkeen. Journalisti-lehden tekemässä vuosittaisessa vertailussa mitataan STT:n siteeraamien uutisten määrää.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto palkitsi vuoden 2019 maakuntapäivänä Karjalaisesta päättyneenä vuonna eläköityneen erikoistoimittajan Pekka Puustisen tämän tekemästä työstä maakunnan hyväksi.

Vuonna 2019 konsernin lehdistä Ylä-Karjala juhlisti 90-vuotisuuttaan. Pyöreitä vuosia 120 täyttivät myös nimensä viime vuonna muuttanut emoyhtiömme Puna-Musta Media Oyj sekä sisaryhtiömme, painotalo Punamusta Oy. Myös Karjalainen juhlisti päättyneenä vuonna 145-vuotisuuttaan, samoin kuin Lieksan Lehti 65-vuotisuuttaan.

Pasi Koivumaa

toimialajohtaja, toimitusjohtaja /
vastaava päätoimittaja
Sanomalehti Karjalainen Oy

TYTÄRLEHTIEN KUULUMISIA

LIEKSAN LEHDEN LUPAUSNAPPI-KAMPANJALLA TUKI PAIKALLISELLE ELINKEINOELÄMÄLLE

Lieksan Lehti juhli 65-vuotisuuttaan näyttävällä Ostan Lieksasta Lupausnappi-kampanjalla koko vuoden. Kampanjan tarkoituksena oli muistuttaa omalta seudulta ostamisen tärkeydestä. Kampanja halusi tuoda konkreettisesti esille sen, että jokainen lieksalainen voi ostoskäyttäytymisellään vaikuttaa lähipalvelujen säilymiseen.

Vuoden aikana jaettiin liki 3 000 nappia erilaisissa tilaisuuksissa ja kohtaamisissa. Kampanjointi otettiin hyvin vastaan yleisön keskuudessa ja Lieksan Lehden tekijät saivat kuulla ihmisiltä runsaasti tarinoita paikallisten palvelujen merkityksestä. Ensimmäiset napit luovutettiin tammikuussa 2019 kaupunginjohtaja Jarkko Määttäselle, Lieksan Yrittäjien puheenjohtaja Taisto Lehiköiselle ja Lieksan Naisyrittäjien puheenjohtaja Anu Haapalaiselle.

– Oikein hyvä kampanja. On hienoa, että Lieksan Lehti ottaa tärkeän asian tällä tavoin esille, Määttänen sanoi.

– Lieksasta löytyy runsaasti hyviä ja monipuolisia palveluita, joita hyödyntävät myös nurmeslaiset, juukalaiset, kuhmolaiset sekä Enossa ja Uimaharjussa asuvat ihmiset. Tämäntyyppinen kampanja on ehdottomasti tarpeen, Lehiköinen jatkoi.

Lieksan Lehti voitti kampanjallaan PunaMusta Media -konsernin lehtitoimialan vuoden 2019 Pöljä teko -luovuuspalkinnon. Lisäksi päätoimittaja Marja Mölsää pyydettiin esittelemään se Suomen Paikallismedioiden markkinointikoulutuksessa tammikuussa Jyväskylässä.

PIELISJOKISEUTU ALOITTI DIGITUNNIT

Pielisjokiseutu-lehti aloitti digituntien pitämisen Enossa, Uimaharjussa, Kontiolahdella ja Lehmossa lukijoilleen loppuvuodesta 2019. Digituntien järjestäminen aloitettiin PAU:n postilakon aikana marraskuussa, kun paperisten lehtien toimitus tilaajille oli kyseenalaista. Ensiaskeleen digiopastukseen Pielisjokiseutu otti kuitenkin jo syyskuun alussa 2019, kun päätoimittaja kävi Lehmon kirjastossa esittelemässä konsernin paikallislehtien yhteistä digilehtisovellusta, digilehteä sekä Tässä.fi-sovellusta.

Digitunnit olivat hyvä startti Pielisjokiseudulle digitunnusten käyttöönotossa. Näkyvä kampanja lehdessä ja netissä

on lisännyt lukijoiden kiinnostusta digilehteä kohtaan ja madaltanut kynnystä tulla kysymään digilehden käyttöön-otosta tai tilauksesta. Myös kampanjan jälkeen digilehden tunnusten käyttöönottoja ja digitilaukselyitä on ollut selkeästi enemmän kuin ennen digitunteja.

Digitunnit on koettu Pielisjokiseudussa tärkeänä keinona tutustuttaa lukijat digilehteen ja auttaa sen käyttöön-otossa. Koska iso osa lehden lukijoista on iäkkäitä, tukitunnit on koettu erityisen tärkeiksi. Henkilökohtainen opastus madaltaa kynnystä tarttua digilehteen. Myös asiakaspa- laute on osoittanut, että opastus on tullut tarpeeseen.

Pielisjokiseutu jatkaa digitunteja vuonna 2020.

POGOSTAN VIRKISTYSPÄIVÄ

Pogostan Sanomissa työhyvinvointia vahvistettiin vuonna 2019 käymällä konsertissa, teatterissa ja ulkoilemalla yhdessä. Möhkön Luontopalvelujen maaliskuussa järjestä- mässä ulkoilupäivässä Jänissaassa lumikenkäiltiin, potku- teltiin ja nautittiin sekä kevätauringosta että hyvästä ruo- asta. Konsertissa käytiin Joensuussa katsomassa musiik- kiteatteri Vanamon Viulunsoittaja katolla, teatterissa vir- kistytettiin puolestaan Iloantissa maakuntaa kiertäneen Korjaamon parissa.

YLÄ-KARJALA TÄYTTI 90 VUOTTA

Vuosi 2019 oli Ylä-Karjalan juhluvuosi. Lehden perustami- sesta tuli kuluneeksi 90 vuotta. Ylä-Karjala on Pohjois-Kar- jalan vanhin paikallislehti.

Juhlavuoden tapahtumia järjestettiin pitkin vuotta. Juh- linta aloitettiin tammikuussa kakkukahveilla. Lukijat pääsi- vät samalla tutustumaan toimituksen uusiin tiloihin. Toimi- tus nimittäin muutti Pappilansuoran toimitalon yläkerrasta alakertaan vuodenvaihteessa.

Keväällä ja kesällä Ylä-Karjala järjesti yhdessä paikallisten yhdistysten kanssa kolme ulkoilu- ja leikkitaapahtumaa, joihin osallistui paljon lapsiperheitä.

Pääjuhla pidettiin elokuussa Nurmeksen kauppatori- lla. Juhlassa nautittiin lohisopasta ja monenlaisesta ohjel- masta. Pääesiintyjänä oli tangokuningas-finalisti Mika Mäk- keli. Suurta mielenkiintoa torilla herätti myös lehden järjes- tämä Valtimo-seuran ja Nurmes-seuran välinen tietokilpailu.

Lieksan Lehden päätoimittaja Marja Mölsä (vas.) luovutti ensimmäiset napit Lieksan Naisyrittäjien puheenjohtaja Anu Haapalaiselle, Lieksan Yrittäjien puheenjohtaja Taisto Lehikoiselle ja Lieksan kaupunginjohtaja Jarkko Määtäselle.

Ylä-Karjalan 90-vuotisjuhla veti torille runsaasti yleisöä.

YHTENÄISTÄ KULTTUURIA RAKENTAMASSA

Viime aikaisten yritysjärjestelyiden myötä vuoden 2019 tärkeimmiksi teemoiksi nousivat yhtenäisen yrityskulttuurin rakentaminen sekä organisaatorakenteen tehostaminen ja yksinkertaistaminen. Kehittämistyöhön liittyy roolien ja vastuiden selkeyttämistä sekä työskentelytapojen parantamista. Näistä esimerkkejä ovat uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto painotoimialalla sekä työturvallisuustoiminnan kehittäminen konserniin nimetyn työturvallisuuspäällikön johdolla. Tavoitteenamme on työympäristö, jossa työntekijät ja organisaatio voivat kehittyä, saavuttaa hyviä tuloksia ja olla ylpeitä osaamisestaan.

KOHTI MONIOSAAMISTA

Liiketoiminnan kasvu ja menestys perustuvat henkilöstön osaamiseen. Henkilöstön osaamisen kehittäminen syntyy sekä osaamispuheen laajentamisen että esimiestyön kehittämisen kautta. Toimivilla kehityskeskusteluilla pyritään tukemaan henkilöstön työhyvinvointia sekä muuntamaan työssä kehittyminen tavoitteelliseksi toiminnaksi. Sitoutuneet ja moniosaavat ihmiset on nostettu myös uuden strategian yhdeksi painopistealueeksi. Konsernin perinteisillä esimiespäivillä teemana olivat osaamisen johtaminen, teknologia ja viestintä. Sisäistä viestintää kehitettiin vuonna 2019 uuden intra-alustan ja Teams-työkalun käyttöönoton avulla.

ME-HENGEN LISÄÄMINEN

Yhteisöllisyys on iso osa PunaMusta Median kulttuuria. Yhteisöllisyyttä on pyritty rakentamaan yhdessä tekemisen kautta, esimerkkinä koko konsernin Kesäfestarit-tapahtuma, joka kokosi yhteen yli 300 konsernimme työntekijää ympäri Suomea. Yhteisöllisyyteen liittyvät myös toimitilajärjestelyt, joiden avulla alan huippuosaaajat on saatu saman katon alle. Marraskuussa vietettiin kansallista Lapsi mukaan -päivää kaikilla paikkakunnilla.

VUOSI 2019 LUKUINA

PunaMusta Media -konsernin palveluksessa oli joulukuun 2019 lopussa 651 henkilöä (588), joista naisia oli 230 (203) ja miehiä 421 (385).

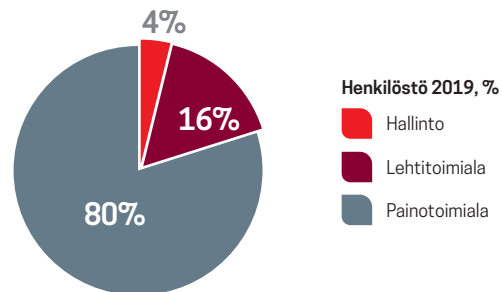
Palkoista ja muista työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut olivat tammi-joulukuussa 33,0 miljoonaa euroa (26,4).

Henkilöstöstä työntekijöitä oli 376 (354) ja toimihenkilöitä 275 (234). Vakituksia työsuhteita oli 651 (588) ja määräaikaista 35 kpl (39). Osa-aikaisia työntekijöitä oli 16 (7). Oppisopimuskoulutuksessa oli vuonna 2019 yhteensä 7 henkilöä, lisäksi konsernissa oli useita opiskelijoita suorittamassa opintoihin liittyviä harjoitteluja.

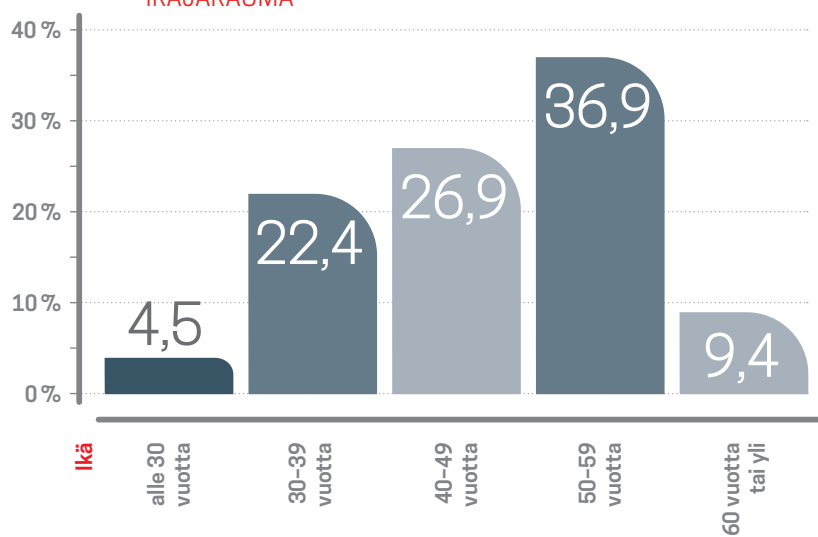

HENKILÖSTÖ TOIMIALOITTAIN

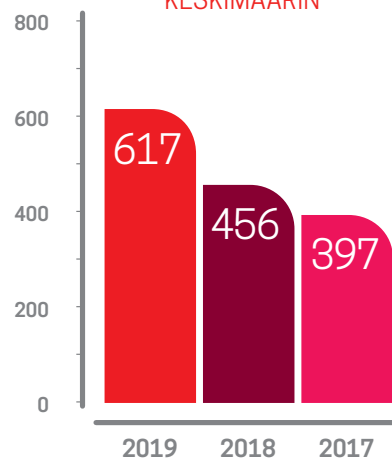
	Lehtitoimiala	Painotoimiala	Hallinto	Henkilöstö yhteensä
2019	106	520	25	651
2018	145	425	18	588
Muutos, %	-26,9%	22,4%	38,9%	10,7%

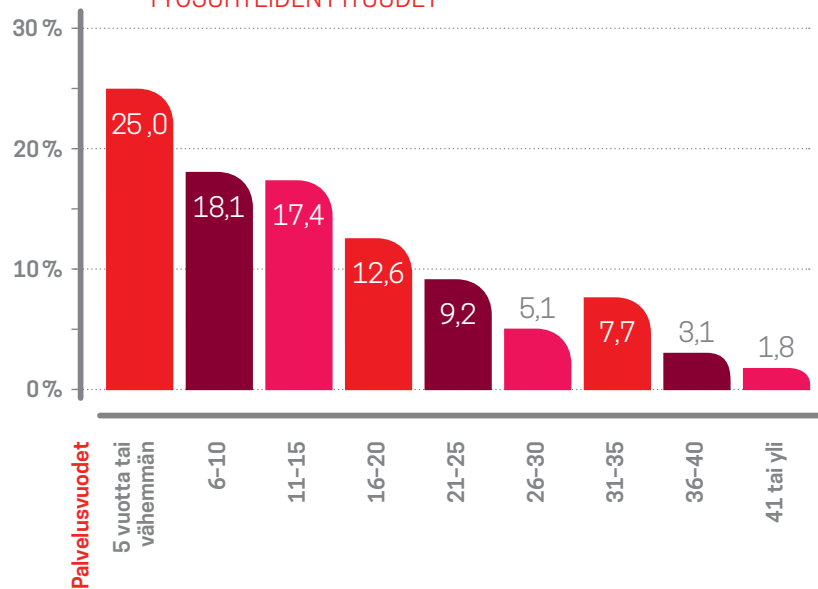
IKÄJAKAUMA

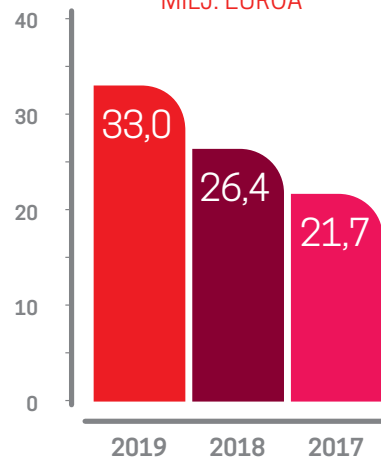
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN

TYÖSUHTEIDEN PITUUDET

HENKILÖSTÖKULUT, MILJ. EUROA

KESÄTYÖNTEKIJÄSTÄ **TUOTANTOPÄÄLLIKÖKSI**

Painoalalla 30-vuotisen uran tehnyt tuotantopäällikkö
Jukka Aaltonen oppii edelleen uutta joka päivä

Jukka Aaltonen muistaa vieläkin, kuinka jännittävältä tuntui hakea Heimo-pappa kirjapainosta kotiin syömään mummon laittamaa lounasta. Mummolan vieressä sijainnut Forssan Kirjapaino oli kiehtova paikka, jossa piipahtaminen tuntui pikkupojasta aina suurelta seikkailulta. Näistä seikkailuista syttyi Aaltosen kiinnostus painotyöhön, joka on vetänyt puoleensa myös muita suvun miehiä. Aaltosen veljet ovat kulkeneet yhtä lailla papan jalanjalkia ja kaikki kolme veljestä työskentelevät tällä hetkellä painoalalla.

Kirjapainossa ylifaktorina työskennellyttä Pappaa on siten kiittäminen, että PunaMusta Media -konsernin Forssan yksikön tuotantopäällikkö Aaltonen on siinä, missä nyt on. Isoisänsä kautta Aaltonen sai nimittäin 14-vuotiaana ensimmäisen kesätyöpaikkansa. Työintoa riitti ja pian nuori mies viettikin kaikki lomansa kirjapainossa ahertaen.

- Tuolloin en vielä osannut arvata, että alalle jäisin.

ASIOITA PITÄÄ AJATELLA TÄNÄ PÄIVÄNÄ MYÖS

DIGIN KANNALTA, JA UUSIA RATKAISUJA

TÄYTYY OSATA TARJOTA MYÖS ASIAKKAILLE.

DIGI KULKEE GRAAFISEN PUOLEN RINNALLA

KOKO AJAN JA SIIHEN TÄYTYY SOPEUTUA.

Lukion ja armeijan jälkeen painotyöt veivät lopullisesti mennessään. Aaltonen teki töitä muun muassa prepressissä, sitomossa ja painopuolella. 15 vuoden työputken jälkeen mies aloitti töiden ohella monimuoto-opinnot EVTEK-ammattikorkeakoulussa ja valmistui kirjapainoalan teknikoksi vuonna 2002. Tämän jälkeen Aaltonen siirtyi työnjohdollisiin tehtäviin ensin prepressiin ja tämän jälkeen painon ja sitomon kautta tuotantosuunnitteluun. Kuusi vuotta sitten miehestä tehtiin tuotantopäällikkö.

- Koulusta valmistuminen ja työnjohtajanpaikan saaminen oli urani ponnahtuslauta. Siinä huomasi, että opiskelut eivät ole menneet hukkaan.

Aaltosen vastuu kasvoi rytinällä uudelleen reilu vuosi sitten, kun Forssan Kirjapaino Oy liitettiin PunaMusta Media -konserniin. Uusia vastuualueita Aaltonen sai myös ottaessaan muutama vuosi sitten vastaan työsuojelupäällikön pestin, mutta edelleen kunnianhimoa riittää.

- Ainahan sitä haluaa kehittyä, ottaa lisää vastuuta sekä mennä uralla eteenpäin. Tiedä sitten, mikä se takaraja siellä ennen eläkeikää on. Mutta haasteita otan vastaan mielelläni.

Aaltosen mukaan on positiivista, että työssä oppii uutta joka päivä. Uutta onkin täytyntä opetella: 30-vuotisen uransa aikana mies on ehtinyt työskennellä myyntiä lukuun ottamatta kaikilla painon osastoilla. Lisäksi asiat ovat muuttuneet alalla melkoisesti: tekniikka on kehittynyt, työtä on automatisoitu ja digitaalisuus on tuonut tullessaan sekä mahdollisuuksia että haasteita.

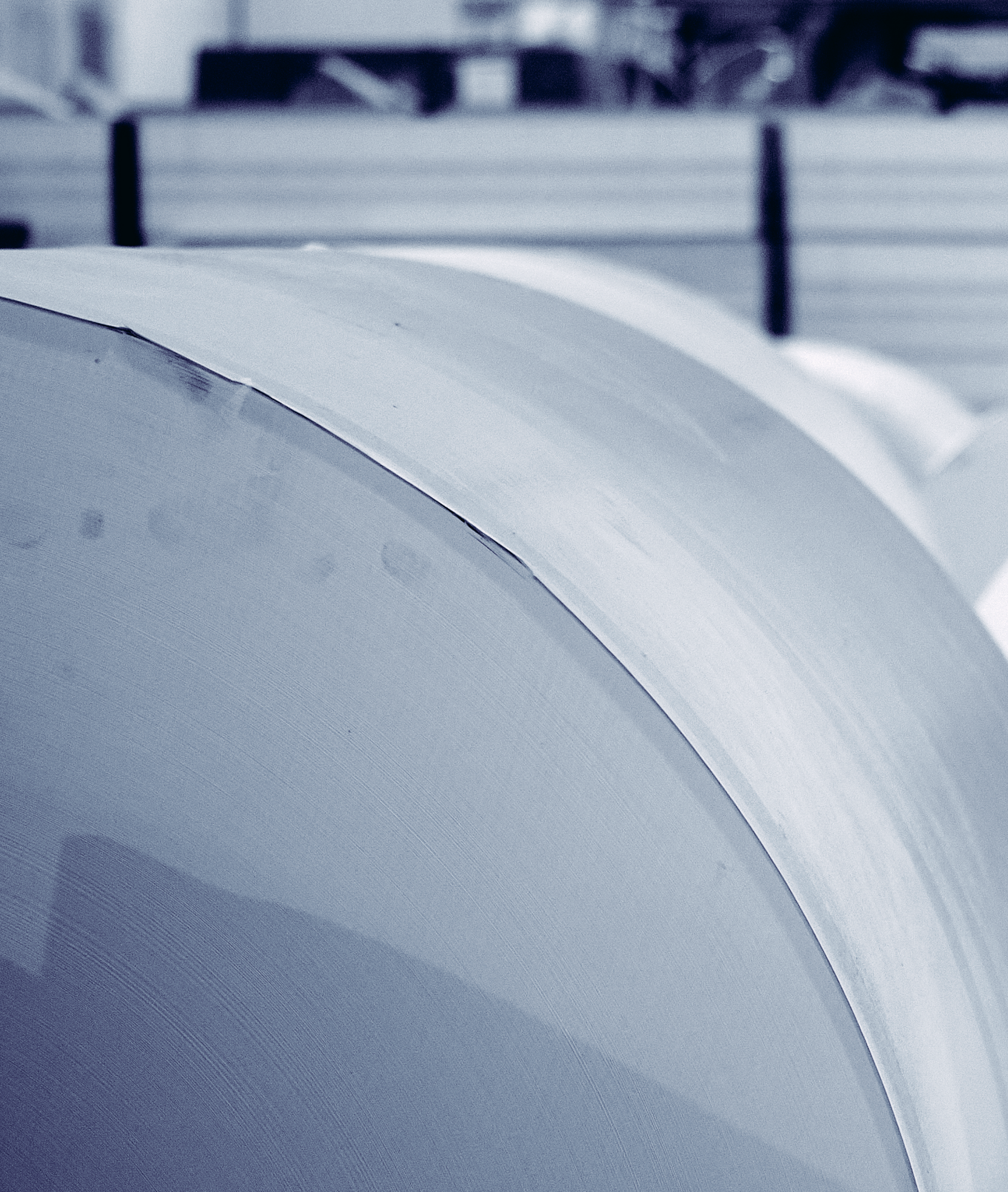
- Asioita pitää ajatella tänä päivänä myös digin kannalta, ja uusia ratkaisuja täytyy osata tarjota myös asiakkaille. Digi kulkee graafisen puolen rinnalla koko ajan ja siihen täytyy sopeutua.

Myös ajattelutavat ovat alalla muuttuneet – varsinkin kun puhutaan ympäristöstä ja vastuullisuudesta. Aaltosen mukaan kierrättämiseen ja käytettyjen materiaalien ympäristöystävällisyyteen kiinnitetään nyt entistä enemmän huomiota.

- Esimerkiksi 20–25 vuotta sitten käytettyjä painovärejä ei saisi käyttää enää missään. Nykyisin ne ovat lähes luskalla syötäviä kasviperäisyytensä vuoksi.

Mutta se mikä ei ole muuttunut, on Aaltosen asenne työtä kohtaan. Mies lähtee joka aamu töihin hyvillä mielin – mutta niin hän on tehnyt aina.

- Koskaan työ ei ole tuntunut vastentahtoiselta. Mielellään näitä hommia teen eläkeikään saakka, jos itse asiasta saan päättää.

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

TOIMINTAKERTOMUS

TILIKAUSI 1.1.–31.12.2019

KONSERNIN RAKENNE JA HALLINTO

PunaMusta Media konsernin emoyhtiö on PunaMusta Media Oyj. Emoyhtiö tarjoaa tytäryhtiöilleen hallinto-, tietohallinto- ja rahoituspalvelut, omistaa kiinteistöjä sekä harjoittaa arvopaperikauppaa.

Konserni jakautuu kahteen toimialaan eli toimintasegmenttiin. Konsernin lehtitoimialan muodostavat Karjalaista kustantava Sanomalehti Karjalainen Oy, paikallislehtiä kustantavat Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy ja Ylä-Karjala Oy sekä Karjalan Heili -kaupunkilehteä kustantava Karelia Viestintä Oy. Toimialaa täydentävät Iskelmä Rex- ja Radio City Joensuu -radiokanavat, jotka ovat osa Sanomalehti Karjalainen Oy:tä. Lehtitoimialaa johtaa Karjalaisen päätoimittaja Pasi Kouvumaa.

Konsernin painotoimialaan kuuluu kirjapaino PunaMusta Oy, Forssan Kirjapaino Oy ja tilikauden 2019 aikana hankitut Hämeen Kirjapaino Oy ja Smart Files Oy. Konsernin painotoimialaan aiemmin kuuluneet Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy, Faktor Oy ja Erweko Oy sulautuivat tilikauden aikana PunaMusta Oy:ön. Painotoimialaa johtaa PunaMusta Oy:n toimitusjohtaja Jari Avellan.

Sanomalehti Karjalainen Oy on osakkaana Väli-Suomen Media Oy:ssä 25 prosentin osuudella.

Yhtiön hallitukseen kuuluivat kertomusvuoden lopussa puheenjohtajana Reetta Laakkonen, varapuheenjohtajana Harri Suutari ja varsinaisina jäseninä Yrjö Laakkonen, Hannu Laakkonen, Joonas Laakkonen ja Juha Mäkihonko.

PunaMusta Media Oyj:n toimitusjohtajana toimii Raimo Puustinen.

Yhtiön tilintarkastajana toimi tilikauden aikana tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, vastuullisena tilintarkastajana KHT Ulla Nykky.

PunaMusta Media Oyj:n päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, yhtiön yhtiöjärjestystä, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n laatimaa Suomen listayhtiö-

den hallinnointikoodia sekä Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita. Hallinnointikoodi löytyy yhtiön Internet-sivuilta osoitteesta www.punamustamedia.fi kohdasta Sijoittajatieto – Hallinnointiperiaatteet.

Yhtiö laatii erillisenä kertomuksena selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) sekä suosituksista poikkeamisesta, jotka julkaistaan yhtiön Internet-sivuilla osoitteessa www.punamustamedia.fi kohdassa Sijoittajatieto – Hallinnointiperiaatteet.

KONSERNIN TALOUS

Konsernin liikevaihto kasvoi tilikaudella 22,6 % edellisvuoteen nähden. Liikevaihto kasvoi 19,8 miljoonaa euroa ja oli 107,4 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 87,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 ja 2019 toteutuneet yrityskaupat kasvattivat vertailukelpoista liikevaihtoa 24,8 miljoonaa euroa.

Painotoimialan kokonaisliikevaihto oli tilikaudella 93,2 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 71,0 miljoonaa euroa. Lehtitoimialan kokonaisliikevaihto oli tilikaudella 21,6 miljoonaa euroa (21,7 miljoonaa euroa vuotta aiemmin).

Konsernin liiketoiminnan muut tuotot olivat 2,8 miljoonaa euroa (1,7 miljoonaa).

Tilikauden kulut konsernissa olivat 101,2 miljoonaa euroa (83,5 miljoonaa euroa vuonna 2018). Materiaalit ja palvelut olivat 52,1 miljoonaa euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 43,1 miljoonaa euroa. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut olivat 33,0 miljoonaa euroa (26,4 miljoonaa euroa vuonna 2018). Tilikauden poistot olivat 8,8 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna poistot 5,1 miljoonaa euroa). IFRS 16 -standardin käyttöönotto kasvatti vuoden 2019 poistoja 2,1 miljoonaa euroa ja pienensi kuluja 2,2 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut olivat 16,1 miljoonaa euroa (14,0 miljoonaa euroa vuonna 2018).

Tilikauden liiketulos konsernissa oli 0,7 miljoonaa euroa eli 0,6 prosenttia liikevaihdosta. Viime vuoden vastaavan ajankohdan luvut olivat 0,7 miljoonaa euroa ja 0,8 prosenttia. Lehtitoimialan liiketulos kasvoi 2,2 miljoonaa euroon, edellisvuonna liiketulos oli 1,6 miljoonaa euroa. Painotoimialan liike-

tulos heikkeni ollen tappiollinen 0,8 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin tappiollinen 0,7 miljoonaa euroa).

Konsernin laajan tuloslaskelman rivillä rahoitustuotot ja -kulut (netto) esitetään sekä arvopaperikaupan nettotulos että muut rahoituskulut. Tilikaudella 2019 konsernin rahoitustuotot ja -kulut (netto) olivat yhteensä 1,3 miljoonaa euroa (1,7 miljoonaa euroa edellisellä vuonna). Arvopaperikaupan nettotulos oli koko tilikaudella 1,7 miljoonaa euroa voitollinen (1,1 miljoonaa euroa vuotta aiemmin).

Tilikauden välittömät verot olivat 0,3 miljoonaa euroa negatiiviset (0,5 miljoonaa euroa).

Konsernin tilikauden tulos oli 2,3 miljoonaa euroa, josta emoyhtiön omistajille kuuluva osuus 2,3 miljoonaa euroa. Vuotta aikaisemmin tulos oli 1,9 miljoonaa euroa.

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,18 euroa (0,15 euroa).

Konsernin korollisen vieraan pääoman kokonaismäärä oli 41,0 miljoonaa euroa, edellisen vuoden vastaava luku oli 30,1 miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönotto kasvatti korollisen vieraan pääoman määrää 5,0 miljoonaa euroa. Vertailuluku ei sisällä IFRS 16 -standardin vaikutusta koska konserni ei sovelle standardia takautuvasti. Taseen korottomien velkojen määrä ilman laskennallista verovelkaa oli 14,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 korottomia velkoja oli 12,7 miljoonaa euroa.

Konsernin sijoitetun pääoman tuotto laski 3,0 prosenttiin (edellisvuonna 4,0 prosenttia).

TUNNUSLUVUT

PunaMusta Media -konsernin tunnuslukuja kuluneelta vuodelta sekä sitä edeltäneeltä kolmelta vuodelta

		2019	2018	2017	2016
Liikevaihto	Milj. €	107,4	87,6	75,8	73,2
Liiketulos	Milj. €	0,7	0,7	2,5	10,5
Liiketulos	%	0,6	0,8	3,3	14,3
Bruttoinvestoinnit	Milj. €	11,8	8,0	2,4	1,4
Oman pääoman tuotto	%	4,7	3,7	7,8	24,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,0	4,0	8,2	18,3
Omavaraisuusaste	%	45,3	52,3	69,6	70,8
Tulos/osake	€	0,18	0,15	0,34	0,99
Tulos/osake, jatkuvat toim.	€	0,18	0,15	0,34	0,97
Tulos/osake, lopetetut toim.	€				0,01
Henkilöstö keskimäärin		617	456	397	407
Henkilöstökulut	Milj. €	33,0	26,4	21,7	22,1

Valtiovarainministeriön asetuksen (1020/2012) 2 luvun 5 §:n 1 momentin osakekohtaiset tunnusluvut ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

EMOYHTIÖ (FAS)

Emoyhtiö PunaMusta Media Oyj:n liikevaihto koostuu hallinto- ja tietohallinto-palveluiden myynnistä konserniyhtiöille sekä arvopaperikaupasta. Liikevaihtoa kertyi tilikaudella 5,5 miljoonaa euroa, edellisvuonna yhtiön liikevaihto oli 3,3 miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu johtui arvopaperikaupan liikevaihdon kasvusta. Arvopaperikaupan liikevaihto oli 3,4 miljoonaa euroa kun edellisvuonna se oli 1,4 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 2,8 miljoonaa euroa (2,7 miljoonaa euroa vuonna 2018). Liiketoiminnan muut tuotot ovat pääsääntöisesti emoyhtiön omistamista kiinteistöistä saatuja vuokratuottoja.

Arvopaperikaupan liiketulos oli 2,1 miljoonaa euroa, joka johtui sekä myynti- että osinkotuotoista. Vuotta aiemmin liiketulos oli 0,8 miljoonaa euroa johtuen lähinnä osinkotuotoista. Liiketoiminnan tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 1,4 miljoonaa euroa voitollinen, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 0,8 miljoonaa euroa voitollinen.

Emoyhtiö sai konserniavustusta tytäryhtiöiltään vuonna 2019 yhteensä 2,2 miljoonaa euroa, edellisvuonna 1,6 miljoonaa euroa. Tilikaudella 2019 emoyhtiö antoi konserniavustusta tytäryhtiölleen 2,2 miljoonaa euroa.

Yhtiön arvopaperisalkun tasearvo vuoden 2019 lopussa oli 13,9 miljoonaa euroa,

edellisvuonna 14,7 miljoonaa euroa. Yhtiön rahoitusasema on säilynyt vakaana.

Emoyhtiön palveluksessa oli vuoden 2019 lopussa 25 henkilöä (vuoden 2018 lopussa 18).

PAINOTOIMIALA

Vuosi 2019 jatkoi PunaMusta Media -konsernin painotoimialan kasvua. Alkuvuodesta PunaMusta Oy osti Oululaisen Satavision Oy:n print-liiketoiminnan, jolla vahvistettiin mm. konsernin suurkuvatuotantoa. Pienpainamisen kasvustrategian mukaiset hankinnat jatkuivat kesällä, jolloin konserni hankki Hämeen Kirjapaino Oy:n koko osakekannan. Hämeen Kirjapaino Oy:n kaupan yhteydessä konserni hankki samalla enemmistön Smart Files Oy:n omistuksesta. Hankinnat vahvistivat merkittävästi konsernin palvelutarjontaa ja osaamista. Painotoimialan panostukset liittyivät digitaalisten liiketoimintojen ja ratkaisumyynnin kehittämiseen, joiden avulla konserni vastaa yleiseen mediamarkkinan laskuun.

Tehtyihin hankintoihin ja alalla vallitsevaan rakennemuutokseen liittyen konsernin painotoimialalla käytiin vuoden loppupuolella yhteistoimintaneuvottelut, joiden avulla pienpainamisen liiketoiminnot organisoitiin uudelleen. Toimintoja keskitetään ja tuotannosta haetaan tehokkuusetuja kapasiteetin käyttöasteiden paranemisen myötä. Vuoden 2019 lopussa

painotoimialan yhtiörakennetta yksinkertaistettiin ja painotoimialan medialogistiikkapalveluita tarjoava yhtiö Faktor Oy sekä painoyhtiö Erweko Oy sulautuivat PunaMusta Oy:öön. Samalla Forssa Print-brändistä luovuttiin ja kaikki painotoimialan toiminnot keskitettiin PunaMusta-brändin alle. Tehtyjen toimenpiteiden ansiosta PunaMusta Media Oyj pystyy tarjoamaan entistä laadukkaampia ja monipuolisempia kokonaispalveluita asiakkaillemme.

Painotoimialan ulkoinen liikevaihto kasvoi 30,3 % (20,0 miljoonaa euroa) ollen 85,8 miljoonaa euroa (vuonna 2018 ulkoinen liikevaihto oli 65,9 miljoonaa euroa). Kasvusta 24,8 miljoonaa euroa tuli tehtyjen yrityskauppojen myötä. Liiketulos painui negatiiviseksi tappion ollessa tilikaudella 0,8 miljoonaa euroa (vuoden 2018 liiketulos oli 0,7 miljoonaa euroa tappiollinen). Painotoimialan liiketulosta pienensi mediamarkkinan yleisen heikon kehityksen myötä yritysostoilla oikaistun liikevaihdon lasku sekä kasvaneet poistot. Lisäksi tehtyjen yrityshankintojen myötä konsernin painotoimialalla oli selkeää ylikapasiteettia, joka näkyi kasvaneina kustannuksina. Vuoden loppupuolella käydyt yhteistoimintaneuvottelut ja niihin liittyvät uudelleenjärjestelyerät vaikuttivat negatiivisesti tuloskehitykseen.

Vuonna 2020 Konsernin painotoimialan liikevaihdon odotetaan kasvavan ja tehtyjen hankintojen sekä toiminnan uudelleenjärjestelyjen uskotaan tehostavan toimintaa ja vaikuttavan positiivisesti tuloskehitykseen.

LEHTITOIMIALA

Kansantalouden kasvu ei vuonna 2019 heijastunut Suomen perinteisille mediamarkkinoille. Kustannustoiminnan liikevaihto on Suomessa eriytynyt bkt:n kehityksestä vuodesta 2012 alkaen, ja sanomalehtien mediamarkkinat olivat myös vuonna 2019 laskusuhdanteessa. Huhtikuussa 2019 pidettyjen eduskuntavaalien mainostuotot loivensivat päättyneenä vuonna sanomalehtien mediamyynnin laskua.

Kantar TNS Oy:n mukaan mediamainonnan määrä kasvoi Suomessa 1,2 prosenttia vuonna 2019. Nousu jatkui toista vuotta mutta lähes puolittui edellisvuodesta ja tämä kasvu kohdistui erityisesti muuhun sähköiseen mainontaan kuin sanoma- ja kaupunkilehtien alustoille. Mainonta sosiaalisessa mediassa kasvoi edellisvuodesta 19,3 prosenttia ja hakusanamainonta 9,4 prosenttia. Radiomainonta kasvoi 6,1 prosenttia, kun taas televisiomainonta väheni 4,7 prosenttia. Kaikkien mainonta sähköisessä mediassa kasvoi tarkasteluvuonna 4,4 prosenttia. Prosentuaalisesti eniten, 19,2 prosenttia, kasvoi ulko- ja liikennemainonta.

Sanoma- ja kaupunkilehdissä mediamainonta väheni vuonna 2019 yhteensä 4,6 prosenttia. Painetuissa sanomalehdissä

putodus oli 8,5 prosenttia ja painetuissa kaupunkilehdissä 4,0 prosenttia, kun taas sanoma- ja kaupunkilehtien digitaalinen mainonta kasvoi edellisvuodesta 7,1 prosenttia. Aikakauslehdissä mainonta laski edellisvuodesta yhteensä 6,5 prosenttia.

Perinteisellä mediaryhmäjoittelulla tarkasteltuna verkko-mediainonnan osuus oli päättyneenä vuonna 37 prosenttia ja painettujen sanomalehtien mainonnan osuus 20 prosenttia. Kun mediaryhmiin sisällytetään myös niiden verkkomainonta, sanomalehtien osuus oli yhä suurin, 31 prosenttia, ja televisiomainonnan osuus toiseksi suurin (20 %). Seuraavina tulivat hakumainonta (12 %), mainonta sosiaalisessa mediassa (9 %) sekä radio, aikakauslehdet ja ulkomainonta (kukin 6 %).

Konsernin lehtitoimialan ulkoinen liikevaihto mediamyynnin osalta laski hieman ollen 10,4 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin 10,5 miljoonaa euroa). Painetun mediamyynnin laskua paikkasi kasvanut verkkomainonta. Myös konsernin lehtien tilausmyynti laski hieman edellisen vuoden tasosta ollen 11,1 miljoonaa euroa (vuotta aiemmin 11,2 miljoonaa euroa). Digitilauksen kasvu kompensoi painetun lehden lehtimyyntitulojen laskua. Sähköisten lehtien arvonlisäveron alennus 1.7.2019 alkaen 24 prosentista 10:een sekä sen myötä toteutetut tilaushinnan alennukset digitilauksissa samoin kuin digitaalisten tilaajasisältöjen merkittävä lisääminen vuoden 2019 aikana edesauttoivat merkittävästi digitilauksen myyntiä.

Lehtitoimialan ulkoinen liikevaihto laski -0,7 % (0,2 miljoonaa euroa) ollen 21,5 miljoonaa euroa (21,6 miljoonaa euroa vuonna 2018). Liiketulos kasvoi 2,2 miljoonaa euroon (edellisenä vuonna 1,6 miljoonaa euroa). Liiketulosta paransivat tehdyt sopeutustoimenpiteet sekä pienentyneet valmistus- ja jakelukustannukset.

Toukokuussa 2019 käytiin Sanomalehti Karjalainen Oy:n myyntiä ja markkinointia koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joiden tuloksena sopeutettiin yhtiön toimintoja ja kuluja vastaamaan mediamarkkinoilla vallitsevaa kysyntää. Myynnin ja markkinoinnin henkilöstön määrä väheni toimenpiteiden jälkeen viidellä henkilötyövuodella, ja myynti organisoitiin uudelleen jakaen se kuluttaja- ja yritysasiakasmyyntiin, joista vastaavat kaksi myyntipäällikköä ovat toimitusjohtajan suorassa alaisuudessa.

Vuonna 2019 lehtitoimialalla toteutettiin lukuisia digihankkeita niin sisällön tekemisessä kuin myynnissä. Tilaaajapolkua yksinkertaistettiin, ja markkinointiautomaattikka otettiin aktiiviseen käyttöön. Verkkoon tuotiin osin uutena tilaajasisältönä runsaasti videoita, kuvia, striimattuja live-lähetystyksiä, podcasteja ja luettuja artikkeleita. Käyttöön otettiin uusi digisovellus ja näköislehti. Karjalaisen lehtiarkiston digitalisointi saatiin päätökseen, ja vuoden 2019 lopulla lanseerattiin Karjalaisen

Kaiku-arkisto tuoden se uudeksi tilaustuotteeksi Karjalaisen kestotilaajille.

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2019 ennakkomaksuihin olivat 11,8 miljoonaa euroa eli 11,0 prosenttia liikevaihdosta (8,0 miljoonaa euroa eli 9,2 prosenttia liikevaihdosta edellisenä vuonna). Merkittävin vuoden 2019 investointi oli Hämeen Kirjapaino Oy:n koko osakekannan hankinta.

RAHOITUS

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta oli 11,8 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa edellisenä vuonna).

Investointien rahavirta oli -8,6 miljoonaa euroa (-7,3 miljoonaa euroa edellisenä vuonna).

Rahoituksen rahavirta oli -2,2 miljoonaa euroa (7,4 miljoonaa euroa vuotta aiemmin). IFRS 16 -standardin käyttöönotto kasvatti liiketoiminnan rahavirtaa ja pienensi rahoituksen rahavirtaa 1,9 miljoonaa euroa.

Konsernin korollisen vieraan pääoman määrä oli tarkastelujakson lopussa 41,0 miljoonaa euroa, edellisen vuoden vastaava luku oli 30,1 miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönotto kasvatti korollisen vieraan pääoman määrää 5,0 miljoonaa euroa. Tilikaudella maksettiin osinkoja 3,1 miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat tilikauden lopussa 7,5 miljoonaa euroa (6,5 miljoonaa euroa edellisenä vuonna). Konsernin omavaraisuusaste oli 45,3 prosenttia (edellisenä vuonna 52,3 prosenttia).

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien rahoitusvarojen arvo oli katsauskauden lopussa 13,9 miljoonaa euroa, kun arvo edellisenä vuonna oli 15,1 miljoonaa euroa.

PunaMusta Media Oyj:n omistusosuus Ilkka-Yhtymästä oli katsauskauden päättyessä yli 10 prosenttia (10,18 %) eli yhteensä 99 kpl Ilkka-Yhtymän I-sarjan osaketta ja 2 613 125 kpl II-sarjan osaketta. Osakkeiden kokonaishankintameno on 17,2 miljoonaa euroa ja markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 9,1 miljoonaa euroa.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 617 henkilöä (456 henkilöä vuonna 2018), joista osa-aikaisia oli keskimäärin 14 (6). Konsernin palveluksessa oli tilikauden lopussa 651 henkilöä (588 henkilöä vuotta aiemmin), joista osa-aikaisia 16 (7 vuotta aiemmin).

Konsernin työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut olivat tilikaudella 33,0 miljoonaa euroa eli 30,8 prosenttia liikevaihdosta (vuotta aiemmin 26,4 miljoonaa euroa eli 30,1 prosenttia liikevaihdosta).

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Painotoimialalla merkittävimmät riskit liittyvät painotuotteiden kysyntään ja niiden hintatasoon sekä toimialan ylikapasiteettiin. Tuonnin lisääminen vaikeuttaa kilpailutilannetta kotimaassa. Työtaisteluihin liittyvät riskit vaarantavat sekä tuotannon valmistumista että materiaalien saantia ja kuljetusten toteutumista. Verotuksen epätasapaino kotimaan ja tuonnin välillä lisää kysyntäriskin toteutumista. Vientiin liittyvistä riskeistä suurimmat ovat valuuttakurssimuutokset. Venäjän heikko rupla ja epävarmana säilynyt tilanne vaikeuttavat edelleen vientimahdollisuuksia.

Lehtitoimialalla mediamyynnin kehityksellä on merkittävä vaikutus tulokseen. Sanomalehtimainonnan määrä heijastelee yleistä talouskehitystä, yritysten luottamusta tulevaan, valtakunnallisia mainostrendejä sekä lehden ilmestymisalueen taloudellista vireyttä.

Lähiajan riskejä ovat ennakoidun hidastuvan talouskasvun vaikutukset reaalityöelämään sekä sen myötä sanomalehtien mainos- ja lehtimyyntituloihin. Mainonnan hajaantuminen sanomalehdistä muihin julkaisuihin ja etenkin kilpaileville digitaalisille alustoille on merkittävä riskitekijä.

Lähiajan riskeihin sisältyy myös tulehtunut työmarkkinatilanne, siitä mahdollisesti seuraavat työtaistelut sekä henkilöstökustannusten nousu alan kilpailukykyä heikentävillä palkankorotuksilla. Merkittäviä epävarmuustekijöitä ovat kuluttajien mediankäyttötottumusten muutos ja siinä viime vuosina tapahtuneen murroksen vauhdittuminen entisestään sekä painettujen sanomalehtien jakelun laadun huonontuminen ja kustannusten kohoaminen. Lehtitoimialalla lehden jakelupalvelut ostetaan pääsääntöisesti Posti Oy:ltä.

Konsernin lehtitoimialalla toimivat yhtiöt ostavat lehtien painotyön PunaMusta Oy:ltä. Painamisen laadulla ja varmuudella on merkittävä vaikutus niiden tilaus- ja mediamyyntituloihin.

Suurin osa konsernin lyhytaikaisista saamisista on euroissa. Konsernilla on käytössä luottopolitiikka luottoriskin minimoimiseksi.

Arvopaperikauppa ja arvopaperisalkun arvon muutokset voivat vaikuttaa emoyhtiön ja konsernin tulokseen merkittävästi.

Konserni altistuu euribor-sidonnaisten markkinakorkojen muutoksesta johtuvalle korkoriskille. Riskeistä ja niihin varautumisesta on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

YMPÄRISTÖASIAT JA VASTUULLISUUS

Konsernissa on sitouduttu noudattamaan ympäristölainsäädäntöä ja kestävä kehityksen periaatteita. Yhtiön laatu- ja ympäristöasioita johdetaan ISO 9001- ja 14001 -standardien vaatimusten mukaisesti. Teknisen ja toiminnallisen laadun

perustana ovat asiakkaiden odotukset sekä lait ja asetukset, joten kehitämme jatkuvasti ympäristö- ja laatuasioita. Suuri osa asiakaskunnastamme on erittäin kiinnostuneita näistä asioista.

Konsernissa arvioidaan säännöllisesti liiketoiminnan ympäristövaikutuksia ja merkittävimmille ympäristövaikutuksille laaditaan vuosittain kehitysohjelmia.

Konsernin painotoimialan yhtiöille on myönnetty Joutsenmerkki eli Pohjoismainen Ympäristömerkki, joka kertoo sitoutumisesta ympäristökuormituksen minimoimiseen. Ympäristömerkki kattaa sanoma- ja aikakauslehtien sekä mainospainotuotteiden tuotannon. PunaMustalla on myös puukuidun alkuperästä ja sen hallintaketjuista kertovat FSC- ja PEFC-sertifioinnit. FSC- tai PEFC-merkityn tuotteen valmistamiseen käytetty puuraaka-aine on peräisin kestäväällä periaatteella hoidetuista - sertifioituista metsistä. Suomen metsistä n. 85%, mutta maailman metsistä vain noin 10% on sertifioituja. Painotoimialan yhtiöillä on Avainlippu-merkin käyttöoikeus, merkki kertoo, että tuote tai palvelu on tuotettu Suomessa ja työllistää Suomessa.

Konsernin koko painotuotannon hiilijalanjälki on laskettu sertifioidulla Climate Calc-menettelyllä. Tämä mahdollistaa myös yksittäisten painotuotteiden hiilijalanjäljen laskennan. Konserni on asettanut tavoitteet ja tehnyt toimenpiteitä hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Vuonna 2020 konserni pystyy tarjoamaan painotuotteet tuotekohtaisen päästöhyvitysmenetelmän myötä myös täysin hiilineutraalina. Tällöin tuote voidaan merkitä Hiilineutraali painotuote -merkinnällä.

Konsernin yleisen liiketoiminta-, ympäristö- ja vahinkoriski-enthallintamenettelyn lisäksi PunaMusta Oy:n digipainolla on erityinen sertifioitu Katakri-turvallisuusluokitus, joka on edellytyksenä kansallista turvallisuutta koskevan materiaalin painamiseen.

Lisää vastuullisuustietoa luettavissa vuosikertomuksen yhteydessä erillisenä julkaistavassa muun kuin taloudellisen tiedon raportissa.

OSAKKEET, KAUPANKÄYNTI JA VAIHTO

PunaMusta Media Oyj:n osake on listattuna Nasdaq Helsinki Oy:ssä. PunaMusta Media Oyj kuuluu Kulutuspalvelut toimialaan ja on markkina-arvoltaan pieni yhtiö. Yhtiön kaupankäyntitunnus on PUMU.

Yhtiön osakemäärä on 12 517 360 kpl ja osakepääoma on 1 052 634 euroa. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin. Osakkeen kaupankäyntikurssi tilikauden lopussa oli 6,50 euroa, osakekannan markkina-arvo tilikauden päätöskurssilla oli 81,4 miljoonaa euroa. Osakkeen

vaihto tilikauden aikana oli 75 734 kappaletta eli noin 0,61 % osakemäärästä.

Valtiovarainministeriön asetuksessa arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta (1020/2012) 1 luvun 5 §:n 1 momentissa luetellut tiedot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Hallitus päätti 1.3.2019 perustaa yhtiön omistaja-arvon kehitykseen perustuvan kannustinjärjestelmän konsernin avainhenkilöille. Kannustinjärjestelmällä pyritään yhdistämään omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet ja siten kasvattamaan yhtiön arvoa. Uusi kannustinjärjestelmä on osa avainhenkilöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää, jolla avainhenkilöt sitoutetaan yhtiöön ja heille tarjotaan mahdollisuus hyötyä yhtiön osakkeen positiivisesta kehityksestä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, 1.2.2019–31.1.2022, 1.2.2020–31.1.2023 ja 1.2.2021–31.1.2024. Ansaintajakson palkkiot vahvistetaan ja maksetaan avainhenkilöille kunkin ansaintajakson päättymisen jälkeen. Ohjelmaa on kuvattu tarkemmin 1.3.2019 julkaistussa pörssitiedotteessa sekä yhtiön palkka- ja palkkioselvityksessä vuodelta 2019.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut sellaisia liiketapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan tai taseeseen.

NÄKYMÄT VUODELLE 2020

Makrotalouden epävarmat näkymät vaikeuttavat merkittävästi mediamarkkinoiden kehityksen sekä mainos- ja tilausmyyntitulojen ennustamista. Medialiiton ekonomistin 16.1.2020 julkistetun arvion mukaan luvassa on hidastuvan kasvun vuosi, jona media- ja painotoimialan kokonaisliikevaihdon ei odoteta kasvavan. Kasvunäkymiä hillitsee se, että viime vuosina koettu talouden korkeasuhdannekaan ei kääntänyt media- ja painoalan liikevaihtoa kasvu-uralle ja printtitulojen trendinomainen lasku jatkui euromääräisesti digin kasvua nopeammin. Suhdanteiden jäähtyminen vaimentaa etenkin painoalan näkymiä. Mediaryityksille helpotusta tuo se, että digitulojen odotetaan kasvavan aiempaa nopeammin erityisesti viime vuonna toteutetun digi-älv:n alennuksen myötä.

Konsernin painotoimialan positiiviset kasvunäkymät vuodelle 2020 perustuvat vuonna 2019 tehtyihin yrityshankintoihin, tarjonnan laajentamiseen ja uudelleen järjestelyjen myötä saavutettaviin kustannushyötyihin. Lehtitoimialalla näkymät perustuvat oletukseen, että kuluttajien ja yritysten luotta-

mus sekä mainosmarkkinoiden kehitys ovat edellisvuoden kaltaisella tasolla. Toiminnan laajentamisella paikallisradio-toimintaan sekä uusilla, digitaalisen arkiston ja maaliskuussa lanseerattavan, erillisen erikoisteemajulkaisujen kaltaisilla uusilla myytävillä tuotteilla kompensoidaan perinteisen liiketoiminnan odotettavissa olevaa liikevaihdon laskua. Painetun lehden jakelun tehostamisesta koituvia tilaustulojen menetyksiä kompensoidaan puolestaan säästöillä jakelukustannuksista sekä digitilauksista tavoiteltavilla lisätuloilla. Lehti-toimialan tilaustulojen ennakoidaan uusien tilaustuotteiden sekä osin myös toteutettujen hinnankorotusten myötä pysyvän edellisen vuoden tasolla. Mainostulojen ennakoidaan laskevan vähintään edellisvuoden eduskuntavaaleista saatujen mainostulojen verran muttei kuitenkaan samassa määrin kuin alalla keskimäärin.

Kokonaisuutena konsernin liikevaihdon odotetaan kasvavan ja liikevoiton arvioidaan paranevan vuoden 2019 tasosta. Vuonna 2019 liikevaihto oli 107,4 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 0,7 miljoonaa euroa.

Arvopaperikauppa ja arvopaperisalkun arvon muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi konsernin tulokseen.

VOITONJAKO

PunaMusta Media Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle jaettavaksi osinkoa

0,25 euroa osakkeelle, yhteensä noin 3,1 miljoonaa euroa. Lisäksi hallituksen käyttöön varataan 100 000 euroa. Konsernin taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut tilikauden päättymisen jälkeen oleellisia muutoksia.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Toimintasegmenttien tilinpäätösluvut (1 000 000 euroa) olivat seuraavat:

Toimintasegmentit 2019 – Tulostiedot

	Lehtitoimiala	Painotoimiala	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle					
Tavaramyynti	21,5				21,5
Palveluiden myynti		85,8	0,0		85,9
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	21,5	85,8	0,0		107,4
Konsernin sisäinen myynti	0,1	7,3	2,0	-9,5	0,0
Liikevaihto yhteensä	21,6	93,2	2,1	-9,5	107,4
Liikevoitto	2,2	-0,8	-0,7		0,7
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0	-0,3	1,6		1,3
Voitto ennen tuloveroja	2,2	-1,1	0,9		2,0

Toimintasegmentit 2018 – Tulostiedot

	Lehtitoimiala	Painotoimiala	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle					
Tavaramyynti	21,6				21,6
Palveluiden myynti		65,9	0,1		65,9
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	21,6	65,9	0,1		87,6
Konsernin sisäinen myynti	0,1	5,1	1,8	-7,0	0,0
Liikevaihto yhteensä	21,7	71,0	1,9	-7,0	87,6
Liikevoitto	1,6	-0,7	-0,1		0,7
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0	0,6	1,0		1,7
Voitto ennen tuloveroja	1,6	-0,1	0,9		2,4

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (IFRS)

(1 000 euroa)	Liitetieto	2019	2018
LIKEVAIHTO	1	107 353	87 588
Liiketoiminnan muut tuotot	3	2 844	1 732
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		204	-106
Valmistus omaan käyttöön		288	157
Materiaalit ja palvelut		-52 055	-43 129
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	6	-33 035	-26 405
Poistot ja arvonalentumiset	5	-8 808	-5 128
Liiketoiminnan muut kulut	4	-16 113	-13 969
LIKEVOITTO	1	678	740
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)	7	1 317	1 676
VOITTO ENNEN VEROJA		1 995	2 416
Tuloverot	8	315	-512
TILIKAUDEN TULOS YHTEENSÄ		2 310	1 904
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Osakkeet ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	13		
Laskennallisen verovelan/-saamisen osuus edellisestä			
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		2 310	1 904
Tilikauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		2 303	1 904
Määräysvallattomille omistajille		6 211	
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		2 303	1 904
Määräysvallattomille omistajille		6	0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR)	9	0	0

Konsernilla ei ole laimentavia kantaosakkeiden määrää lisääviä osaketekijöitä.

KONSERNITASE (IFRS)

(1 000 euroa)	Liitetieto	2019	2018
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	11	53 089	52 924
Muut aineettomat hyödykkeet	10	7 813	1 885
Sijoituskiinteistöt	11	61	80
Osuudet osakkuusyhtiöissä	12	23	23
Osakkeet ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	13	527	592
Saamiset	16	1 637	1 480
Käyttöoikeusomaisuuserä	22	4 821	
Pitkäaikaiset varat yhteensä		67 971	56 983
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	15	4 505	4 120
Myyntisaamiset	16	11 663	10 370
Muut saamiset	16	2 148	2 231
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	13	13 941	15 079
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	16	1 004	687
Rahavarat	17	7 479	6 490
Lyhytaikaiset varat yhteensä		40 739	38 977
VARAT YHTEENSÄ		108 711	95 959

Oma pääoma ja velat			
(1 000 euroa)	Liitetieto	2019	2018
Oma pääoma			
Osakepääoma	18	1 053	1 053
Ylikurssirahasto	18	7 668	7 668
Käyvän arvon rahasto			
Kertyneet voittovarot		39 646	40 617
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		48 366	49 337
Määräysvallattomien omistajien osuus		51	
Oma pääoma yhteensä		48 417	49 337
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	14	4 473	3 765
Vuokrasopimusvelka	22	3 006	
Pitkäaikaiset korolliset velat	19	17 352	10 970
Muut pitkäaikaiset velat	19	131	13
Pitkäaikaiset velat yhteensä		24 962	14 747
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat	20	4 479	4 439
Vuokrasopimusvelka	22	1 971	
Muut lyhytaikaiset velat	20	10 214	8 289
Lyhytaikaiset korolliset velat	19	18 668	19 146
Lyhytaikaiset velat yhteensä		35 332	31 875
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		108 711	95 959

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	2019	2018
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden voitto	2 310	1 904
Oikaisut:		
Liiketoimet joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot	6 699	5 190
IFRS 16 poistot	2 110	
Arvopaperivaraston arvonmuutos	85	-318
Laskennallisten verojen muutos	-377	191
Korkokulut ja muut rahoituskulut	472	420
Korkotuotot	-164	-1 095
Arvopaperien myyntivoitot	-347	-89
Osinkotuotot	-1 426	-656
Verot	62	321
Käyttöpääoman muutokset:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	414	-187
Vaihto-omaisuuden muutos	87	220
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-167	-859
Maksetut korot	-473	-486
IFRS 16 korkokulut	-63	
Saadut korot liiketoiminnasta	157	190
Osinkotulot ja pääomanpalautukset	1 426	656
Arvopaperien myynti	1 936	759
Arvopaperiostot	-537	-3 817
Maksetut/saadut verot	-382	-942
Liiketoiminnan nettorahavirta	11 820	1 402
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-2 507	-4 900
Tytäryrityksen hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-6 973	-2 540
Hankitut osakkeet	-31	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	865	150
Investointien rahavirta	-8 647	-7 291
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	60 800	58 049
Lainojen takaisinmaksut	-57 910	-45 676
IFRS 16 velkapääoman lyhennykset	-1 948	
Maksetut osingot	-3 121	-5 000
Oman pääoman muutokset	-6	
Rahoituksen rahavirta	-2 184	7 373
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	988	1 484
Rahavarat tilikauden alussa	6 490	5 006
Rahavarat tilikauden lopussa	7 479	6 490

RAHOITUKSEEN LIITTYVIEN VELKOJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA

(1 000 euroa)	Lainat vuoden kuluessa	Lainat yli vuoden kuluttua	Yhteensä
Rahoitusvelat 1.1.2019	19 146	10 970	30 116
Rahavirrat	-810	3 700	2 890
Hankinnat	332	2 682	3 014
Rahoitusvelat 31.12.2019	18 668	17 352	36 020
Rahoitusvelat 1.1.2018	8 808	3 596	12 404
Rahavirrat	10 127	2 246	12 373
Hankinnat	211	5 128	5 339
Rahoitusvelat 31.12.2018	19 146	10 970	30 116

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön osakkeen- omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Yhteensä
Oma pääoma IFRS 1.1.2019	1 053	7 668	0	40 617	49 337	0	49 337
Laaja tulos							
Tilikauden tulos				2 303	2 303	6	2 310
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0	2 303	2 303	6	2 310
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				-3 129	-3 129		-3 129
Muut muutokset				-145	-145	44	-101
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-3 274	-3 274	44	-3 230
Oma pääoma IFRS 31.12.2019	1 053	7 668	0	39 646	48 366	51	48 417
Oma pääoma IFRS 1.1.2018	1 053	7 668	0	43 789	52 510	294	52 804
Laaja tulos							
Tilikauden tulos				1 904	1 904	0	1 904
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0	1 904	1 904	0	1 904
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				-5 007	-5 007	-7	-5 014
Muut muutokset				-70	-70	-288	-358
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-5 077	-5 077	-294	-5 371
Oma pääoma IFRS 31.12.2018	1 053	7 668	0	40 617	49 337	0	49 337

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

PunaMusta Media (aiemmin Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy) -konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti soveltaen standardeja, jotka on hyväksytty EU:ssa ja jotka ovat voimassa tilinpäätöksen laatimishetkellä 31.12.2019.

Konsernitilinpäätöksen tiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole erikseen toisin mainittu. Konsernitilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty tarkoista arvoista, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvusta.

Tilinpäätöstä laadittaessa yhtiön johto on joutunut tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettyihin eriin. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa.

Konsernissa keskeinen tulevaisuutta koskeva oletus ja sellainen tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvä keskeinen epävarmuustekijä, joka voisi aiheuttaa riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta seuraavan tilikauden aikana on arvonalentumistarkastelu. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvoon perustuen. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös sisältää PunaMusta Media Oyj:n ja kaikkien suoraan tai välillisesti omistamat yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet yrityksen äänivallasta tai sillä on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden hankinnasta syntyneen liikearvon käsittelyä kuvataan kohdassa ”Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet”. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätöseen siitä hetkestä, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta

lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, voitonjako ja realisoitumattomat sisäiset katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Konsernin tilikauden voitto jaetaan emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille kuuluviin osuuksiin. Määräysvallattomille omistajille kuuluva oman pääoman osuus sisältyy konsernin omaan pääomaan ja se eritellään oman pääoman muutoslaskelmassa.

Osakkuusyrietykset, joista konserni omistaa yleensä 20–50 % äänivallasta tai joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei niitä yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen velvoitteiden täyttämiseen.

PunaMusta Media -konsernin muodostavat 31.12.2019 emoyhtiö PunaMusta Media Oy, ja sen tytäryhtiöt PunaMusta Oy, Forssan Kirjapaino Oy, Hämeen Kirjapaino Oy, Smart Files Oy, Sanomalehti Karjalainen Oy, Karelia Viestintä Oy, Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Ylä-Karjala Oy ja Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy. Forssan Kirjapaino Oy:n tytäryhtiöt Forssa Print Ab ja FA Holding Oy on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, koska näillä ei ole oleellista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan. Vuoden 2019 aikana tytäryhtiöistä Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy sulautui Faktor Oy:öön 31.3.2019 ja Faktor Oy sekä Erweko Oy sulautuivat PunaMusta Oy:öön 31.12.2019.

Väli-Suomen Media Oy, josta konsernin omistusosuus on 25 prosenttia, on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, koska sillä ei ole oleellista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset erät kirjataan euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä avoimena ole-

vat ulkomaanrahan määräiset monetaariset saamiset ja velat on arvostettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurssseja. Ei-mone-taariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulko-maanrahan määräisten erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssi-voitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuo-lle. Valuuttamääräisten velkojen ja saamisten kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Maa-alueista ei kirjata poistoja. Hyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa tarkastetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuvia muutoksia.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	6-40 vuotta
Rakennusten irtaimet ainesosat	10 vuotta
Väestönsuojat	15 vuotta
Sanomalehtirotaatio	20 vuotta
Painon ja postituksen koneet	3-20 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-10 vuotta
Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5-10 vuotta

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tilikauden kuluksi. Perusparannusinvestoinnit aktivoidaan, mikäli ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä. Aineellisten hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Ennakkomaksuihin kirjataan tilikauden aikana hankitut aineelliset hyödykkeet, jotka otetaan tuloa tuottavaan käytöön myöhemmin tilikausina.

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvauksiksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

SIJOITUSKIINTEISTÖT

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan taseessa hankintamenuon vähennettynä poistoilla ja arvonalentumisilla. Käypä arvo määritetään ulkopuolisen kiinteistöarvioijan tekemän arvion tai toteutuneiden kauppahintojen perusteella ja ilmoitetaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa (kohta 11).

LIKEARVO

Liiketoimintojen yhdistymisestä syntynyt liikearvo kirjataan hankinta-ajankohtana määrään, jolla luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteens-laskettuina, ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovaral-lisuuden käyvästä arvosta. Liikearvoista ei tehdä poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisten varalta. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennet-tynä arvonalentumisilla.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISENNOT

Kehittämisennot aktivoidaan taseeseen ainostaan, mikäli ne täyttävät IAS 38 -standardissa esitetyt vaatimukset kehittä-mismenon aktivoinnille. Konserni on aktivoinut kehittämis-menoja liittyen konsernin SmartHub- järjestelmän eri ominai-suuksien kaupallistamiseen ja oman palvelutuotannon kehittä-miseen. Kehittämisennot, jotka eivät täytä aktivointikritee-reitä sekä kaikki tutkimusmenot kirjataan kuluksi tulosvaikut-teisesti kaudelle, jolla ne syntyvät. Aiemmin kuluksi kirjattuja menoja ei aktivoida myöhemmin. Kehittämisennot poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa, kolmessa-viidessä vuodessa.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvon ja kehittämismenon lisäksi konsernin aineetto-mat hyödykkeet koostuvat pääsääntöisesti atk-ohjelmistojen lisensseistä, julkaisuoikeuksista, teknologioista, asiakassuh-teista ja brändiarvosta sekä tilaaja- ja ilmoittajarekistereistä.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineettomat hyödyk-keet arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Tasapoistot hyödykkeistä tehdään arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa, yleensä viidessä vuodessa.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Vieraan pääoman menojen jaksottamisessa on käytetty efektiivisen koron menetelmää.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden valmistamis- ja rakentamisajalta kertyneet vieraan pääoman menot kirjataan osaksi hankintamenoa. Aktivoitavia vieraan pääoman menoja ei ole ollut tilikaudella tai vertailukaudella.

ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain keskeneräisestä aineettomasta hyödykkeestä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvo testataan vähintään kerran vuodessa riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo, joka saadaan diskonttaamalla omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön vastaiset rahavirrat nykyarvoon. Liikearvon testauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon. Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin liikearvot testataan toimialatasolla. Konsernin johto on määrittänyt painotoimialalle kaksi rahavirtaa kerryttävää yksikköä, painotoiminnot ja medialogistiikkatoiminnot. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisistä riskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa tapahtuu muutos, ja kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon. Arvonalentumistappiota ei peruuteta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappiota. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset, joiden järjestelyyn sisältyy yksilöitävissä oleva omaisuuserä ja jonka käyttöä konserni voi hallita tietyn ajanjakson ajan korvausta vastaan, luokitellaan vuokrasopimuksiksi. Konsernin vuokrasopimukset liittyvät pääasiassa liiketoiminnassa käytettyihin koneisiin, kalustoon ja toimiloihin. IFRS 16 -standardin mukaisesti konserni kirjaa suurimman osan sopimuksesta taseeseen käyttöoikeusomaisuuseränä ja vuokrasopimusvelkana. Käyttöoikeusomaisuuse-

rät arvostetaan hankintamenoon ja ne poistetaan tasaisesti vuokra-ajan kuluessa.

Vuokra-aika on ajanjakso, jona sopimus ei ole purettavissa ja jonka aikana konsernilla on oikeus käyttää vuokrasopimuksen kohteena olevaa hyödykettä. Vuokrakauden pituutta määriteltäessä otetaan huomioon optio vuokrasopimuksen jatkamisesta, jonka konserni arvioi kohtuullisella varmuudella hyödyntävänsä ja optio vuokrakauden päättämisestä, jota konserni kohtuullisella varmuudella ei aio hyödyntää.

Konserni soveltaa standardin sallimia helpotuksia olla kirjaamatta taseeseen lyhytaikaisia vuokrasopimuksia, joissa vuokrakausi on 12 kuukautta tai vähemmän ja arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia, joissa omaisuuserän arvo on vähemmän kuin 5 000 USD. Tällaiset sopimukset kirjataan kuluksi vuokra-ajan kuluessa.

Vuokramaksut diskontataan käyttäen vuokrasopimuksen sisäistä korkoa. Konsernin vuokrasopimuksissa tämä ei ole yleensä suoraan määritettävissä, jolloin kullekin omaisuusryhmälle määritetään sisäinen korko. Konserni käyttää johdon arvioimaa yrityksen lisäluoton korkoa eli korkoa, jota vuokralle ottaja maksaisi vuokrasopimuksen alkamisajankohtana lainasta hankkiakseen vastaavan omaisuuserän. Lisätietoja konsernin vuokrasopimuksista liitetiedossa 22.

Konserni vuokralle antajana

Konserni toimii vähäisessä määrin vuokralle antajana vuokrattaessaan edelleen omistamiaan kiinteistöjä. Konsernin saamat vuokratuotot koostuvat pääsääntöisesti liike- ja asuinhuoneistojen vuokratuotoista. Konsernin ulkopuolelle vuokratut omaisuuserät käsitellään operatiivisina vuokrasopimuksina, koska omistukselle ominaiset riskit ja edut eivät olennaisilta osin siirry Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Konsernilla ei ole rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annettuja hyödykkeitä.

TYÖSUHDE-ETUUDET

Eläkevastuut

Konserniyhtiöillä on lakisääteinen TYEL-eläkevakuutus sekä vapaaehtoisia lisäeläkkeitä Suomessa ja ne on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta. Eläkejärjestelyt käsitellään maksupohjaisena, jolloin niihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Osakeperusteiset maksut

Konsernin osakeperusteinen kannustinjärjestelmä, joka on sidottu yhtiön osakkeen arvon kehitykseen ennalta määrättyinä ajanjaksona, arvostetaan raportointipäivän osakkeen käypään arvoon ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan kannus-

tinjärjestelmän keston juoksuaikana. Kun kannustinjärjestelmässä määritelty ajanjakso loppuu ja työssäoloehto täyttyy, osakeperusteinen palkkio maksetaan käteisenä.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista. Netto-realisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Rahoitusvarat

Pohjois-Karjalan Kirjapaino -konsernin rahoitusvarat on luokiteltu IFRS 9:n mukaisesti seuraaviin ryhmiin: jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sekä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvaran alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja siihen vaikuttaa sopimukseen perustuvien rahavirtojen luonne sekä rahoitusvarojen hallintoihin sovellettava liiketoimintamalli. Rahoitusvarat esitetään lyhytaikaisina, jos niiden maturiteetti on lyhempi kuin 12 kuukautta, sijoituksesta aiotaan luopua 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä tai niitä pidetään kaupankäyntitarkoituksessa.

Jaksotettuun hankintamenoan kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoan, jos rahoitusomaisuutta pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on sopimukseen perustuvien kiinteiden tai ennalta määritettyjen rahavirtojen kerääminen. Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä yhtiö pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin pitkä- ja lyhytaikaiset lainasaamiset, myyntisaamiset ja muut saamiset ja ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoan. Konserni kirjaa jaksotettuun hankintamenoan arvostettavien rahoitusvarojen osalta luottotappiovarauksen perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin IFRS 9:n mukaan. Lisätietoja liitetiedosta 21 rahoitusriskien hallinta.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa, pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Ryhmän erät ovat pääsääntöisesti markkinoilla noteerattuja osakkeita. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon ja kaikkien ryhmän sijoitusten käypä arvo on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus.

Konserni on päättänyt arvostaa myös muut sijoitukset peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Taseen pitkäaikaisiin varoihin kuuluvat sijoitukset sisältävät pääsääntöisesti listaamattomien yhtiöiden osakkeita, jotka arvostetaan käypään arvoon. Johdannaisoppimukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tilinpäätöshetkellä konsernissa ei ollut johdannaisoppimuksia.

Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot että realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Nettovoittoihin tai -tappioihin sisältyy osinkotuottoja.

Jos osakkeiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittellä, ne on arvostettu hankintamenoan vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Konsernilla ei ole käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattuja muita sijoituksia. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatusta muista sijoituksista ei kirjata luottotappiovarauksia, ja käyvän arvon arvostustulosta ei koskaan kirjata tuloslaskelmaan.

Rahavarat

Rahavaroihin sisältyvät käteinen raha, pankkitalletukset, joiden maturiteetti on lyhyt (noin alle 3 kk) sekä pankkitilien varat.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Mahdolliset transaktiomenot sisällytetään rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoan. Käytössä olevat pankkitilien limiitit kuuluvat lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun konserni on täyttänyt sopimusvelvoitteensa.

VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja sen suuruus voidaan luotettavasti määrittellä.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

TULOVEROT

Konsernin verot sisältävät konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat veronoinaisut sekä laskennallisen verosaamisen ja verovelan muutoksen. Laskennallinen vero lasketaan kaikista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista. Konserniyhtiöiden vahvistetuista verotuksellisista tappioista lasketaan verosaaminen kolmen seuraavan vuoden ennusteeseen perustuen vain siihen määrään asti kun on todennäköistä, että niitä voidaan tulevaisuudessa hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

MYYNIN TULOUTUS

Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot käypään arvoon arvostettuina väliillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynin kursierolla oikaistuina. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvä määräysvalta on siirtynyt ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu (suoritevelvoite). Suoritevelvoitteella tarkoitetaan erotettavissa olevia tuotetta tai palvelua, josta asiakas voi hyötyä erikseen. Konsernin tavaramyynti koskee lehtien tilausmyyntiä, jossa määräysvalta tavaraan siirtyy asiakkaalle päivittäin ajan kuluessa ja samalla suoritevelvoite täyttyy. Tuloutus tapahtuu ajan kuluessa perustuen toimitettujen lehtien määrään ja tilauskauden keston. Konsernin mediamyynti käsittää tuotteita ja palveluita, joita julkaistaan lehdissä ja radioissa. Mediamyynnin suoritevelvoite täyttyy mainoksen julkaisun yhteydessä ja tuloutus tapahtuu palvelun suorittamisen jälkeen. Konsernin palvelumyynti muodostuu pääsääntöisesti painopalveluiden ja painamiseen liitännäisten palveluiden myynnistä. Palvelumyynnin suoritevelvoite täyttyy palvelun luovutuksen yhteydessä

asiakkaan vastaanottaessa palvelun. Suurin osa konsernin palvelumyynnistä pohjautuu kiinteähintaisiin sopimuksiin, jolloin myös myyntituotto määräytyy näiden kiinteiden hintojen perusteella. Transaktiohintaa määritetään pääsääntöisesti asiakkaan ja yhtiön välisissä sopimusneuvotteluissa. Konsernin myyntisopimuksissa maksuehdot muodostuvat normaalisti kiinteän maksuaikataulun mukaisesti. Yleisimmät maksuehdot vaihtelevat 14-30 päivän välillä. Joillakin asiakkailla voi olla sopimuksiin perustuvia vuosialennuksia, jotka ovat riippuvaisia ostovolyymeista. Konsernin asiakas-sopimuksiin ei sisälly palautus- ja takaisinmaksuvelvoitteita.

Osinkotuotot kirjataan, kun oikeus maksunsaamiseen on syntynyt.

IFRS-STANDARDIMUUTOKSET

Vuonna 2019 konserni otti käyttöön seuraavat IASB:n julkaisemat uudet tai muutetut standardit.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Konserni soveltaa standardin käyttöönotossa yksinkertaistettua menettelytapaa, jossa soveltamisen kumulatiivinen vaikutus näytetään 1.1.2019 avaavassa taseessa. Käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja ei oikaista. IFRS 16 Vuokrasopimukset käyttöön oton seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset tullaan merkitsemään taseeseen, sillä operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasing-sopimuksia ei enää erotella. IFRS 16 korvaa aikaisemman IAS 17 Vuokrasopimukset-standardin. Uuden standardin mukaan kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Käyttöoikeusomaisuuseristä tehdyt poistot ja vuokrasopimusvelan korot kirjataan tuloslaskelmaan. Standardi sisältää lyhytaikaisia sopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä varten laaditut vapaaehtoiset helpotukset, joita konserni soveltaa. Näihin liittyvät maksut kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa. Vuokralle antajien sovelta- maan kirjanpitokäsittelyyn ei tule merkittäviä muutoksia.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutuksesta konserni on kirjannut taseeseen uusia varoja ja velkoja, lähinnä leasingkoneiden, toimitilojen ja autojen vuokrasopimuksista. Vuokrasopimukset on jaettu konsernissa kolmeen eri komponenttiin: koneisiin ja kalustoon, autoleasing-sopimuksiin ja rakennuksiin ja maa-alueisiin.

Koneiden ja kaluston vuokrauksen pituus on pääasiallisesti määritelty sopimuksissa ja niiden keskimääräinen kesto on 3-5 vuotta. Koneiden ja kaluston vuokrasopimuksissa ei ole määritelty selvästi sopimuksen sisäistä korkokantaa. Konserni on määritellyt käytetyn diskonttokoron

markkinahintaisen rahoituskoron ja riskipreemion avulla. Määrittelyssä on käytetty johdon arviota. Pienet IT-laitteet ja muut arvoltaan vähäiset sopimukset on jätetty IFRS 16 -vuokrasopimusmäärittelyn ulkopuolelle käyttäen hyväksi standardin sallimaa helpotusta.

Autoleasingsopimukset koostuvat lähinnä konsernin työsuhdeautoista. Näissä vuokrakausi on pitkäaikainen ja kaikki sopimukset ovat määräaikaista, jolloin vuokrakauden pituus vastaa vuokrasopimuksen kesto. Diskonttokorko on määritetty konsernin keskimääräisen lyhytaikaisen rahoituksen koron ja viitekoron perusteella.

Rakennukset ja maa-alueet koostuvat konsernin vuokramista toimitiloista. Vuokrakauden pituus vastaa vuokrasopimuksen kesto. Poikkeuksena tähän sääntöön ovat sopimukset, joissa konserni tulee lähes varmasti käyttämään vuokrasopimukseen kuuluvan option pidentää sopimusta tai toistaiseksi voimassa olevat sopimukset, joissa on alle 12 kk:n irtisanomisaika. Näiden sopimusten kesto on määritetty oletetun vähimmäiskeston mukaisesti käyttäen johdon arviota. Maksimivuokra-aikana on käytetty 10 vuoden kesto. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten kesto tarkastellaan vuosittain. Diskonttokoroko on määritetty konsernin pitkäaikaisen rahoituksen korkotason ja riskipreemion mukaisesti. Määrittelyssä on käytetty johdon arviota.

Standardin käyttöönoton yhteydessä konserni on kirjannut noin 4,7 miljoonaa euroa uusia omaisuuseriä vuokraoikeuksista ja vastaavasti niihin liittyviä leasingvelan 1.1.2019. Standardin käyttöönotto heikensi vuoden 2019 liikevoittoa 0,1 miljoonaa euroa. Standardin käyttöönotolla on vaikutus myös konsernin rahavirtalaskelman esitystapaan. Liiketoiminnan rahavirta parani ja rahoitustoiminnan rahavirta laski noin 1,9 miljoonaa euroa. Aikaisemmin leasingmaksut esitettiin täysimääräisinä liiketoiminnan rahavirrassa ennen rahoituseriä ja veroja. Siirtymähetkellä painotettu keskimääräinen vuokralle ottajan lisäluoton korko oli 1,33 %.

Seuraavassa taulukossa esitetään 31.12.2018 hetkellä olleiden vuokravastuiden ja 1.1.2019 kirjattujen vuokrasopimusvelkojen välinen täsmäytyslaskelma.

	1000 euroa
Operatiiviset vuokravastuut 31.12.2018	4 288
Diskontattuna käyttäen keskimääräistä vuokralle ottajan lisäluoton korkoa	4 091
Vähennetään lyhytaikaiset vuokrasopimukset, joita ei ole kirjattu taseeseen	-472
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset, joita ei esitetty vastuissa 31.12.2018	1 037
Muutos (optiot, muut kuin vuokra-komponentit, ei alkaneet sopimukset)	
Muut oikaisut	-1
Vuokrasopimusvelka 1.1.2019	4 655

UUDEN JA UUDISTETUN IFRS-NORMISTON SOVELTAMINEN

Muilla uusilla tai uudistetuilla IFRS-standardeilla, standardimuutoksilla tai tulkinnoilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (1 000 euroa)

1. Segmentti-informaatio

Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Konsernissa segmentin tulos on liikevoittotaso. Segmenttien välinen hinnoittelu on markkinaperusteinen. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä kaudella.

KONSERNIN TOIMINTASEGMENTIT

Lehtitoimiala, sanomalehtien kustantaminen: Sanomalehti Karjalainen Oy, Karelia Viestintä Oy, Keski-Karjalan Kustannus Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy ja Ylä-Karjala Oy. **Painotoimiala:** PunaMusta Oy, Forssan Kirjapaino Oy, Hämeen Kirjapaino Oy ja Smart Files Oy Tilikauden aikana Erweko Oy, Faktor Oy ja Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy sulautuivat PunaMusta Oy:öön.

Muut toiminnot pitävät sisällään emoyhtiötoiminnot, arvopaperikaupan ja kiinteistöjen vuokraustoiminnan. Osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön ylintä operatiivista päätösvaltaa käyttää hallitus. Ylin operatiivinen päätöksentekijä ei seuraa segmenttikohtaisesti varoja ja velkoja.

Toimintasegmentit 2019					
(1 000 euroa)	Lehtitoimiala	Painotoimiala	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot					
Myynti konsernin ulkopuolelle					
Tavaramyynti	21 488				21 488
Palveluiden myynti		85 823	42		85 865
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	21 488	85 823	42		107 353
Konsernin sisäinen myynti	86	7 330	2 047	-9 463	0
Liikevaihto yhteensä	21 574	93 152	2 089	-9 463	107 353
Liikevoitto	2 189	-772	-738		678
Rahoitustuotot ja -kulut	11	-329	1 635		1 317
Voitto ennen tuloveroja	2 200	-1 102	896		1 995
Tuloverot	-6	22	299		315
Tilikauden voitto	44	1 412	699		2 310
Investoinnit	315	1 791	401		2 507
Poistot	260	7 143	1 405		8 808

Toimintasegmentit 2018					
(1 000 euroa)	Lehtitoimiala	Painotoimiala	Muut toiminnot	Konsernierät	Konserni
Tulostiedot					
Myynti konsernin ulkopuolelle					
Tavaramyynti	21 644				21 644
Palveluiden myynti		65 878	66		65 944
Myynti konsernin ulkopuolelle yhteensä	21 644	65 878	66		87 588
Konsernin sisäinen myynti	75	5 092	1 812	-6 979	0
Liikevaihto yhteensä	21 719	70 970	1 878	-6 979	87 588
Liikevoitto	1 588	-699	-149		740
Rahoitustuotot ja -kulut	6	639	1 031		1 676
Voitto ennen tuloveroja	1 594	-60	882		2 416
Tuloverot	-6	-85	-420		-512
Tilikauden voitto	21	-537	2 420		1 904
Investoinnit	413	4 349	3 268		8 031
Poistot	152	3 603	1 372		5 128

Maantieteelliset myyntitiedot

(1 000 euroa) Konsernin maantieteellinen ulkoinen myynti on esitetty asiakkaan maantieteellisen sijainnin mukaan.

2019	Suomi	Muu Eurooppa	Venäjä	USA	Konserni
Liikevaihto	99 726	4 957	2 573	96	107 353
2018	Suomi	Muu Eurooppa	Venäjä	USA	Konserni
Liikevaihto	81 220	3 720	2 648		87 588

Myyntituotot tuoteryhmittäin/ulkoinen liikevaihto

(1 000 euroa)

	2019	2018
Lehtitoimiala		
Tilausmyynti	11 109	11 171
Ilmoitusmyynti	10 371	10 455
Palvelujen myynti, muu myynti	9	18
Painotoimiala		
Painotoiminnot	74 080	58 882
Palvelujen myynti, muu myynti	11 743	6 996

Konsernissa tuotot liiketoimista yhdenkään yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa eivät ylitä 10 prosenttia yhteisön tuotoista.

Lehtitoimialan tilausmyynnin osuus saaduista ennakosta

Lehtitoimiala	2019	2018
Tilausmyynti	11 109	11 171
Kirjattu tilausmyyntiennakoista	1 448	1 422
Tilikauden aikainen myynti	9 660	9 750

Myyntituotot liiketoiminnoittain/ulkoinen liikevaihto

(miljoonaa euroa)

	1-12/2019	1-12/2018	MUUTOS
Kustannustoiminta			
Sisältöliikevaihto	11,1	11,2	-0,1
Mainosmyynnin liikevaihto	10,4	10,5	-0,1
Muu myynti	0,0	0,0	0,0
Ulkoinen liikevaihto yht.	21,5	21,6	-0,2
Painotoiminta			
Painamisen liikevaihto	74,1	58,9	15,2
Palveluliikevaihto	11,7	7,0	4,7
Ulkoinen liikevaihto yht.	85,8	65,9	19,9
Muu toiminta	0,0	0,1	0,0
Konserni yhteensä	107,4	87,6	19,8

Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella

	2019	2018
Lehtitoimiala	106	111
Painotoimiala, jatkuvat toiminnot	486	325
Muut toiminnot	25	19
Yhteensä	617	455

2. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

Hankinnat

Vuosi 2019

Vuoden 2019 maaliskuussa konserni osti Satavision Oy:n print-liiketoiminnan. Print-liiketoiminta tuli osaksi painotoimiala-segmenttiä. Hankinnasta suoritettu vastike oli 0,4 miljoonaa euroa ja kirjatut varat olivat 0,2 miljoonaa euroa. Hankinnalla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tilikauden liikevaihtoon. Hankinnalla konserni laajensi suurkuvapainamisen liiketoimintoja sekä palveluvalikoimaa digitaalisiin ratkaisuihin ja autoteippauksiin. Kauppahintaan ei sisällynyt lisäkauppahintaelementtejä.

Heinäkuussa 2019 konserni osti Hämeen Kirjapaino Oy:n koko osakekannan. Hankinta tuli osaksi painotoimiala-segmenttiä. Yrityskauppa vahvistaa merkittävästi konsernin painotoimialan asemaa ja kasvua. Samalla konserni sai valikoimaansa uusia digiviestinnän palveluja mahdollistaen entistä kokonaisvaltaisemman myynnin tarjoamisen. Konsernin hallussa ei ollut yhtiön osakkeita ennen yrityskauppaa ja osakkeet vaihtoivat omistajaa kaupantekopäivänä. Kauppahintaan ei sisällynyt lisäkauppahintaelementtejä.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti määrät Satavision Oy:n print-liiketoiminnasta ja Hämeen Kirjapaino Oy:stä maksetuista vastikkeista, yrityshankintojen rahavirtavaikutuksista sekä varojen ja velkojen arvoista hankintahetkellä.

	Satavision Oy	Hämeen Kirjapaino Oy
Vastike	MEUR	MEUR
Hankintameno	0,4	9,2
Kokonaishankintameno	0,4	9,2
Yrityshankinnan rahavirtavaikutus	MEUR	MEUR
Maksettu hankinta	0,4	9,2
Hankitut rahavarat	0,0	2,4
Yrityshankinnan rahavirtavaikutus yhteensä	0,4	6,8
Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:		
	MEUR	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	0,0	0,1
Asiakassuhteet (sis.muihin aineettomiin hyödykkeisiin)	0,2	1,8
Teknologia (sis.muihin aineettomiin hyödykkeisiin)	0,0	0,7
Aineelliset hyödykkeet	0,0	7,2
Sijoitukset	0,0	0,0
Vaihto-omaisuus	0,1	0,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,0	1,6
Rahavarat	0,0	2,4
Varat yhteensä	0,4	14,3
Rahoitusvelat	0,0	5,3
Ostovelat ja muut velat	0,0	3,0
Varaukset ja velat yhteensä	0,0	8,3
Nettovarallisuus yhteensä	0,4	5,9
Liikearvo	0,1	3,3

Aineettomien hyödykkeiden ja myyntisaamisten käypään arvoon ei sisällynyt riskiä hankintojen osalta. Satavision Oy:n hankinnasta syntyi 0,1 miljoonan euron liikearvo, joka perustuu pääasiassa liiketoimintaa osaavaan henkilöstön arvoon. Hämeen Kirjapaino Oy:n hankinnasta syntynyt 3,3 miljoonan euron liikearvo koostuu odotettavissa olevista tuotto- ja kulusynergioista, henkilöstöstä sekä kohdistamattomasta teknologiaosaamisesta.

Hankittujen yhtiöiden konsernissa oloajan liikevaihdot n. 6,1 miljoonaa euroa ja tulos n. -0,8 miljoonaa euroa sisältyvät konsernin vuoden 2019 laajaan tuloslaskelmaan. Jos tilikauden aikana hankitut liiketoiminnot olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2019 alusta lähtien, olisi konsernin liikevaihto kasvanut arviolta 5,6 miljoonaa euroa ja tulos parantunut arviolta 0,5 miljoonaa euroa.

Vuosi 2018

Vuoden 2018 elokuussa konserni osti Oy Najaras Ab:n radioliiketoiminnot. Radioliiketoiminta tuli osaksi lehtitoimiala-segmenttiä. Hankinnasta suoritettu vastike ja kirjatut varat olivat nimelliset eikä hankinnalla ollut olennaista vaikutusta konsernin tilikauden liikevaihtoon.

Konserni osti elokuun 2018 lopussa lehtien ja julkaisujen taittoon erikoistuneen Faktor Oy:n koko osakekannan. Yrityskaupalla vahvistetaan konsernin suunnittelu- ja taittopalveluita sekä painotoimialan kokonaisvaltaista myyntiä. Konsernin hallussa ei ollut yhtiön osakkeita ennen yrityskauppaa ja osakkeet vaihtoivat omistajaa kaupantekopäivänä. Kauppahintaan ei sisällynyt lisäkauppahintaelementtejä.

Syyskuussa 2018 konserni osti sekä Erweko Oy:n että Forssan Kirjapaino Oy:n koko osakekannat. Molemmat hankinnat tulivat osaksi painotoimialasegmenttiä. Yrityskaupat vahvistavat konsernin painotoimialan kasvua ja lisäävät sekä tuotetarjoomaa että myynti- ja tuoteverkoston kattavuutta. Konsernin hallussa ei ollut kummankaan yhtiön osakkeita ennen yrityskauppoja eikä kauppahintoihin sisällynyt lisäkauppahintaelementtejä. Forssan Kirjapaino Oy:n kaupassa osakkeet vaihtoivat omistajaa kaupantekopäivänä, Erweko Oy:n omistus siirtyi lokakuun 2018 alusta.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti määrät Faktor Oy:stä, Erweko Oy:stä ja Forssan Kirjapaino Oy:stä maksetuista vastikkeista, yrityshankintojen rahoitustulokuvista sekä varojen ja velkojen arvoista hankintahetkellä.

	Faktor Oy	Erweko Oy	Forssan Kirjapaino Oy
Vastike	MEUR	MEUR	MEUR
Hankintameno	0,5	0,3	2,0
Kokonaishankintameno	0,5	0,3	2,0
Yrityshankinnan rahavirtavaikutus	MEUR	MEUR	MEUR
Maksettu hankinta	0,5	0,3	2,0
Hankitut rahavarat	0,1	0,1	0,4
Yrityshankinnan rahavirtavaikutus yhteensä	0,4	0,2	1,6
Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:			
	MEUR	MEUR	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	0,0	0,0	0,0
Asiakassuhteet ja brändiarvo (sis.muihin aineettomiin hyödykkeisiin)	0,1	0,0	0,2
Aineelliset hyödykkeet	0,0	0,6	5,3
Vaihto-omaisuus	0,0	0,3	1,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,1	1,4	3,7
Rahavarat	0,1	0,1	0,4
Varat yhteensä	0,3	2,5	10,7
Rahoitusvelat	0,0	0,0	6,5
Ostovelat ja muut velat	0,2	1,3	2,6
Varaukset ja velat yhteensä	0,2	1,3	9,1
Nettovarallisuus yhteensä	0,2	1,1	1,6
Liikearvo	0,3	-0,9	0,4

Aineettomien hyödykkeiden ja myyntisaamisten käypään arvoon ei sisällynyt riskiä yhdenkään hankinnan osalta. Faktor Oy:n hankinnasta syntyi 0,3 miljoonan euron liikearvo, joka perustuu pääasiassa hankinnasta odotettavissa oleviin synergiahötyihin sekä liiketoimintaa osaavaan henkilöstön arvoon. Forssan Kirjapaino Oy:n hankinnasta syntynyt 0,4 miljoonan euron liikearvo koostuu odotettavissa olevista tuotto- ja kulusynergioista. Erweko Oy:n edullisesta kaupasta syntynyt 0,9 miljoonan euron voitto on kirjattu laajan tuloslaskelman rahoitustuottoihin. Edullinen kauppa syntyi myyjän karsiessa heidän strategiaan kuulumattomia liiketoimintoja, jolloin kauppahinta saatiin neuvoteltua nettovarallisuutta matalammaksi.

Hankittujen yhtiöiden konsernissa oloajan liikevaihdot n. 7,9 miljoonaa euroa ja tulos n. 0,6 miljoonaa euroa sisältyvät konsernin vuoden 2018 laajaan tuloslaskelmaan. Jos tilikauden aikana hankitut liiketoiminnot olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2018 alusta lähtien, olisi konsernin liikevaihto kasvanut arviolta 21,6 miljoonaa euroa ja tulos heikentynyt arviolta 0,2 miljoonaa euroa.

Myyntit

Konsernilla ei ollut myyjä toimintoja vuosina 2019 ja 2018.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

(1 000 euroa)	2019	2018
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	37	27
Muut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	604	112
Vuokratuotot asunto- ja liikehuoneistoista	312	164
Paperinkeräys	1 057	1 045
Painolevyt ja kehiteiliukset	168	175
Muut	667	210
Yhteensä	2 844	1 732

4. Liiketoiminnan muut kulut

(1 000 euroa)	2019	2018
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	13	28
Henkilösivukulut	908	488
Toimitila-, tuotantokone- ja toimitukselliset kulut	8 288	7 558
Tiedonsiirto-, atk-, konttori- ja markkinointikulut	4 318	3 732
Auto-, matkustus-, edustus- ja neuvottelukulut	1 159	1 081
Vakuutukset	256	213
Muut kulut	924	750
Maksetut palkkiot		
Tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	201	95
Veroneuvonta	1	1
Muut palkkiot	46	23
Yhteensä	16 113	13 969

5. Poistot ja arvonalentumiset

(1 000 euroa)	2019	2018
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	526	180
Yhteensä	526	180
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	1 573	1 394
Sijoituskiinteistöt	19	19
Koneet ja kalusto	4 581	3 535
Käyttöoikeusomaisuus	2 110	
Yhteensä	8 282	4 947
Poistot yhteensä	8 808	5 128

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

(1 000 euroa)	2019	2018
Palkat	27 575	21 847
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	4 331	3 786
Muut henkilösivukulut	1 129	772
Yhteensä	33 035	26 405

Segmenttikohtaiset henkilöstömäärät esitetään liitetiedossa 1. Segmentti-informaatio. Johdon työsuhde-etuudet esitetään kohdassa 24. Lähipiiritapahtumat.

7. Rahoitustuotot ja -kulut

(1 000 euroa)	2019	2018
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot osakkeista ja muista pitkäaikaisista sijoituksista	1	0
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	7	6
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoituseristä		
Korkotuotot lainoista ja saamisista	157	203
Erweko Oy negatiivisen liikearvon tuloutus		886
	165	1 095

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy valuuttakurssitappioita 63 275,65 euroa vuonna 2019 ja valuuttakurssitappioita 232 199,71 euroa vuonna 2018.

Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista veloista	472	420
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoituseristä		
	472	420
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	63	
	63	
Arvonalentumiset		63
	0	63
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Myyntivoitot	347	89
Saadut osingot	1 425	656
Arvonmuutokset	-85	318
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen muutos	1 687	1 063
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 317	1 676

8. Tuloverot

(1 000 euroa)	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	62	321
Edellisten tilikausien verot	0	0
Laskennallisten verojen muutos	-377	191
Verot tuloslaskelmalla ovat	-315	512
Tulos ennen veroja	1 995	2 416
Verovapaat tulot	-2 024	-713
Konsernireservin tuloutus		-886
Vähennyskelvottomat kulut	217	312
Koulutusvähennykset	-17	-20
Hyllypoistot ja käytetyt vahvistetut tappiot	-847	1 449
Vahvistetut tappiot, joista uudelleenarvioidut laskennalliset verot	-861	
Muut erot	-38	
	-1 575	2 559
josta verot laskettuna kotimaan verokannalla	-315	512
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0	0
Verot tuloslaskelmassa	-315	512

9. Osakekohtainen tulos

(1 000 euroa)	2019	2018
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	2 303	1 904
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	12 517 360	12 517 360
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake)	0,18	0,15

Konsernilla ei ole laimentavia kantaosakkeiden määrää lisääviä osaketekijöitä.

10. Aineettomat hyödykkeet

(1 000 euroa)	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Enn.maksut ja keskenäiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	3 990	1 035	97	5 122
Lisäykset	702	50	7	759
Hankitut tytäryhtiöt	2 545	3 234		5 779
Vähennykset			-97	-97
Siirrot erien välillä				0
Hankintameno 31.12.2019	7 237	4 319	7	11 563
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-3 237			-3 237
Kert.poistot hank. tytär-yht.				
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				
Tilikauden poisto	-512			-512
Arvonalennukset				
Kertyneet poistot 31.12.2019	-3 749	0		-3 749
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	753	1 035	97	1 885
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 488	4 319	7	7 813
(1 000 euroa)	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Enn.maksut ja keskenäiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	3 575	328		3 903
Lisäykset	78		97	175
Hankitut tytäryhtiöt	345	706		1 051
Vähennykset	-8			-8
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.2018	3 990	1 035	97	5 122
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018	-3 049			-3 049
Kert.poistot hank. tytär-yht.	0			0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-8			-8
Tilikauden poisto	-180			-180
Arvonalennukset				
Kertyneet poistot 31.12.2018	-3 237	0		-3 237
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	526	328	0	855
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	753	1 035	97	1 885

Liikearvon kohdistaminen ja arvonalentumistestaus

Konsernin liikearvo testataan toimialatasolla. Konsernin liikearvo kohdistuu painotoimialaan. Painotoimialan sisällä testatut rahavirtaa tuottavat yksiköt jakautuvat kahteen eri yksikköön: painotoimintoihin ja medialogistiikkatoimintoihin. Liiketoimintojen yhdistämisissä muodostunut liikearvo jakaantuu arvonalentumistestauksessa seuraavasti:

(1000 euroa)	2019	2018
Painotoimiala		
Painotoiminnot	4013	729
Medialogistiikka	306	306
Tasearvo 31.12.	4 319	1 035
Liikearvon täsmäytyslaskelma		
(1000 euroa)	2019	2018
Tasearvon kauden alussa	1 035	328
Hankitut liiketoiminnot	3 284	706
Tasearvo kauden lopussa	4 319	1 035

Liikearvo on muodostunut vuosina 2017-2019 hankituista tytäryhtiöistä sekä liiketoiminnoista. Arvonalentumistarvetta on testattu vuoden 2019 lopussa.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin, jotka on laadittu käyttäen diskonttattuja rahavirtaennusteita. Käyttöarvolaskelmissa käytetyt keskeiset oletukset ovat diskonttokorko, terminaaliarvon kasvu, seuraavan vuoden budjetti ja johdon laatimat taloudelliset suunnitelmat vuosiksi 2021-2022. Kassavirrat on ennustettu 3 vuodeksi sisältäen terminaaliarvon. Terminaaliarvon rahavirrat on arvioitu arvonalennustestauksen yhteydessä käyttäen medialogistiikan osalta 2,0 %:n keskimääräistä kasvuprosenttia. Painotoimintojen osalta terminaaliarvon rahavirta on arvioitu varovasti ilman kasvua. Arvonalentumistestauksessa käytetyt tulevaisuuden rahavirta-arviot perustuvat konsernin johdon hyväksymiin rahavirtaa tuottavien yksiköiden taloudellisiin suunnitelmiin. Diskonttokorkona on käytetty yhtiölle määritettyä keskimääräistä pääoman tuottovaatimusta (WACC). Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuottoosus, toimialan oletettu luottoriskipreemio, markkinariskipreemio, korkoriskipreemio, oman pääoman betakerroin ja kustantamoista ja painotaloista muodostetun vertailuryhmän pääomarakenne. Laskelmissa käytetty WACC ennen veroja oli medialogistiikan osalta 19,27 % ja painotoiminnoissa 15,15 %.

Arvonalentumistestausten perusteella rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärät ylittivät niiden kirjanpitoarvon eikä arvonalentumistappioita kirjattu. Arvonalennustestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyyssanalyysejä. Mikäli WACC verojen jälkeen nousisi painotoiminnoissa 0,98 prosenttiyksikköä tai medialogistiikkatoiminnoissa 150,29 prosenttiyksikköä, kerrytettävissä olevat rahamäärät olisivat yhtä suuret kuin kirjanpitoarvo. Painotoiminnoissa 0,5 prosenttiyksikön lasku vuotuisissa liikevoitoissa johtaisi siihen, että kerrytettävissä olevat rahamäärät vastaisivat kirjanpitoarvoa. Medialogistiikkatoiminnoissa liikevoittojen vuotuinen lasku pitäisi olla 9,2 prosenttiyksikköä. Terminaaliarvon kasvun laskeminen nolleen ei aiheuttaisi arvonalentumista.

Herkkyyssanalyysin perusteella todennäköisyydet liikearvojen arvonalentumistappioille olivat hyvin matalat varsinkin medialogistiikkatoiminnoissa. Painotoiminnot ovat herkempiä oletuksissa tapahtuville muutoksille ja pienemmät muutokset aiheuttaisivat arvonalennustilanteen.

11. Aineelliset hyödykkeet

(1 000 euroa)	Maa-alueet	Muut rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	1 196	50 365	94 704	210	294	146 770
Lisäykset		224	1 732	5	67	2 028
Hankitut tytäryhtiöt	124	1 700	3 067	0		4 892
Vähennykset		0	-2 201		-294	-2 495
Siirrot erien välillä		0		105		
Hankintameno 31.12.2019	1 321	52 289	97 302	320	67	151 195
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019		-20 952	-72 894			-93 846
Kert.poistot hank. tytäryht.			0			0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		37	1 767			1 803
Tilikauden poisto		-1 586	-4 581			-6 167
Kertyneet poistot 31.12.2019		-22 502	-75 709			-98 210
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	1 196	29 412	21 810	210	294	52 924
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 321	29 787	21 594	320	67	53 089
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 1.1.2019			20 910			
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2019			20 571			
(1 000 euroa)	Maa-alueet	Muut rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	701	46 858	93 273	210	10	141 052
Lisäykset		534	3 944		294	4 772
Hankitut tytäryhtiöt	496	2 980	2 383	1		5 859
Vähennykset		-7	-4 895		-10	-4 912
Siirrot erien välillä						
Hankintameno 31.12.2018	1 196	50 365	94 704	210	294	146 770
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018		-19 582	-74 037			-93 618
Kert.poistot hank. tytäryht.			0			0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		23	4 677			4 700
Tilikauden poisto		-1 394	-3 535			-4 928
Kertyneet poistot 31.12.2018		-20 952	-72 894			-93 846
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	701	27 276	19 236	210	10	47 433
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 196	29 412	21 810	210	294	52 924
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 1.1.2018			18 880			
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2018			20 910			

Sijoituskiinteistöt

(1000 euroa)	2019	2018
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	80	99
Lisäykset		
Poistot	-19	-19
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät		
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	61	80
Sijoituskiinteistön 31.12.2019 käypä arvo on (taso 2) noin 0,5 miljoonaa euroa ja sen arvo perustuu ulkopuoliseen arvonmääritykseen (ulkopuolinen LKV-arvio). Sijoituskiinteistö poistetaan tasapoistoin. Eri vaiheissa tehtyjen hankintojen poistoajat ovat 20–40 vuotta.		
Hankintameno 1.1.	455	455
Kertyneet poistot 1.1.	375	356
Tilikauden poisto	19	19
Kertyneet poistot 31.12.	394	375
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	61	80

12. Osuudet osakkuusyrittäksissä

(1000 euroa)	2019	2018				
Tilikauden alussa	23	23				
Tilikauden lopussa	23	23				
Tiedot konsernin osakkuusyrittäksistä sekä niiden yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio:						
2019	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistusosuus %
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	492	344	1 529	3	25
2018	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistusosuus %
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	393	248	1 198	11	25

13. Osakkeet ja muut pitkäaikaiset sijoitukset sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Alla olevassa taulukossa on esitetty rahoitusvarojen arvostusperiaatteet ja käyvät arvot.

(1000 euroa)	2019	2019	2018	2018
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Osakkeet ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, hierarkiataso 3	63	63	63	63
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat	465		529	
Yhteensä	527	63	592	63
Lyhytaikaiset rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, hierarkiataso 1	13 941	13 941	15 079	15 079

Ylläolevista käypään arvoon arvostetuista myytävissä olevista rahoitusvaroista ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä varoista luokitellaan hierarkiatason 1 mukaisiksi 13 941 036,31 euroa (v. 2018 15 078 518,40 euroa), jolloin käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Hierarkiatason 3 mukaisiksi luokitellaan 62 500,00 euroa (v. 2018 62 500,00 euroa). Hierarkiatason 3 arvostustaso on määritetty perustuen samankaltaisten omaisuuserien markkinoilla vallitsevaan pyyntihintaan. Käypä arvo on määritetty tilinpäätöshetkellä vallitsevan tuoreimman markkinatiedon perusteella arvostaen omaisuuserä hieman keskihintaa matalampaan arvoon.

(1000 euroa)	Keskimääräinen markkinahinta eur	Yhtiön käyttämä arvostus eur
Arvostusperiaatteet/kpl	3,60	2,50

Hierarkiatason 3 käypien arvojen täsmäytyslaskelma

	2019	2018
Käypä arvo 1.1.	63	125
Tulosvaikutteisesti kirjatut arvonalennukset	0	-63
Käypä arvo 31.12.	63	63

Osakkeet ja muut pitkäaikaiset sijoitukset sisältävät noteeraamattomien yhtiöiden osakkeita yhteensä 527 084,78 euroa, joista asunto-osakehuoneiston maksueriä 181 667,66 euroa. Noteeraamattomien yhtiöiden osakkeista 282 917,12 euroa on sellaisia, joiden käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää. Nämä osakkeet on arvostettu jaksotettuun hankintamenuon, koska käytettävissä olevat tiedot markkinoilla tehdyistä vähäisistä kaupoista eivät asetu riittävän pienelle vaihteluvälille muodostaakseen luotettavan perustan osakkeen käyvän arvon määrittämiselle.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettujen rahoitusvarojen täsmäytyslaskelma

(1000 euroa)	2019	2018
Hankintamenu tilikauden alussa	529	313
Lisäykset	51	216
Vähennykset	-116	
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	465	529

14. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

	2019	2018
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	3 748	3 616
Arvopapereiden käyvän arvon arvostus	1	74
Asiakassuhteet	414	72
Osakkeiden hankintamenuon käyvän arvon kohdistukset	369	9
Muut erät	-27	-7
Vuokrasopimusvelkojen väliaikaiset erot	-31	
Laskennallinen verovelka yhteensä	4 473	3 765
Laskennalliset verosaamiset		
Käyttöomaisuuden käyvän arvon arvostusero	167	271
Sisäisen katteen eliminointi	11	
Verotuksessa vahvistetut tappiot	1 077	905
Laskennallinen verosaaminen yhteensä	1 255	1 176

Laskennallisia verosaamia on kirjattu verotuksessa vahvistetuista tappioista kolmen vuoden tulosennusteen perusteella. Kirjaus perustuu lyhyen aikavälin tuloskehitysarvioon, jota pidemmältä aikaväliltä laskennallisia verosaamia vahvistetuista tappioista ei ole kirjattu. Verosaamia on kirjattu vain siihen määrään asti kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tulosta, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot voidaan hyödyntää. Vuoden 2018 vahvistamattomista tappioista ei ole kirjattu laskennallisia verosaamia.

	2019	2018
Verotuksessa vahvistetut tappiot	14 453	13 889
Käytetty tappioita	-1 732	-287
Laskennallinen vero vahvistetuista tappioista	2 544	2 720
Kirjatut laskennalliset verot vahvistetuista tappioista	1 077	973
Kirjaamattomat laskennalliset verot vuoden 2018 tappioista		276
Kirjaamattomat laskennalliset verot tappioista yhteensä	1 467	2 023

Konsernissa on verotuksessa vahvistettuja tappioita PunaMusta Oy:ssä, PunaMusta Media Oyj:ssä, Forssan Kirjapaino Oy:ssä sekä Smart Files Oy:ssä. Suurin osa tappioista kohdistuu Forssan Kirjapainolle, jonka tappioiden osalta myös laskennallista verosaamista on kirjattu. Vahvistetut tappiot vanhenevat vuodesta 2023 eteenpäin.

15. Vaihto-omaisuus

(1 000 euroa)	2019	2018
Aineet ja tarvikkeet	3 610	3 527
Keskeneräiset tuotteet	859	558
Valmiit tuotteet/tavarat	35	34
Yhteensä	4 505	4 120

16. Myyntisaamiset ja muut saamiset

(1 000 euroa)	2019	2018
Pitkäaikaiset saamiset		
Palautuskelpoiset liittymismaksut	94	94
Sähköliittymät	40	40
Kaukolämpöliittymät	28	28
Vesiliittymät	20	20
Pääomalaina	132	122
Lainasaamiset	68	
Laskennalliset verosaamiset	1 255	1 176
Yhteensä	1 637	1 480
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	11 663	10 370
Muut saamiset	2 128	2 231
Lainasaamiset	20	
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	1 004	687
Yhteensä	14 815	13 288

Myyntisaamisten käypä arvo ei merkittävästi poikkea kirjanpitoarvosta, koska saamiset ovat lyhytaikaisia. Konsernilla ei ollut tilikauden lopussa avoimia vuokra-saamisia. Myyntisaamisten ikäjakauma ja selvitys luottotappioista esitetään kohdassa 21.

17. Rahavarat

(1 000 euroa)	2019	2018
Käteinen raha ja pankkitilit	7 479	6 490

18. Oma pääoma ja pääoman hallintaa koskevat liitetiedot

(1 000 euroa)	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Yhteensä
1.1.2018	12 517 360	1 053	7 668	8 720
31.12.2018	12 517 360	1 053	7 668	8 720
31.12.2019	12 517 360	1 053	7 668	8 720

Osakepääoma:	2019		2018	
	kpl	EUR	kpl	EUR
	12 517 360	1 053	12 517 360	1 053

Osakkeiden enimmäismäärä on 12 517 360 kappaletta. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Ylikurssirahasto on muodostettu vuoden 1987 osakeainin yhteydessä.

Osingot

Hallitus on esittänyt jaettavaksi osinkoa 0,25 euroa/kpl eli yhteensä 3 129 340 euroa.

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 26 356 142,42 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä.

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa pitkäaikaista omistaja-arvoa. Pääomarakenteeseen vaikutetaan muun muassa osingonjaon kautta. PunaMusta Media Oyj noudattaa aktiivista osinkopolitiikkaa. Osingonjaossa otetaan kuitenkin huomioon kannattavan kasvun vaatima rahoitus ja yhtiön tulevaisuuden näkymät.

19. Korolliset velat

(1 000 euroa)	2019	2018
Pitkäaikaiset		
Pankkilainat	17 352	10 970
Vuokrasopimusvelat	3 006	
Yhteensä	20 358	10 970
Lyhytaikaiset		
Pankkilainat		
Yritystodistuslainat	10 000	9 500
Luottolimiitti	3 800	7 300
Pitkäaikaisten pankkilainojen lyhennykset	4 868	2 346
Vuokrasopimusvelat	1 971	
Yhteensä	20 639	19 146
Rahoitusvelat		
Euromääräiset pankkilainat	36 020	30 116

Yllämainitut pankkilainat ovat luonteeltaan vaihtuvakorkoisia. Lainat on arvostettu jaksotettuun hankintamenuun. Niiden käypä arvo on kohtuullisen lähellä niiden kirjanpitoarvoa. Konsernin korolliset velat ovat euromääräisiä. Lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin on pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennysten lisäksi kirjattu nostetut yritystodistuslainat sekä käytössä oleva luottolimiitti.

Konsernin muut pitkäaikaiset velat sisältävät työttömyysvakuutusrahaston omavastuuosuuden. Vuokrasopimusvelkojen jakauma on esitetty tarkemmin liitetiedossa 22 vuokrasopimukset.

20. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat

(1 000 euroa)	2019	2018
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	4 479	4 439
Saadut ennakot	1 922	1 551
Muut velat	1 563	1 273
Siirtovelat	6 730	5 465
Yhteensä	14 693	12 729
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Palkkajaksotukset	607	739
Lomapalkkajaksotukset ja sosiaalikulut	4 655	4 026
Verot	7	3
TYEL-jaksotukset	619	183
Korot	10	8
Muut siirtovelat	833	505
Yhteensä	6 730	5 465

Velkojen lyhytaikaisuudesta johtuen kirjanpitoarvot eivät merkittävästi poikkea käyvistä arvoista.

21. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin riskienhallintavastuut noudattavat normaaleja liiketoimintavastuita. Liiketoimintayksiköt arvioivat säännöllisesti oman toimintansa keskeisimpiä riskejä ja raportoivat niistä sekä suunnitelmistaan konsernin johdolle.

Markkinariski

Valuuttariski

Konsernin myyntituotot altistuvat jossain määrin valuuttakurssimuutosten aiheuttamalle valuuttariskille. Suurin osa konsernin lyhytaikaisista saamisista on kuitenkin euroissa.

Tilinpäätöspäivänä yhtiöllä ei ollut merkittäviä avoimia valuuttapositioneja, alla taulukko avoimista valuuttasaamisista.

(1 000 euroa)	2019	2018
Valuutta	Saamiset	Saamiset
SEK	331	612
NOK	45	127
RUB	31	66

Seuraavassa taulukossa on esitetty valuuttakurssimuutoksen vaikutus tilikauden tulokseen laskennallinen verovelka huomioiden, kun EUR/SEK, EUR/NOK ja EUR/RUB-kurssit muuttuvat kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Herkkyyshanalyysi perustuu tilinpäätöspäivän valuuttamääräiseen valuuttaposition. Valuuttariskien herkkyyshanalyysi arvioi tilikauden aikaisen valuuttakurssien muutoksen vaikutuksen tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan tilinpäätöshetkellä. Valuuttariskien herkkyyshanalyysi on laskettu verojen jälkeen.

(1 000 euroa)		2019		2018
	Valuuttakurssin muutos	(1 000 euroa)	Valuuttakurssin muutos	(1 000 euroa)
Vaikutus voittoon verojen jälkeen ja omaan pääomaan				
Valuutta				
EUR/SEK	+4 %	-10	+5%	-40
EUR/SEK	-4 %	11	-5%	48
EUR/NOK	+6 %	-2	+11%	-5
EUR/NOK	-6 %	2	-11%	5
EUR/RUB	+7 %	-2	+17%	-7
EUR/RUB	-7 %	2	-17%	10

Korkoriski

Konserni altistuu euribor-sidonnaisten markkinakorkojen muutoksesta johtuvalle korkoriskille.

Konsernin korolliset nettovelat olivat noin 33,6 miljoonaa euroa. Pankkilainojen korot on sidottu 1, 3 ja 12 kk:n euribor-korkoihin. Vuokrasopimusvelkojen osuus korollisista nettoveloista oli noin 5,0 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan riski

Sijoitustoiminnassa osakkeiden hintariskiä on pyritty suojaamaan hajauttamalla osakesijoitukset eri yhtiöiden ja eri toimialojen osakkeisiin. Kaupankäyntisalkun merkittävin osakesijoitus kohdistuu Ilkka-Yhtymä Oyj:n osakkeisiin.

Herkkyyshanalyysi

		2019		2018
Tekijä (1 000 euroa)	muutos	vaikutus tulokseen verovelka huomioiden	muutos	vaikutus tulokseen verovelka huomioiden
Pörssikurssien muutos	+/-1,5 %	+/-167	+/-3 %	+/-362

		2019		2018
Tekijä (1 000 euroa)	muutos	vaikutus tulokseen verovelka huomioiden	muutos	vaikutus tulokseen verovelka huomioiden
Rahoituksen keskikorko	+1 %	+ 209	+1 %	+ 124

Rahoituslainojen herkkyyshanalyysissä ei ole huomioitu nettoveloissa vuokrasopimusvelkojen vaikutusta.

Luottoriski

Konsernin luottoriskin minimoimiseksi on käytössä emoyhtiön hallituksen hyväksymä luottopolitiikka. Asiakkailta pyritään saamaan joko ennakkomaksu tai turvaava vakuus asiakkaan luottokelpoisuuden niin edellyttäessä. Konsernilla on laaja asiakaskunta ja se pyrkii luottottamaan vain hyvät luottotiedot omaavia yrityksiä. Konserni tekee aktiivista perintää luottoriskin pienentämiseksi ja käyttää tässä apuna myös perintätoimistoa. Konserni tekee arvonalennukset myyntisaamisiin kun perintätoimisto on todennut asiakkaan maksukykyisyyden puuttuvan tai vaihtoehtoisesti kun konsernilla on muuta informaatiota, joka osoittaa, että saamisii ei tulla todennäköisesti saamaan. Yli vuoden erääntyneisiin saamisiin tehdään arvonalennus ellei konsernilla ole muuta informaatiota saamisten todennäköisestä saamisesta. Annettuihin pääomalainaan ja takausvastuuseen liittyvien luottoriskien arvioidaan olevan vähäiset. Seuraavassa taulukossa on esitetty painotoiminnan ja lehtitoimialan erääntyneiden saatavien ikäjakauma tilinpäätöshetkellä.

2019

Ikäanalyysi (1 000 euroa)	erääntyneenä yht.	alle 1 kk	1-2 kk	yli 2 kk
Painotoimiala	1 118	775	155	188
Lehtitoimiala	122	68	19	34

2018

Ikäanalyysi (1 000 euroa)	erääntyneenä yht.	alle 1 kk	1-2 kk	yli 2 kk
Painotoimiala	938	601	135	202
Lehtitoimiala	107	63	19	25

Odotettavissa olevat luottotappiot

Konserni soveltaa myyntisaamisten luottoriskin kirjaamiseen yksinkertaistettua varausmatriisiä, koska myyntisaamisiin ei sisälly merkittävää rahoituskomponenttia. Varauksen arvioiminen perustuu koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Tappio-osuuden laskenta perustuu historiallisten tappioiden määriin toimialojen ja asiakkaiden sijainnin mukaan ja se päivitetään jokaisena raportointipäivänä. Odotettavissa olevan luottotappion määrä kasvaa myyntisaamisen ikäjakauman mukaisesti. Seuraava taulukko kuvaa odotettavissa olevien luottotappioiden määrän myyntisaamisten osalta perustuen yhtiön käyttämään varausmatriisiin.

2019

	Erääntymättömät	Erääntyneet alle 1kk	1-2 kk	yli 2 kk
Painotoimiala kotimaat: odotettu luottoriski	0,05 %	0,10 %	0,20 %	0,40 %
Painotoimiala vientiasiakkaat: odotettu luottoriski	1,30 %	2,00 %	3,00 %	5,00 %
Lehtitoimiala: odotettu luottoriski	0,15 %	0,30 %	0,60 %	1,20 %

Luottotappiovaraus (1 000 eur)	Erääntymättömät	alle 1kk	1-2 kk	yli 2 kk	YHT:
Painotoimiala	15	2	1	2	20
Lehtitoimiala	2	0	0	0	2
Yhteensä	17	2	1	2	22

2018

	Erääntymättömät	Erääntyneet alle 1kk	1-2 kk	yli 2 kk
Painotoimiala kotimaat: odotettu luottoriski	0,05 %	0,10 %	0,20 %	0,40 %
Painotoimiala vientiasiakkaat: odotettu luottoriski	1,30 %	2,00 %	3,00 %	5,00 %
Lehtitoimiala: odotettu luottoriski	0,15 %	0,30 %	0,60 %	1,20 %

Luottotappiovaraus (1000 eur)	Erääntymättömät	alle 1kk	1-2 kk	yli 2 kk	YHT:
Painotoimiala	14	2	1	1	17
Lehtitoimiala	2	0	0	0	2
Yhteensä	16	2	1	1	20

Luottotappioiden täsmätyslaskelma (1 000 euroa)	2019	2018
Toteutuneet	58	131
Odotettavissa olevat luottotappiot muutos	2	20
Luottotappiot yhteensä 31.12.	60	151

Maksuvalmiusriski

Konsernin hyvä maksuvalmius eri markkinaoloissa pyritään varmistamaan riittäväillä kassavaroilla, luottolimiiteillä ja yritystodistuslainoilla. Konsernin kassavarat olivat 7,5 miljoonaa euroa ja korollinen velka 41,0 miljoonaa euroa 31.12.2019. Käyttämättömien luottolimiittien määrä 31.12.2019 oli 2,9 miljoonaa euroa. Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat muiden kuin vuokrasopimusvelkojen osalta diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut. Maturiteettianalyysi on laadittu kiinteäkorkoisena, vaihtuvakorkoisten lainojen korkona on käytetty tilin päättöpäivän korkoa. Kovenanttiehtoja ei velkoihin sisälly. Vuokrasopimusvelat on eritelty tarkemmin liitetiedossa 22 Vuokrasopimukset.

(1 000 eur)	tasearvo	rahavirta yht.	alle vuosi	1-6 vuotta
31.12.2019 Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma				
Pankkilainat	22 220	22 808	4 733	18 075
Shekkiluottolimitit	3 800	3 800	3 800	
Yritystodistuslainat	10 000	10 000	10 000	
Ostovelat	4 479	4 479	4 479	
Vuokrasopimusvelat	4 978	5 158	1 902	3 256
Yhteensä	45 477	46 245	24 914	21 331

	käypä arvo			
Takaussopimukset	910	910		

(1 000 eur)	tasearvo	rahavirta yht.	alle vuosi	1-6 vuotta
31.12.2018 Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma				
Pankkilainat	13 316	13 646	2 471	11 175
Shekkiluottolimitit	7 300	7 300	7 300	
Yritystodistuslainat	9 500	9 500	9 500	
Ostovelat	4 439	4 439	4 439	
Yhteensä	34 555	34 885	23 710	11 175

	käypä arvo			
Takaussopimukset	849	849		

22. Vuokrasopimukset

Käyttöoikeusomaisuus 2019

(1 000 euroa)	Koneet ja kalusto	Autoleasing	Rakennukset ja maa-alueet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	2 097	272	2 287	4 656
Muutokset				
Lisäykset	579	203	2 472	3 254
Vähennykset	-213	-8	-760	-981
Tilikauden poistot	-892	-153	-1 064	-2 109
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 571	314	2 935	4 820

Vuokrasopimusvelat

(1 000 euroa)	Koneet ja kalusto	Autoleasing	Rakennukset ja maa-alueet	Yhteensä
Pitkäaikaiset	801	148	2 057	3 006
Lyhytaikaiset	798	170	1 004	1 972
Yhteensä	1 599	318	3 061	4 978

Vuokrasopimusvelat maturiteetti

(1 000 euroa)	Koneet ja kalusto	Autoleasing	Rakennukset ja maa-alueet	Yhteensä
tasearvo	1 599	318	3 061	4 978
alle vuoden	798	170	884	1 852
1-5 vuotta	784	148	1 106	2 038
yli 5 vuotta	17		1 071	1 088

Konsernin vuokrasopimusvelat koostuvat pääsääntöisesti konsernin liiketoiminnassa käyttämistä koneista ja kalustosta, autoista ja toimitiloista. Konserni on myös vuokralle ottajana erilaisissa vähäarvoisissa sopimuksissa, joiden vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin kolme vuotta.

Vuokrasopimukset tuloslaskelmalla

(1 000 euroa)	2019
Käyttöoikeusomaisuuden poistot	2 110
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	63
Lyhytaikaisiin ja vähäarvoisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	833
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta yhteensä	2 845

Vuokriin liittyvät taseen ulkopuoliset vastuut, konserni vuokralle ottajana

(1 000 euroa)	Kiinteistöt	Muut
alle vuoden	50	197
1-5 vuotta		169
yli 5 vuotta		

Vuokriin liittyvät taseen ulkopuoliset varat, konserni vuokralle antajana

(1 000 euroa)	Rakennukset ja maa-alueet
alle vuoden	279
1-5 vuotta	1 116
yli 5 vuotta	1 395
Yhteensä	2 790

Konserni on arvioinut laskelmassa toistaiseksi voimassa olevien sopimusten kestoksi 10 vuotta. Alla on esitetty IAS 17-standardin mukaiset vähimmäisvuokrat vertailuvuodelta.

(1 000 euroa)	2018
Maksettavat vuokrat:	
Yhden vuoden kuluessa	1 533
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 323
Yli viiden vuoden kuluttua	432
Yhteensä	4 288

23. Ehdolliset varat ja velat sekä sitoumukset

(1 000 euroa)	2019	2018
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Pantatut osakkeet	10 009	888
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	15 612	14 111
Muut vastuut ja sitoumukset	2 950	4 356
Yrityskiinnitykset	1 183	325
Muiden puolesta annetut vakuudet ja sitoumukset	910	849

Muut taloudelliset vastuut

Nurmeksen Sanomat Ky:n vastuunalaisen yhtiömiehen osuus (yhtiöllä ei ole toimintaa, varoja eikä velkoja).

24. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin PunaMusta Media -konsernissa katsotaan kuuluvan emoyhtiö PunaMusta Media Oyj, tytäryhtiöt, osakkuusyhtiö (25 % osuus), PunaMusta Media Oyj:n hallituksen jäsenet ja heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt, konsernin johtoryhmän jäsenet ja heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt sekä yhteisö, jonka osakkuusyhtiö raportoiva yhtiö on.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

	Kotipaikka	Omistusosuus %	Äänivaltaosuus %
PunaMusta Media Oyj (emoyhtiö)	Joensuu		
Sanomalehti Karjalainen Oy	Joensuu	100,0	100,0
PunaMusta Oy	Joensuu	100,0	100,0
Keski-Karjalan Kustannus Oy	Parikkala	100,0	100,0
Lieksan Lehti Oy	Lieksa	100,0	100,0
Pogostan Sanomat Oy	Ilomantsi	100,0	100,0
Karelia Viestintä Oy	Joensuu	100,0	100,0
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy	Joensuu	100,0	100,0
Ylä-Karjala Oy	Nurmes	100,0	100,0
Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy	Joensuu	100,0	100,0
Faktor Oy	Helsinki	100,0	100,0
Erweko Oy	Oulu	100,0	100,0
Forssan Kirjapaino Oy	Forssa	100,0	100,0
Hämeen Kirjapaino Oy	Tampere	100,0	100,0
Smart Files Oy	Tampere	51,0	51,0

Lähipiiriliiketoimet

(1 000 euroa)	2019	2018
Liiketoimet on hinnoiteltu markkinaehtoisesti.		
Myyntit lähipiirille	884	963
Ostot lähipiiriltä	561	576
Saamiset lähipiiriltä	60	123
Velat lähipiirille	72	127

Lähipiiritapahtumien avoimille saldoille ei ole annettu vakuuksia. Lähipiiritapahtumat ovat normaalien liiketapahtumien ehtoisia. Lähipiiriliiketoimia ei ole eritelty emoyhtiön ja tytäryhtiöiden osalta niiden epäoleellisuudesta johtuen.

Johdon työsuhde-etuudet

(1 000 euroa)	2019	2018
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 083	775
Vapaaehtoiset lisäeläkevakuutukset	9	9
Osakeperusteiset maksut	22	
Yhteensä	1 092	784

Luvut sisältävät toimitusjohtajan palkkion ja muun konsernin johtoryhmän palkat ja työsuhde-etuudet sekä vapaaehtoiset lisäeläkevakuutukset. Osakeperusteiset maksut vastaavat tilikaudella kuluksi kirjattuja menoja.

Maksetut palkat ja palkkiot		
(1 000 euroa)	2019	2018
Toimitusjohtaja ¹⁾	210	205
Eläkemaksut toimitusjohtajan palkkiosta (lakisääteinen)	33	33
Hallituksen jäsenet:		
Laakkonen Yrjö ²⁾	15	15
Laakkonen Reetta ²⁾	60	60
Laakkonen Hannu	15	15
Suutari Harri	50	38
Mäkihonko Juha	15	19
Pelkonen Paavo		4
Laakkonen Joonas	15	15
Yhteensä	170	165

¹⁾ sisältää auto- ja puhelinedut ²⁾ sisältää puhelinedun

25. Osakeperusteiset maksut

Konserni perusti tilikaudella 2019 yhtiön omistaja-arvon kehitykseen perustuvan kannustinjärjestelmän konsernin avainhenkilöille. Kannustinjärjestelmällä pyritään yhdistämään omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet ja siten kasvattamaan yhtiön arvoa. Uusi kannustinjärjestelmä on osa avainhenkilöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää, jolla avainhenkilöt sitoutetaan yhtiöön ja heille tarjotaan mahdollisuus hyötyä yhtiön osakkeen positiivisesta kehityksestä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, 1.2.2019–31.1.2022, 1.2.2020–31.1.2023 ja 1.2.2021–31.1.2024. Ansaintajakson palkkiot vahvistetaan ja maksetaan avainhenkilöille kunkin ansaintajakson päättymisen jälkeen.

Järjestelmä perustuu avainhenkilöille jaettaviin osakeyksikköihin, joiden perusteella ansaittava mahdollinen palkkio maksetaan rahana. Yksi osakeyksikkö oikeuttaa yhden osakkeen arvonnousuun. Osakkeen lähtöarvo on osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä kunkin ansaintajakson alkamista edeltävän kuuden kuukauden aikana ja loppuarvo on osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä kunkin ansaintajakson viimeisen kuuden kuukauden aikana. Ansaintajakson aikana maksetut osingot ja mahdollinen muu varojenjakko vähennetään osakeyksikön lähtöarvosta. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Järjestelmään kohderyhmään ansaintajaksolla 2019–2021 kuuluu enintään 10 avainhenkilöä. Ansaintajaksolla 2019–2021 jaetaan yhteensä 132 000 osakeyksikköä. Osakkeen arvonnousua mitataan lähtötasolta 6,19 euroa, joka oli yhtiön osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.8.2018–31.1.2019.

Suoritus aika	2019–2022
Myönnetty osakeyksiköt	132 000
Kurssi lähtötilanteessa, EUR	6,19
Tilikauden kulut (1 000 eur)	22
Velka 31.12.2019 (1 000 eur)	22

26. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut sellaisia olennaisia tapahtumia, joilla olisi vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan ja taseeseen.

27. Viiden vuoden lukusarjat

		Jatkuvat toim. IFRS 2019	Jatkuvat toim. IFRS 2018	Jatkuvat toim. IFRS 2017	Jatkuvat toim. IFRS 2016	Jatkuvat toim. IFRS 2015
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut						
Liikevaihto	Milj. euroa	107,4	87,6	75,8	73,3	81,3
muutos edell. vuoteen	%	19,8	15,6	3,5	-9,9	-15,6
Liikevoitto	Milj. euroa	0,7	0,7	2,5	10,5	4,7
osuus %/liikevaihto	%	0,6	0,8	3,3	14,3	5,7
Tulos ennen veroja	Milj. euroa	2,0	2,4	5,2	12,8	6,8
osuus %/liikevaihto	%	1,9	2,8	6,8	17,5	8,3
Bruttoinvestoinnit	Milj. euroa	11,8	8,0	2,4	1,4	5,6
osuus %/liikevaihto	%	11,0	9,2	3,1	2,0	6,8
Henkilöstö keskimäärin		617	456	397	407	416
Tutkimus- ja kehitysmenojen määrä on vähäinen.						
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,0 %	4,0 %	8,2 %	18,3 %	10,0 %
Oman pääoman tuotto	%	4,3 %	3,7 %	7,8 %	24,7 %	13,3 %
Omavaraisuusaste	%	45,3 %	52,3 %	69,6 %	70,8 %	49,1 %
Gearing	%	30,4 %	17,3 %	-8,0 %	-5,6 %	31,6 %
Osakekohtaiset tunnusluvut						
Tulos/osake	€	0,18	0,15	0,34	0,99	0,50
Osinko/osake*	€	0,25	0,25	0,40	0,50	0,30
Oma pääoma/osake	€	3,86	3,94	4,19	4,36	3,41
Osinko/tulos	%	135,9 %	164,3 %	118,5 %	50,7 %	60,2 %
Efekttiivinen osinkotuotto	%	3,8 %	4,0 %	4,9 %	7,5 %	4,7 %
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)		38,89	40,75	24,23	6,80	12,88
Osakkeen kaupank.kurssi	€	6,50	6,20	8,18	6,71	6,42
Osakekannan markkina-arvo	Milj. euroa	81,4	77,6	102,4	84,0	80,4
Osakkeen vuosivaihto	kpl	75734	1732143	182565	108026	1374997
Osakkeen vuosivaihto	%	0,6 %	13,8 %	1,5 %	0,9 %	11,0 %
Osakkeiden oik. määrä 31.12.	kpl	12 517 360	12 517 360	12 517 360	12 517 360	12 517 360

*) Osingonjako 0,25 €/osake vuodelta 2019 on hallituksen esitys
Vuosien 2015–2017 liikevaihdot oikaistu vastaamaan nykyistä esittämistapaa

Sijoitetun pääoman tuotto, %	100 x	Voitto (ennen veroja) + rahoituskulut Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskiarvo kahden peräkkäisen vuoden taseista)
Oman pääoman tuotto, %	100 x	Voitto Oma pääoma (keskiarvo kahden peräkkäisen vuoden taseista)
Omavaraisuusaste, %	100 x	Oma pääoma Taseen loppusumma - saadut ennakot
Gearing, % (nettovelkaantumisaste)	100 x	Korolliset rahoitusvelat - kassa ja pankkisaamiset - rahoitusarvopaperit Oma pääoma
Tulos/osake		Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus tuloksesta Osakkeiden oikaistu keskimääräinen kappalemäärä
Osinko/osake		Tilikauden osingonjako Osakkeiden laimentamaton lukumäärä
Oma pääoma/osake		Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma Osakkeiden laimentamaton lukumäärä
Osinko/tulos, %	100 x	Osakekohtainen osinko Osakekohtainen tulos
Efektiiivinen osinkotuotto, %	100 x	Osakekohtainen osinko Tilikauden päätöskurssi
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku), %		Tilikauden päätöskurssi Osakekohtainen tulos
Osakekannan markkina-arvo		Osakkeiden laimentamaton lukumäärä x tilikauden päätöskurssi

28. Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista

Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista ovat luettavissa emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedoista.

Posti
erilain

 punamila

*tiivisesti
nen.*

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2019		1.1.-31.12.2018	
LIKEVAIHTO		5 450		3 292
Liiketoiminnan muut tuotot		2 784		2 740
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	537		3 817	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	768	-1 305	-3 191	-626
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	1 631		1 252	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	227		176	
Muut henkilösivukulut	46	-1 904	20	-1 447
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 368		-1 372
Liiketoiminnan muut kulut		-2 171		-1 960
LIKEVOITTO/TAPPIO		1 486		627
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot osuuksista				
Saman konsernin yrityksissä			240	
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä	219		127	
Muilta	7		6	
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	8		7	
Muilta	16		19	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-27		-1	
Muille	-275		-140	
Arvonalentumiset		-52	-50	208
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		1 434		835
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-10		-79
Konserniavustukset, annetut		-2 193		
Konserniavustukset, saadut		2 170		1 609
Tuloverot		0		-313
TILIKAUDEN VOITTO		1 400		2 051

EMOYHTIÖN TASE

Vastaavaa				
(1 000 euroa)		31.12.2019		31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	80		66	
Muut pitkävaikutteiset menot	48	128	58	124
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	576		576	
Rakennukset ja rakennelmat	24 300		25 458	
Koneet ja kalusto	351		203	
Muut aineelliset hyödykkeet	214		209	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		25 441		26 446
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	20 189		10 889	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	14 110		14 608	
Muut osakkeet ja osuudet	391		360	
Muut saamiset	276	34 967	265	26 122
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Pörssiosakkeet		13 938		14 706
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	14		58	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 871		3 487	
Siirtosaamiset	1 092	2 978	741	4 286
Rahat ja pankkisaamiset		4 195		2 880
VASTAAVAA YHTEENSÄ		81 647		74 563

Vastattavaa				
(1 000 euroa)		31.12.2019		31.12.2018
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	1 053		1 053	
Ylikurssirahasto	7 668		7 668	
Edellisten tilikausien voitto	24 956		26 075	
Tilikauden voitto	1 400	35 077	2 051	36 847
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero		8 897		8 887
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	13 300	13 300	7 950	7 950
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	16 200		17 700	
Saadut ennakot	11		11	
Ostovelat	154		258	
Velat saman konsernin yrityksille	7 359		2 487	
Muut velat	231		242	
Siirtovelat	417	24 373	181	20 879
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		81 647		74 563

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja	1 434	835
Rahoitustuotot ja -kulut	52	-208
Oikaisut liikevoittoon	1 368	1 372
Käyttöpääoman muutos	1 408	-3 229
Maksetut korot ja maksut	-274	-137
Saadut korot	225	110
Maksetut välittömät verot	-329	-850
Liiketoiminnan rahavirta	3 885	-2 107
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-401	-175
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	40	
Myönnetyt lainat	-1 806	-10 700
Investoinnit muihin sijoituksiin	-9 332	-3 094
Lainasaamisten takaisinmaksut	4 018	726
Saadut osingot investoinneista		
Investointien rahavirta	-7 481	-13 243
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	53 700	48 899
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-53 030	-38 274
Pitkäaikaisten lainojen nostot	8 500	9 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 650	-150
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-3 171	-4 993
Saadut ja maksetut konserniavustukset	561	1 117
Kirjamyynti	0	0
Oman pääoman muutokset	1	
Rahoituksen rahavirta	4 912	15 599
Rahavarojen muutos	1 315	250
Rahavarat 1.1.	2 880	2 630
Rahavarat 31.12.	4 195	2 880
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten muutos lisäys (-) / vähennys (+)	567	-72
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	768	-3 191
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	73	33
Käyttöpääoman muutos	1 408	-3 229

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Laadintaperiaatteet

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuudessa olevat arvopaperit on arvostettu hankintamenuon tai tilinpäätöspäivän pörssikurssiin, mikäli se on alempi. Emoyhtiön vaihto-omaisuuteen sisältyvien arvopapereiden markkina-arvo 31.12.2019 oli 13,9 miljoonaa euroa (kirjanpitoarvo 13,9 miljoonaa euroa).

PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Tilinpäätös on laadittu suunnitelman mukaisin poistoin, jotka perustuvat alkuperäiseen hankintamenuon ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudelliseen pitoaikaan. Suunnitelman mukaisten ja kirjattujen poistojen erotus esitetään tuloslaskelmassa tilinpäätössiirtona. Kertynyt poistoero esitetään taseen vastattavaa puolella yhtenä eränä.

Poistoajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	40 vuotta
Rakennusten irtaimet ainesosat	10 vuotta
Väestönsuojat	15 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5–10 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta
Liikearvo	5 vuotta

ULKOMAANRAHAMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahamääräiset saamiset ja velat on arvostettu käytäen tilinpäätöspäivän kurssveja. Kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan.

ELÄKEVASTUUT

Konsernin eläkevastuu on pääsääntöisesti katettu TYEL-vakuutuksella ja menot on käsitelty suoriteperusteisesti.

LIITETIEDOT (1 000 euroa)

1. Liikevaihdon jako toimialoittain ja markkina-alueittain

(1 000 euroa)	2019	2018
Muu toiminta	2 089	1 878
Arvopaperikauppa	3 361	1 414
Yhteensä	5 450	3 292
Maantieteellinen jakauma:		
Kotimaa	5 450	3 292

2. Liiketoiminnan muut tuotot

(1 000 euroa)	2019	2018
Kiinteistötoiminnan vuokratuotot	2 776	2 725
Kalustomyyntivoitto	7	
Muut tuotot	0	16
Yhteensä	2 784	2 740

3. Henkilöstökulut ja henkilökunnan lukumäärä keskimäärin

(1 000 euroa)	2019	2018
Palkat	1 631	1 252
Eläkekulut	227	176
Muut henkilöstökulut	46	20
Tuloslaskelman henkilöstökulut	1 904	1 447
Luontoisedut verotusarvo	25	15
Yhteensä	1 929	1 462
Palkat ja korvaukset tilikauden aikana toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille	367	358
Eläkemaksut toimitusjohtajan palkkiosta	31	31
Luontoisedut	13	13
Yhtiön palveluksessa tilikauden aikana ollut vakainainen henkilökunta:		
Toimihenkilöt	25	19

4. Poistot ja arvonalentumiset

(1 000 euroa)	2019	2018
Suunnitelman mukaan		
Rakennukset	1 241	1 268
Koneet ja kalusto	95	77
Aineettomat oikeudet	22	16
Muut pitkävaikutteiset menot	10	11
Yhteensä	1 368	1 372
Poistoeron muutos		
Rakennukset	-14	68
Koneet ja kalusto	30	2
Aineettomat oikeudet	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot	-8	7
Yhteensä	10	79

5. Liiketoiminnan muut kulut

(1 000 euroa)	2019	2018
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	13	28
Henkilösivukulut	165	101
Toimitilakulut	764	841
Tiedonsiirto-, atk-, konttorikulut	583	432
Autokulut	29	19
Vakuutukset	21	19
Matkustus-, edustus- ja neuvottelukulut	124	143
Mainonnan ja markkinoinnin kulut	43	12
Muut kulut	309	302
Yhteensä	2 051	1 897

6. Tilintarkastajan palkkiot

(1 000 euroa) Maksetut palkkiot KHT-Yhteisö Ernst & Young Oy	2019	2018
Tilintarkastuspalkkiot	82	40
Veroneuvonta	1	9
Muut palkkiot	34	14
Yhteensä	117	63

7. Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut		
(1 000 euroa)	2019	2018
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä		240
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä pitkäaikaisista sijoituksista	219	127
Korkokulut ja muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille	27	1
8. Muut rahoituskulut		
(1 000 euroa)	2019	2018
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		50
Kytjä Golf -osakkeet 20 kpl, á-hinta 2 500 euroa		
9. Tilinpäätössiirrot		
(1 000 euroa)	2019	2018
Konserniavustukset, saadut	2 170	1 609
Konserniavustukset, annetut	-2 193	
10. Tuloverot		
(1 000 euroa)	2019	2018
Tuloverot tilinpäätössiirroista	7	306
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	7	7
Yhteensä	0	313
Laskennalliset verovelat		
Kertyneestä poistoerosta	1 779	1 777

11. Pysyvät vastaavat

(1 000 euroa)	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet					
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä	Maa- alueet	Raken- nukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelli- set hyö- dykkeet	Ennako- maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	475	219	0	694	576	43 658	2 434	209	0	46 877
Lisäykset	36			36		83	277	5		365
Vähennykset							-57			-57
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.2019	511	219	0	730	576	43 741	2 654	214	0	47 185
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-409	-161	0	-570		-18 200	-2 231			-20 431
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot							24			24
Tilikauden poisto	-22	-10		-32		-1 241	-95			-1 336
Arvonalennukset										
Kertyneet poistot 31.12.2019	-431	-171	0	-602		-19 441	-2 302			-21 744
Arvonmuutokset					0	0				0
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	80	48	0	128	576	24 300	351	214	0	25 441
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	66	58	0	124	576	25 458	203	209	0	26 446
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2019							247			
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2018							131			

Sijoitukset

(1 000 euroa)	Osakkeet		Saamiset		Yhteensä
	Konserniyritykset	Muut	Konserniyritykset	Muut	
Hankintameno 1.1.2019	10 889	623	14 608	265	26 385
Lisäykset	9 301	31	305	11	9 648
Vähennykset			-803		-803
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.2019	20 189	654	14 110	276	35 230
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019		-263			-213
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					
Tilikauden poisto					
Arvonalennukset					0
Kertyneet poistot 31.12.2019		-263			-263
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	20 189	391	14 110	276	34 967
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	10 889	360	14 608	265	26 122

12. Emoyhtiön omistamat osakkeet konserniyrityksissä

Konserniyrittösakkeet	Omistusosuus %	Äänivalta %
Lieksan Lehti Oy	100.0	100.0
Keski-Karjalan Kustannus Oy	100.0	100.0
Ylä-Karjala Oy	100.0	100.0
Pogostan Sanomat Oy	100.0	100.0
Karelia Viestintä Oy	100.0	100.0
Sanomalehti Karjalainen Oy	100.0	100.0
PunaMusta Oy	100.0	100.0
Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy	100.0	100.0
Forssan Kirjapaino Oy	100.0	100.0
Hämeen Kirjapaino Oyj	100.0	100.0
Smart Files Oy	51.0	51.0

13. Pitkäaikaiset sijoitukset konserniyrityksiin

(1 000 euroa)	2019	2018
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Pysyvät vastaavat		
Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy		65
PunaMusta Oy	6 710	6 470
Forssan Kirjapaino Oy	7 400	8 000
Ylä-Karjala Oy		73
Yhteensä	14 110	14 608

14. Konsernisaamiset ja -velat

(1 000 euroa)	2019	2018
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Vaihtuvat vastaavat		
Myyntisaamiset	253	243
Lainasaamiset	875	2 540
Siirtosaamiset	744	704
Yhteensä	1 871	3 487
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Vieras pääoma, lyhytaikainen		
Ostovelat	18	9
Muut lyhytaikaiset velat	7 316	2 478
Siirtovelat	26	1
Yhteensä	7 359	2 487

15. Siirtosaamiset ja siirtovelat

Siirtosaamisten olennaisimmat erät ovat verosaaminen 960 505,14 euroa ja menoennakot 100 427,79 euroa.
Siirtovelkojen olennaisimmat erät ovat vuosilomapalkat sosiaalikuluneen 0,2 miljoonaa euroa.

16. Oma pääoma

(1 000 euroa)	2019	2018
Osakepääoma 1.1.	1 053	1 053
Osakepääoma 31.12.	1 053	1 053
Ylikurssirahasto 1.1.	7 668	7 668
Ylikurssirahasto 31.12.	7 668	7 668
	8 720	8 720
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	28 126	31 097
Osingonjako	-3 129	-5 007
Jakamattomien osinkojen palautus voittovaroihin	11	
Ed. vuoden verojen oikaisu	-1	-16
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	25 006	26 090
Hallituksen päättämä avustus	-50	
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	24 956	26 075
Tilikauden voitto	1 400	2 051
	26 356	28 126
Oma pääoma yhteensä	35 077	36 847
Laskelma jakokelpoisista varoista	2019	2018
Voitto edellisiltä tilikausilta	24 956	26 075
Tilikauden voitto	1 400	2 051
Yhteensä	26 356	28 126

17. Emoyhtiön osakepääoma

(1 000 euroa)	2019		2018	
	kpl	EUR	kpl	EUR
Osakkeet	12 517 360	1 053	12 517 360	1 053

18. Annetut pantit ja vastuusitoumukset

(1 000 euroa)	2019	2018
Omasta velasta		
Pantatut osakkeet	10 009	888
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	14 111	14 111
Yhteensä	24 119	14 999
Vastuut ovat emo- ja tytäryhtiöiden veloista.		
Erityistakaussitoumus	3 164	3 999

Leasingvastuut

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	20	22
Myöhemmin maksettavat	16	18
Yhteensä	36	40

Vuokravastuut

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Vuokrasaamiset		
Seuraavalla tilikaudella saatavat	652	637
Myöhemmin saatavat	2 390	2 974
Yhteensä	3 041	3 611
Maksettavat vuokrat		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	24	24
Myöhemmin maksettavat	528	552
Yhteensä	552	575

Muut taloudelliset vastuut

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosina 2010-2019 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana.

Vastuun enimmäismäärä on 1 621 026,45 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2028.

19. Muut

Konsernilla ei ole ollut merkittäviä tuotekehitysmenoja.

Hallituksen antivaltuutusta ja johdon osapalkkioita ei ole, eikä myöskään johdannaissopimuksista aiheutuvia vastuita.

YHTIÖN HALLITUKSEN ESITYS

VOITTOA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

Voitonjakokelpoiset varat ovat 26 356 142,42 euroa.		Euroa (€)
Yhtiön hallitus esittää, että		
	tilikauden voitto	1 400 018,49
	sekä edellisten tilikausien voitto	24 956 123,93
yhteensä		26 356 142,42
käytetään seuraavalla tavalla:		
	osinkoa jaetaan 0,25 euroa jokaiselle ulkona olevalle osakkeelle 12 517 360 kappaleelle eli yhteensä	3 129 340,00
	hallituksen käytettäväksi jätetään	100 000,00
	voitto- ja tappioutilille jätetään	23 126 802,42
yhteensä		26 356 142,42

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Joensuussa helmikuun 28. päivänä 2020

PUNAMUSTA MEDIA OYJ

Reetta Laakkonen

Harri Suutari

Yrjö Laakkonen

Hannu Laakkonen

Juha Mäkihonko

Joona Laakkonen

Raimo Puustinen

toimitusjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa helmikuun 28. päivänä 2020

ERNST & YOUNG OY
tilintarkastusyhteisö

Ulla Nykky

KHT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tieto niiden säilytystavoista

Pääkirjayhteenveto	CD-talleenteena
Päiväkirja	CD-talleenteena
Pääkirja	CD-talleenteena
Velalliseskontra	CD-talleenteena
Velkojainreskontra	CD-talleenteena
Kassapäiväkirja	paperisena
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	CD-talleenteena

Luettelo käytetyistä tositelajeista

Yleislaskut	tositelaji 01
Vuokralaskut	tositelaji 02
Korkolaskut	tositelaji 03
Ostolaskut	tositelajit 06 ja 07
Ostolaskujen maksut	tositelaji 08
Myyntilaskujen viitesuoritukset	tositelaji 10
Myyntilaskujen käsisuoritukset	tositelaji 12
Myyntilaskujen putsaukset	tositelaji 14
Tiliotteet ja kassatositteet	tositelaji 20
Palkkojen suorasiirto	tositelaji 21
Muistiotositteet	tositelaji 30
Lomapalkkavelan suorasiirto	tositelaji 31
Jaksotukset	tositelaji 33
Liitetietositteet	tositelaji 50

TILINTARKASTUSKERTOMUS

PunaMusta Media Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet PunaMusta Media Oyj:n (y-tunnus 0214720-9) (entinen Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa

Myyntituottojen tuloutus

Viittaamme konsernitalinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja liitetietoon 1.

Konsernin myyntituotot muodostuvat tuotteiden ja palveluiden myynnistä. Myyntituottojen määrä konsernitalinpäätöksessä oli 107,4 miljoonaa euroa. Tuote- ja palvelumyynnit tuloutetaan, kun niihin liittyvä määräysvalta on siirtynyt ostajalle joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Tuottojen kirjaaminen on määritelty riskiksi tuottojen oikea-aikaisen tuloutuksen kannalta.

Myyntituottojen tuloutus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastustoimenpiteemme, joissa on huomioitu riski olennaisesta virheellisyydestä, sisälsivät muun muassa:

- Konsernin laskentaperiaatteissa olevien tuloutusperiaatteiden arvioinnin sovellettaviin tilinpäätösstandardeihin nähden.
- Myynnin jaksotuksen tarkastuksen analyttisiä menetelmiä hyväksikäyttäen.
- Yksityiskohtaisen tapahtumatason testauksen tuottojen oikea-aikaisen tuloutuksen osalta.
- Konsernin tuottoihin liittyvien liitetietojen riittävyyden arvioinnin.

Yrityshankinnat

Viittaamme liitetietoon 2.

Yhtiö hankki tilikaudella Hämeen Kirjapaino Oy:n koko osakekannan sekä Satavision Oy:n print-liiketoiminnan. Yrityshankinnat olivat tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka hankintoihin liittyvien arvostusmenetelmien sekä johdon tekemien arvioiden johdosta. Johdon arviot kohdistuvat erityisesti hankittujen varojen ja velkojen käypien arvojen määrittämiseen ja kauppahinnan allokointiin asiakassopimuksille, teknologialle ja liikearvolle.

Kauppahinnan allokointiin ja yrityshankinnan raportointiin liittyvään virheriskiin liittyen suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:

- Konsernin laskentaperiaatteiden arvioinnin liiketoimintojen yhdistäminen laskentastandardiin nähden.
- Niiden arvostusprosessien ja -menetelmien arvioinnin, joilla yhtiö yksilöi hankitut varat ja velat sekä määrittä näiden erien käyvät arvot. Tarkastukseen osallistui asiantuntijana sisäinen arvonmäärittäjäasiantuntijamme, joka avusti meitä käytettyjen arvioiden ja oletusten asianmukaisuuden arvioinnissa.
- Yrityshankintaan liittyvien liitetietojen riittävyyden arvioinnin.

Liikearvon arvostus

Viittaamme konsernitalinpäätöksen laatimisperiaatteisiin sekä liitetietoon 10.

Tilinpäätöspäivänä konsernin taseeseen sisältyi liikearvoa 4,3 miljoonaa euroa. Liikearvon arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska vuosittain suoritettavaan arvonalennustestaukseen sisältyy harkintaa ja se perustuu markkinoita ja taloutta koskeviin ennusteisiin.

Konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerryttävissä oleva rahamäärä on määritetty perustuen käyttöarvolaskelmiin. Käyttöarvon määrittämiseen vaikuttavat useat oletukset, kuten esimerkiksi liikevaihdon kasvu, käyttökate ja rahavirtojen diskonttauksessa käytetty diskonttokorko. Muutokset näissä oletuksissa voivat johtaa liikearvon arvon alentumiseen.

Liikearvon arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.

Liikearvon arvostukseen liittyvät tarkastustoimenpiteemme, joissa on huomioitu riski olennaisesta virheellisyydestä, kohdistuivat muun muassa ennustettuun kasvuun ja kannattavuuteen sekä diskonttokorkoon. Arvioidessamme johdon käyttämiä oletuksia vertasimme niitä myös ulkopuoliseen markkinainformaatioon. Arvonmäärittäjäasiantuntijamme avustivat meitä johdon tekemien arvioiden ja käytettyjen menetelmien arvioinnissa.

Arvioimme herkkyyksanalyysien asianmukaisuutta sekä sitä, voiko jokin jokseenkin mahdollinen muutos keskeisessä oletuksessa johtaa siihen, että yksikön kirjanpitoarvo ylittää sen kerryttävissä olevan rahamäärän.

Lisäksi arvioimme liikearvon arvonalentumis testauksesta esitettyjä liitetietoja.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme.

Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennai-

nen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvisissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana yhtäjaksoisesti 22 vuotta siitä lähtien, kun PunaMusta Media Oyj:stä tuli yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö 10.2.1992.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintaker-

tomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa Informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Joensuussa 28. helmikuuta 2020

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö
Ulla Nykky
KHT

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakepääoman rakenne

Yhtiön osakepääoma on 1 052 634,41 euroa. Osakkeita on 12 517 360 kappaletta.

PunaMusta Media Oyj:n osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään 12.2.1988.

Yhtiön osake on listattuna Nasdaq Helsinki Oy:ssä (pienet yhtiöt), yhtiön kaupankäyntitunnus on PUMU.

Omistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2019

Alaraja	Yläraja	Omistajia kpl	Omistajia %	Arvo-osuus- määrä kpl	Arvo-osuus- määrä %	Äänimäärä kpl	Äänimäärä %
1	100	346	35,60	15 156	0,12	15 156	0,12
101	500	327	33,64	88 988	0,71	88 988	0,71
501	1 000	115	11,83	90 662	0,72	90 662	0,72
1 001	5 000	126	12,96	285 301	2,28	285 301	2,28
5 001	10 000	23	2,37	162 222	1,30	162 222	1,30
10 001	50 000	23	2,37	552 875	4,42	552 875	4,42
50 001	100 000	3	0,31	179 480	1,43	179 480	1,43
100 001	500 000	5	0,51	1 055 560	8,43	1 055 560	8,43
500 001		4	0,41	10 053 616	80,32	10 053 616	80,32
Yhteensä		972	100	12 483 860	99,73	12 483 860	99,73
joista hallintarekisteröityjä		3		2 122	0,02	2 122	0,02
Odotusluettelolla yhteensä							
Yhteistilillä				33 500	0,27	33 500	0,27
Eryistileillä yhteensä							
Liikkeeseenlaskettu määrä				12 517 360	100	12 517 360	100

Sektorijakauma 31.12.2019

	Omistajia kpl	Hallinta- rekisteröity kpl	Omistajia %	Arvo- osuus- määrä kpl	Arvo- osuus- määrä %	Hallinta- rekisteröity kpl	Hallinta- rekisteröity %	Äänimäärä kpl	Äänimäärä %
Yritykset	41		4,22	7 666 873	61,25			7 666 873	61,25
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	3	2	0,31	4 566	0,04	1 450	0,01	6 016	0,05
Julkisyhteisöt	2		0,21	6 840	0,06			6 840	0,06
Kotitaloudet	912		93,83	4 714 611	37,67			4 714 611	37,67
Kotita. palv. ei voit.tavoit. yhteisöt	11		1,13	87 879	0,70			87 879	0,70
Koko kansantalous yhteensä	969	2	99,69	12 480 769	99,71	1 450	0,01	12 482 219	99,72
Ulkomaat	3	1	0,31	969	0,01	672	0,01	1 641	0,01
Kaikki yhteensä	972	3	100	12 481 738	99,72	2 122	0,02	12 483 860	99,73
joista hallintarekisteröityjä		3				2 122	0,02	2 122	0,02
Odoteluettelolla yhteensä									
Yhteistilillä				33 500	0,27			33 500	0,27
Erityistilillä									
Liikkeeseenlaskettu määrä				12 517 360	100			12 517 360	100

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2019 (omistuksen mukaan)

		Suora omistus kpl	Suora omistus %	Välillinen omistus kpl	Välillinen omistus %	Omistus yhteensä kpl	Omistus yhteensä %
1.	Kauppahuone Laakkonen Oy	3 309 115	26,44			3 309 115	26,44
2.	HML Finance Oy	2 927 120	23,38			2 927 120	23,38
3.	Laakkonen Yrjö	2 547 061	20,35			2 547 061	20,35
4.	Foncia Invest Oy	1 270 320	10,15			1 270 320	10,15
5.	Laakkonen Reetta	356 880	2,85	1 007 122	8,05	1 364 002	10,90
6.	Laakkonen Outi	245 240	1,96			245 240	1,96
7.	Laakkonen Joonas	176 318	1,41	546 723	4,37	723 041	5,78
8.	Laakkonen Tommi	139 410	1,11	546 723	4,37	686 133	5,48
9.	Laakkonen Janne	137 712	1,10	546 723	4,37	684 435	5,47
10.	Mielonen Tauno kuolinpesä	71 840	0,57			71 840	0,57

Yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan suoraomistus on yhteensä 24,82 %, suora ja välillinen omistus yhteensä 60,61 % osakkeista.

HALLITUS JA JOHTORYHMÄ

HALLITUS

REETTA LAAKKONEN

HALLITUKSEN
PUHEENJOHTAJA

- s. 1968
- Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2001, hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2017 alkaen
- Kauppahuone Laakkonen Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Omistaa suoraan 356 880 kpl (2,85 %) ja välillisesti 1 007 122 kpl (8,05 %), yhteensä 1 364 002 kpl (10,90 %) PunaMusta Media Oyj:n osakkeita.

HARRI SUUTARI

HALLITUKSEN
VARAPUHEENJOHTAJA

- s. 1959
- Yhtiön hallituksen jäsen ja hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2018
- Componenta Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Ei omista PunaMusta Media Oyj:n osakkeita.

YRJÖ LAAKKONEN

HALLITUKSEN
JÄSEN

- s. 1943
- Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1986
- Hallituksen puheenjohtaja vuosina 1989–2009 sekä 2016–2017, hallituksen varapuheenjohtaja vuosina 2010–2016.
- Yrjö Laakkonen Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Omistaa PunaMusta Media Oyj:n osakkeita 2 547 061 kpl (20,35 %).

JUHA MÄKIHONKO

HALLITUKSEN
JÄSEN

- s. 1960
- Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2003, hallituksen varapuheenjohtaja vuosina 2016-2018
- Oy Fortia Ab:n toimitusjohtaja

Omistaa PunaMusta Media Oyj:n osakkeita 22 590 kpl (0,18 %).

HANNU LAAKKONEN

HALLITUKSEN
JÄSEN

- s. 1969
- Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 1996

Ei suoraa osakeomistusta.
Omistaa välillisesti 2 927 120 kpl (23,38 %) PunaMusta Media Oyj:n osakkeita.

JOONA LAAKKONEN

HALLITUKSEN
JÄSEN

- s. 1990
- Yhtiön hallituksen jäsen vuodesta 2015 alkaen

Omistaa suoraan 176 318 kpl (1,41 %) ja välillisesti 546 723 kpl (4,37 %), yhteensä 723 041 kpl (5,78 %) PunaMusta Media Oyj:n osakkeita.

Osakeomistukset 31.12.2019

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

RAIMO PUUSTINEN

PUNAMUSTA MEDIA OYJ:N
TOIMITUSJOHTAJA

- s. 1957
- yo-merkonomi
- Yhtiön toimitusjohtaja vuodesta 2000 alkaen.

Omistaa PunaMusta Media Oyj:n osakkeita 4 024 kpl

JARI AVELLAN

PAINOTOIMIALAN
TOIMIALAJOHTAJA,
PUNAMUSTA OY:N
TOIMITUSJOHTAJA

- s. 1968
- DI, KTM
- PunaMusta Oy:n palveluksessa vuodesta 2002 alkaen

Ei omista PunaMusta Media Oyj:n osakkeita

PASI KOIVUMAA

LEHTITOIMIALAN TOIMIALA-
JOHTAJA, SANOMALEHTI
KARJALAINEN OY:N
TOIMITUSJOHTAJA/
VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA

- s. 1964
- KTM
- Sanomalehti Karjalainen Oy:n palveluksessa vuodesta 1995 alkaen

Ei omista PunaMusta Media Oyj:n osakkeita

ARTTU SALLINEN

PUNAMUSTA MEDIA OYJ:N
TALOUSJOHTAJA

- s. 1981
- KTM
- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2018 alkaen

Ei omista PunaMusta
Media Oyj:n osakkeita

JANI VAUHKONEN

PUNAMUSTA OY:N LIIKE-
TOIMINNAN KEHITTÄMIS-
PÄÄLLIKKÖ

- s. 1978
- Faktori EAT
- PunaMusta Oy:n
palveluksessa
vuodesta 2007 alkaen

Ei omista PunaMusta
Media Oyj:n osakkeita

LOTTA NAUMANEN

PUNAMUSTA MEDIA
OYJ:N HENKILÖSTÖN
KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ

- s. 1977
- HTM, tradenomi
- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2013 alkaen

Ei omista PunaMusta
Media Oyj:n osakkeita

Hallituksen ja johtoryhmän sihteerinä toimii Riitta Moilanen.

Osakeomistukset 31.12.2019

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2019

JOHDANTO

Tämä selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä on käsitelty PunaMusta Media Oyj:n hallituksen kokouksessa 28.2.2020.

PunaMusta Media Oyj (”yhtiö”) on suomalainen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia ja yhtiön yhtiöjärjestystä sekä julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä. Lisäksi PunaMusta Media Oyj noudattaa toiminnassaan Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 1.1.2016 voimaan tullutta ja 1.1.2020 päivitettyä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia sekä Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita.

Listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena toimintakertomuksen yhteydessä. Yhtiön hallinnointiperiaatteet ovat nähtävillä yhtiön internetsivuilla www.punamustamedia.fi/Sijoittajat/Hallinnointiperiaatteet.

POIKKEAMAT SUOSITUKSISTA

Yhtiö poikkeaa seuraavista hallinnointikoodin suosituksista:

Suositus 10: Riippumattomien jäsenten määrä

Yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia hallituksen jäseniä on yksi. Yhtiön hallinto ja hallituksen kokoonpano perustuvat vahvaan omistajaohjaukseen, joten yhtiön hallitus koostuu suurelta osin pääomistajista. Hallituksen jäsenet edustavat kattavasti osakkeenomistajia.

Suosituksien 14, 15, 16, 17, 18 ja 19: Valiokunnat

PunaMusta Media Oyj:ssä ei ole perustettu erillisiä valiokuntia. Yhtiön konsernirakenne ja koko huomioon ottaen yhtiön hallitus ei pidä valiokuntia tarpeellisina.

KONSERNIRAKENNE

PunaMusta Media -konsernin emoyhtiö on PunaMusta Media Oyj. Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernihallinnosta, arvopaperikaupasta ja osakeomistuksista sekä kiinteistöjen hallinnoinnista ja vuokrauksesta.

Konsernin lehtitoimialan muodostavat PunaMusta Media Oyj:n tytäryhtiöt Sanomalehti Karjalainen Oy, Lieksan Lehti Oy, Pogostan Sanomat Oy, Keski-Karjalan Kustannus Oy, Ylä-Karjala Oy, Pohjois-Karjalan Paikallislehdet Oy ja Karelia Viestintä Oy. Toimialaa täydentävät Iskelmä Rex - ja Radio City Joensuu -radiokanavat, jotka ovat osa Sanomalehti Karjalainen Oy:tä.

Konsernin painotoimialaan kuuluvat PunaMusta Media Oyj:n tytäryhtiöt PunaMusta Oy, Forssan Kirjapaino Oy, Hämeen Kirjapaino Oy sekä Smart Files Oy (51 %/Hämeen Kirjapaino Oy).

PunaMusta Media -konserniin kuuluvat lisäksi Arena Partners Oy (8,81 %/PunaMusta Media Oyj) sekä Väli-Suomen Media Oy (25 %/Sanomalehti Karjalainen Oy).

PunaMusta Media Oyj:n hallintoelimiä ovat osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on PunaMusta Media Oyj:n ylin toimielin. PunaMusta Media Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä huhtikuun loppuun mennessä. Yhtiökokous päättää vuosittain sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, voitonjaosta, hallituksen jäsenten palkkioista sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta sekä heille maksettavista palkkioista.

Yhtiö ilmoittaa internetsivuillaan päivämäärän, johon mennessä osakkeenomistajan on ilmoitettava yhtiön hallitukselle varsinaisen yhtiökokouksen käsiteltäväksi vaatimansa asia. Osakeyhtiölain mukaan kyseinen päivämäärä on aikaisintaan neljä viikkoa ennen kokouskutsun toimitamista. Lisäksi internetsivuilla ilmoitetaan, mihin postitai sähköpostiosoitteeseen osakkeenomistajan vaatimus tulee lähettää.

Yhtiökokouskutsu ja seuraavat tiedot ovat saatavilla yhtiön internetsivuilla 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat (tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus)
- hallituksen päätösehdotukset yhtiökokoukselle
- yhtiökokouksen käsiteltäviksi kuuluvat osakkeenomistajien tekemät päätösehdotukset.

Yhtiökokouskutsu julkaistaan myös sanomalehti Karjalaisessa tai hallituksen määräämässä muussa Joensuussa ilmestyvässä sanomalehdessä.

Yhtiökokouksessa tulee olla läsnä hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja. Lisäksi hallituksen jäseneksi ehdolla olevan henkilön on oltava läsnä valinnasta päättävässä yhtiökokouksessa. Tilintarkastajan on osallistuttava varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen, ja ne pöytäkirjan liitteet, jotka ovat osa yhtiökokouksen päätöstä, löytyvät yhtiön internetsivuilta kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta. Yhtiökokousasiakirjat säilytetään yhtiön internetsivuilla vähintään viiden vuoden ajan yhtiökokouksesta.

PUNAMUSTA MEDIA OYJ:N HALLITUS

PunaMusta Media Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluu viidestä kymmeneen (5-10) varsinaista jäsentä.

Hallituksen jäsenet valitaan vuosittain yhtiön varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiöjärjestyksessä ei ole asetettu hallituksen jäsenille yläikärajaa, rajoitettu jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla rajoitettu yhtiökokouksen päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa. Hallituskokoonpanoa koskevaa ehdotusta valmistellaan merkittävien osakkeenomistajien toimesta. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

PunaMusta Media Oyj:n varsinainen yhtiökokous 29.3.2019 päätti yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi. Yhtiön hallituksen jäseniksi valittiin Reetta Laakkonen, Yrjö Laakkonen, Juha Mäkihönko, Hannu Laakkonen, Joona Laakkonen ja Harri Suutari. 29.3.2019 pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Reetta Laakkosen ja varapuheenjohtajaksi Harri Suutarin.

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT JA VASTUU

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen tehtävät määräytyvät osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä hallitukselle määritellyistä tehtävistä. Kaikki yhtiön ja sen tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannalta merkittävät asiat käsitellään yhtiön hallituksessa.

Hallituksen kokouksessa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- hallituksen työjärjestyksen vahvistaminen
- yhtiön strategisten suuntaviivojen sekä yhtiön arvojen määrittely
- vuotuisen toimintasuunnitelman ja budjetin käsittely ja hyväksyminen
- puolivuosisikatsauksen, liiketoimintakatsauksen (tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta), konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen käsittely ja hyväksyminen
- strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä investoinneista ja omaisuuden hankinnasta ja myynneistä päättäminen
- rahoituksen liittyvistä vastuusitoumuksista päättäminen
- arvopaperikaupan laajuudesta päättäminen
- konsernin riskienhallinta- ja raportointimenettelyn seuraminen
- henkilöstön palkitsemisen periaatteista päättäminen
- yhtiön toimitusjohtajan ja muun johdon nimittäminen ja päättäminen heidän palkkaeduistaan
- ehdotusten valmistelu yhtiökokoukselle.

Yhtiön tilintarkastajan hallitus tapaa vähintään kerran vuodessa.

Hallituksen kokouksissa ovat läsnä emoyhtiön toimitusjohtaja, lehtitoimialan sekä painotoimialan johtajat sekä konsernin talousjohtaja, jotka esittelevät kukin toimialaansa ja toimintaympäristöään koskevat asiat.

Yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja valmistelevat hallituksen kokoukset ja työjärjestyksen. Hallitus arvioi puheenjohtajansa johdolla työskentelytapojaan kerran vuodessa.

KOKOUSKÄYTÄNTÖ JA PÄÄTÖKSENTEKO

PunaMusta Media Oyj:n hallitus kokoontuu keskimäärin kuusi kertaa vuodessa. Vuonna 2019 hallitus kokoontui 10 kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti hallituksen kokouksiin vuonna 2019 oli 81,67 prosenttia.

Hallituksen jäsenistä Reetta Laakkonen, Harri Suutari, Juha Mäkihonko ja Joona Laakkonen osallistuivat kaikkiin tilikauden 2019 aikana pidettyihin hallituksen kokouksiin. Kahdeksaan hallituksen kokoukseen osallistui Hannu Laakkonen sekä viiteen kokoukseen Yrjö Laakkonen.

MONIMUOTOISUUTTA KOSKEVAT PERIAATTEET

Monimuotoisuutta tarkastellaan paitsi molempien sukupuolten edustuksen niin myös muiden hallituksen monimuotoisuutta edistävien tekijöiden kautta. Tällaisia tekijöitä ovat muun muassa hallituksen ikäjakauma, jäsenten koulutuksellinen ja ammatillinen tausta, tehtävän kannalta merkityksellinen kokemus sekä henkilökohtaiset ominaisuudet. Kokoonpanon valmistelussa arvioidaan myös sitä, miten jäsenten osaaminen, koulutus ja kokemus täydentävät toisiaan. Kokoonpanon valmistelussa huomioidaan myös pitkän aikavälin tarpeet.

Monimuotoisuutta koskevien periaatteiden tarkoituksena on osaltaan varmistaa se, että hallituksen osaaminen ja kokemus kokonaisuutena sekä kokoonpanon monipuolisuus riittävällä tavalla vastaavat yhtiön toiminnan tarpeita. Molempien sukupuolten edustuksen osalta tavoitteena on, että hallituksessa on molempia sukupuolia riittävästi, mikä pyritään huomioimaan hallituksen jäsenten valinnassa. Helmikuussa 2020 PunaMusta Media Oyj:n hallituksessa oli yksi nainen ja viisi miestä.

TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiön toimitusjohtajan nimittää hallitus. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä sekä sisäisestä valvonnasta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti yhteistyössä toimiala-

johtajien ja talousjohtajan kanssa. PunaMusta Media Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut vuodesta 2000 lähtien Raimo Puustinen, joka toimii myös Kauppahuone Laakkonen Oy:n rahoitusjohtajana.

PunaMusta Media Oyj:n toimitusjohtajan tehtävästä Raimo Puustisen rahapalkka luontaisetuineen vuonna 2019 oli 209 991,29 euroa. Toimitusjohtajan kanssa ei ole sopimusta eläkkeellesiirtymisestä eikä lakisääteistä eläketurvaa paremmista eläke-etuuksista.

Toimitusjohtajan eläkeikä on vallitsevan vanhuuseläkejärjestelmän mukainen. Yhtiöllä on oikeus sanoa toimitusjohtajan toimitusjohtajan irti päättymään välittömästi. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan toimitusjohtajan, yhtiö on velvollinen maksamaan toimitusjohtajalle kahdentoista (12) kuukauden palkkaa vastaavan erorahakorvauksen. Toimitusjohtajan puolelta irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Toimitusjohtajan toimitusjohtajan ehdot on määritelty kirjallisissa toimitusjohtajasopimuksessa.

JOHTORYHMÄ

PunaMusta Media -konsernin liiketoiminta on jaettu edellä kerrotun konsernirakenteen mukaisesti vastuualueisiin, joiden vastuuhenkilöt muodostavat yhtiön johtoryhmän. Yhtiön johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja Raimo Puustinen, lehtitoimialan johtaja ja Sanomalehti Karjalainen Oy:n toimitusjohtaja, päätoimittaja Pasi Koivumaa, painotoimialan johtaja ja PunaMusta Oy:n toimitusjohtaja Jari Avellan, PunaMusta Media Oyj:n talousjohtaja Arttu Sallinen, PunaMusta Media Oyj:n markkinointijohtaja Kaija Oksanen (10.1.2020 saakka), PunaMusta Media Oyj:n henkilöstön kehittämisspäällikkö Lotta Naumanen ja PunaMusta Oy:n liiketoiminnan kehittämisspäällikkö Jani Vauhkonen.

Yhtiön ja tytäryhtiöiden hallitusten päätösten puitteissa konsernin johtoryhmän jäsenet suunnittelevat, toteuttavat ja valvovat toimitusjohtajan johdolla yhtiön liiketoimintoja, taloutta, henkilöstöhallintoa, investointeja, tietojärjestelmiä, riskienhallintaa, sisäistä valvontaa, sopimuksia, markkinointia ja viestintää.

PALKITSEMINEEN

Hallituksen jäsenten palkkiot päätetään vuosittain yhtiökokouksessa. Yhtiökokous 29.3.2019 päätti hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi 60 000 euroa, varapuheenjohtajan vuosipalkkioksi on 50 000 euroa ja hallituksen jäsenen vuosipalkkioksi 15 000 euroa.

Toimitusjohtajan palkitsemisesta ja hänelle maksettavista muista korvauksista päättää hallitus yhtiökokouksessa esitetyn palkitsemispolitiikan puitteissa.

Hallitus valmistelee yhteistyössä toimitusjohtajan kanssa johtoryhmän palkitsemisperiaatteet.

Palkitsemisesta on laadittu erillinen toimielinten palkitsemispolitiikka Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2020 mukaisesti. Uusi toimielinten palkitsemispolitiikka esitetään maaliskuussa 2020 yhtiökokoukselle ja jatkossa palkka- ja palkkioselvitys korvataan palkitsemisraportilla. Vuodelta 2019 on laadittu palkka- ja palkkioselvitys vanhan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti ja se löytyy yhtiön internetsivuilta www.punamustamedia.fi/Sijoittajatiето-Hallinnointiperiaatteet/Palkka- ja palkkioselvitys.

TILINTARKASTUS

PunaMusta Media Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiössä on yksi varsinainen tilintarkastaja, joka on KHT-yhteisö. Tilintarkastaja valitaan tilikaudeksi kerrallaan. PunaMusta Media Oyj:n varsinaisena tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Ulla Nykky. PunaMusta Media -konserni maksoi vuonna 2019 Ernst & Young Oy:lle palkkioita yhteensä 248 138,50 euroa, josta 201 409,00 euroa perustui tilintarkastukseen ja 46 729,50 euroa muihin Ernst Young Oy:ltä hankittuihin palveluihin.

Tilintarkastaja vastaa lakisääteisestä tilintarkastuksesta kaikissa konserniyhtiöissä. Yhtiön hallitus tapaa tilintarkastajan vähintään kerran vuodessa, yleensä hallituksen tilinpäätöskokouksessa.

RAPORTOINTI

PunaMusta Media Oyj:n taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Raportointi käsittää yhtiökohtaisten raporttien lisäksi sekä liiketoiminta-alueiden että konsernitason raportoinnin. Konsernin tulokset raportit laaditaan kuukausittain. Rahoitusasemaa ja arvopaperisalkkua seurataan tarpeen mukaan päivittäin.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäinen valvonta tukee hallituksen ohjaustehtävän toteutumista. Hallituksen tehtävänä on huolehtia, että yhtiön kirjanpito, varainhoito ja riskienhallinnan valvonta on asianmukaisesti järjestetty ja lain mukainen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että konserniyhtiöiden toiminta on tehokasta ja tuloksellista, päätöksenteossa käytettävä informaatio luotettavaa, yhteisiä toimintaperiaatteita noudatetaan ja että toimitaan lakien ja säästöjen mukaisesti.

Erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota ei ole katsottu tarpeelliseksi. Sisäinen valvonta on integroitu osaksi

konserniyhtiöiden johtamista ja raportointijärjestelmää. Yhtiön ja tytäryhtiöiden hallitusten päätösten puitteissa konsernin johtoryhmän jäsenet suunnittelevat, toteuttavat ja valvovat toimitusjohtajan johdolla yhtiön liiketoimintoja, taloutta, henkilöstöhallintoa, investointeja, tietojärjestelmiä, riskienhallintaa, sisäistä valvontaa, sopimuksia, markkinointia ja viestintää. Sisäiseen valvontaan ja riskien hallintaan kuuluu eri toimintoihin liittyviä käytäntöjä sekä toimintaohjeita, joiden noudattamista seurataan operatiivisen johdon toimesta. Sisäisen valvonnan toteutuminen varmistetaan lisäksi kiinnittämällä huomiota tilintarkastuksen laajuuteen. Hallitus voi pyytää ulkoisia tilintarkastajia tai muita palveluntarjoajia suorittamaan sisäisen tarkastuksen toimeksiantoja tarvittaessa.

Konsernirakenteen mukaisesti konsernin taloushallinto ja rahoitus hoidetaan pääosin emoyhtiössä ja liiketoiminnat omilla yhtiöissään. Siten emoyhtiön toimitusjohtaja toteuttaa keskeisesti konsernin sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa emoyhtiön organisaation ja yhtiöiden tietojärjestelmien sekä raportoinnin avulla. Keskeisessä roolissa sisäisessä valvonnassa ovat talous- ja henkilöstöhallinnon toimintaohjeet ja käytännöt. Tärkeimpien liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden hallituksia johtaa Reetta Laakkonen, joten omistajaohjaus ja valvonta ulottuvat yhtiön liiketoimintoihin saakka.

Toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja tytäryhtiöiden johtajat vastaavat vastuualueidensa kirjanpidon ja hallinnon lainmukaisuudesta sekä yhtiön toimintaohjeiden noudattamisesta. Tilintarkastajat tarkastavat vuosittain konserniyhtiöiden kirjanpidon ja hallinnon. Emoyhtiön tilintarkastajalla on vastuu tilintarkastuksen vuosittaisten painopistealueiden koordinoinnista, tarkastushavaintojen raportoinnista ja analysoinnista sekä yhteydenpidosta konsernin talousjohtoon. Konserniyhtiöiden sisäisen valvonnan rakenne on huomioitu tilintarkastuksen laajuudessa. Konsernijohtolle ja hallitukselle raportoidaan vuosittain tilintarkastuksen yksityiskohtaiset tulokset.

Riskienhallinta on konserniyhtiöissä osa normaalia, päivittäistä liiketoimintaa ja sisällytetty osaksi johtamisjärjestelmää. Riskinä pidetään mitä tahansa tapahtumaa, joka vaarantaa yhtiön tavoitteiden toteutumisen tai uhkaa liiketoiminnan jatkuvuutta. Yhtiön toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat omilla vastuualueillaan esiintyvien riskien kartoittamisesta ja hallinnasta. Emoyhtiöiden ja tytäryhtiöiden johtoryhmissä ja hallituksissa käsitellään riskejä, joilla nähdään olevan vaikutusta yhtiöiden strategisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumiseen. Riskejä hallitaan ennakoimalla ja suojautumalla. Mm. yhtiön rahoitusriskeihin kuuluviin

valuutta-, korko- ja luottoriskiin on varauduttu valuutta- ja korkosuojauskeinoin sekä konsernin yhtenäisellä luottopolitiikkaohjeistuksella. Lisää riskeistä ja niiden hallinnasta on kerrottu konsernitilinpäätöksessä.

SISÄPIIRIHALLINTO

PunaMusta Media Oyj noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Yhtiön sisäpiiriläiset on jaettu ilmoitusvelvollisiin johtohenkilöihin, pysyviin sekä hankekohtaisiin sisäpiiriläisiin. Ko. luettelot eivät ole julkisia.

Ilmoitusvelvollisella johtohenkilöllä tarkoitetaan henkilöä, joka toimii PunaMusta Media Oyj:n hallinto-, johto- tai valvontaelimessä sekä ylemmän tason johtajana, ja jolla on säännöllinen pääsy yhtiötä suoraan tai välillisesti koskevaan sisäpiiritietoon, ja jolla on valtuudet tehdä johdolle kuuluvia yhtiöön vaikuttavia päätöksiä. PunaMusta Media Oyj:n ilmoitusvelvolliset johtohenkilöt muodostuvat hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä lehti- ja painotoimialan toimialajohtajista sekä heidän lähipiiristään.

Pysyvään sisäpiirilueteloon merkitään ne henkilöt, joilla on säännöllinen pääsy yhtiötä suoraan tai välillisesti koskevaan sisäpiiritietoon, ja jotka työskentelevät yhtiölle työsuopimuksensa perusteella tai muuten suorittavat työtehtäviä, joiden kautta heillä on pääsy sisäpiiritietoon.

SULJETTU AJANJAKSO

PunaMusta Media Oyj:n ilmoitusvelvolliset johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa PunaMusta Media Oyj:n rahoitusvälineillä 30 kalenteripäivää ennen yhtiön liiketoimintakatsausten, puolivuositarkastuksen ja tilinpäätöksen julkistamista. Ko. kaupankäyntikielto koskee myös yhtiön muita sisäpiiriläisiä. Kaupankäyntikielto päättyy julkistamispäivää seuraavana päivänä.

JOHTOHENKILÖIDEN LIIKETOIMET

Julkisen sisäpiirirekisterin päättymisen myötä yhtiön velvollisuus julkistaa yhtiön johtohenkilöiden ja heidän lähipiirinsä liiketoimia muuttui 3.7.2016 alkaen. PunaMusta Media Oyj:ssä liiketoimistaan ilmoitusvelvollisiksi johtohenkilöiksi on määritelty yhtiön hallitus, toimitusjohtaja sekä lehtitoimi- ja painotoimialan johtajat.

Yhtiön tiedossa ei ole osakassopimuksia yhtiön äänivallan käytöstä tai osakkeiden luovutusrajoituksista.

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Lähipiiriin PunaMusta Media -konsernissa katsotaan kuuluvan emoyhtiö PunaMusta Media Oyj, tytäryhtiöt, osakkuusyhtiö (25%), PunaMusta Media Oyj:n hallituksen jäsenet ja heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt, konsernin johtoryhmän jäsenet ja heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt sekä yhteisö, jonka osakkuusyhtiö PunaMusta Media Oyj on. Lähipiirin kanssa tehtävät liiketoimet toteutetaan tavanomaisin tai kyseisellä toimialalla yleisesti noudatettavien ja hyväksytyjen markkinaehtojen tai -käytäntöjen mukaisesti. Päätökset näistä liiketoimista tehdään yhtiön hyväksymispolitiikkaa ja vakiintuneita päätöksentekorajoja ja -menetelyjä noudattaen. Yhtiö arvioi ja seuraa lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia varmistaakseen, että mahdolliset eturistiriidat tulevat asianmukaisesti huomioon otetuiksi yhtiön päätöksenteossa.

Yhtiön taloushallinto seuraa ja valvoo lähipiiriliiketoimia osana konsernin normaaleja raportointi- ja valvontakäytäntöjä. Lähipiiriliiketoimista raportoidaan yhtiön konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

PUNAMUSTA MEDIA

Kosti Aaltosen tie 9 | PL 99 | 80141 JOENSUU
Puhelin 010 230 8000
www.punamustamedia.fi

PAINOTOIMIALA

LEHTITOIMIALA

Radio City joensuu

Pielisjokiseutu

Karjalan
Heili

YLÄ-KARJALA

OUTOKUMMUN
seutu

Lieksan Lehti

Pogostan Sanomat

Parikkalan-Rautjärven
Sanomat

PUNAMUSTA
MEDIA